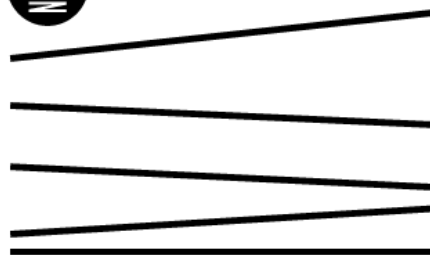

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Wessel, Johan Herman.; med en Fortale af K.
L. Rahbek og en Elegie af C. Pram ; valgte og
udgivne af K. H. Seidelin ; [udgivet af Rahbek].
Johan Herman Wessels Udvalgte Digte

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjöbenhavn, 1801

Fysiske størrelse | Physical extent:

xxiii, 338 s. :

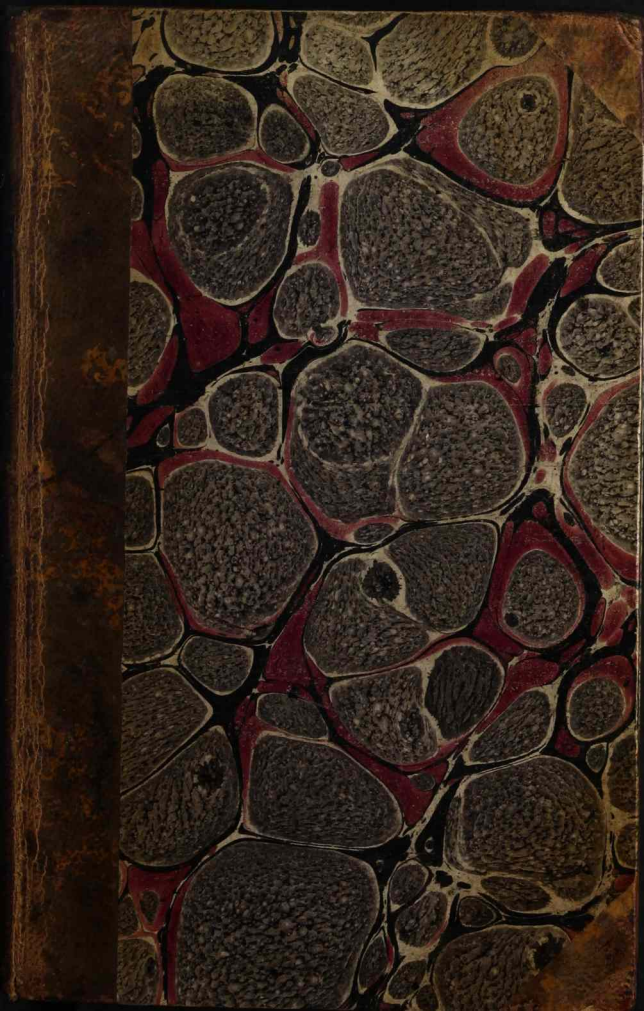
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

52. - 115.

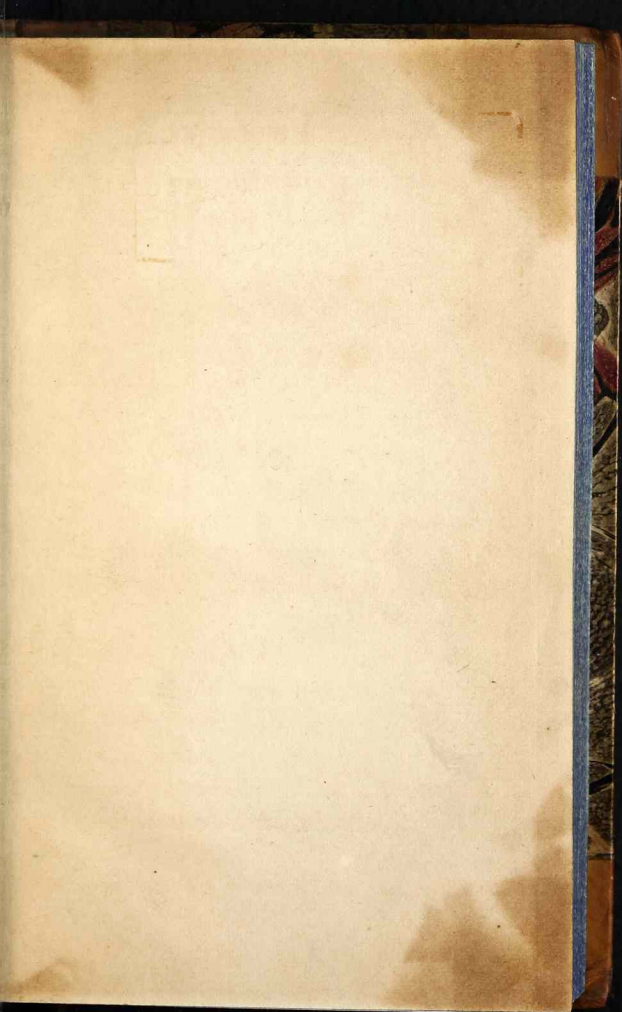
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

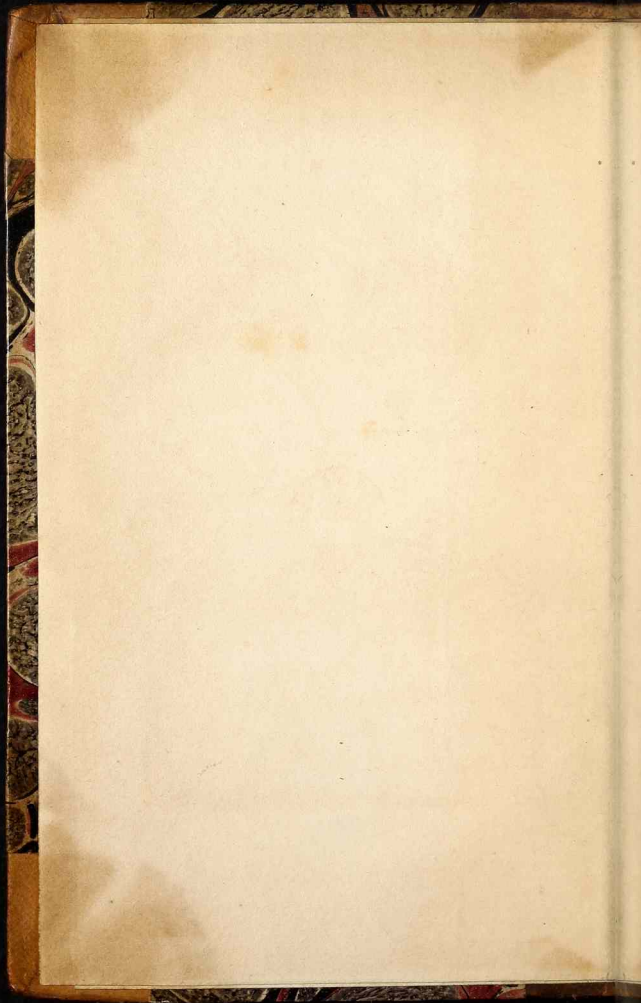

+Rex

1 1 52 0 8 05467 8

A. Flint sc.

Johan Herman Wessels

Udvalgte Digte

Med en Fortale af Prof. K. L. Rahbek
og en Elegie af Secretær C. Pram.

Valgte og udgivne af K. H. Seidelin

Kjøbenhavn

1801.

Lange & Co.

Indholdet

af

Wessels udvalgte Digte.

I. Kierlighed uden Strømper.	-	-	Side 1
II. Komiske Fortællinger.	-	-	
Gaffelen.	-	-	105
Hundemordet.	-	-	113
Den forvovne Siællandsfar.	-	-	117
Den gamle Skade.	-	-	122
Fyrsten og Forbryderne.	-	-	128
Den Drukne.	-	-	132
<i>Toujours perdrix.</i>	-	-	137
Supplicanterne	-	-	141
Stella.	-	-	146
Den fromme Bekiender.	-	-	176
Smeden og Bageren.	-	-	180
Prutningen.	-	-	185
Den sande Dröm.	-	-	190
St. Sebastian.	-	-	195
Det ædelmodige Tilbud.	-	-	199
Menechmi.	-	-	205
Det kolde Blod.	-	-	222
Herremanden.	-	-	227
Observationen.	-	-	231
Fader og Søn, een Mand.	-	-	236
<i>Relata refero.</i>	-	-	241
David og Jonathan.	-	-	247
Gascognaderne.	-	-	252
Cavalieren.	-	-	263
<i>Felix, quem faciunt aliena pericula Cautum.</i>	-	-	268
Veddemaalet.	-	-	273
<i>Nulla regula sine exceptione.</i>	-	-	278
Mosters Pölser.	-	-	281

III. Blandede Digte.	Side.
Prologue.	287
Sang.	297
Hymenæ.	302
For Kierlighed er Viin.	304
Alt det som i Ungdommen glæde os kan.	304
Mærk derpaa !	305
Afholdenhed du Vises Dyd.	305
Vaaren.	306
Jeg synger om en Mand.	310
Inpromptu.	311
I en Stambog.	311
Over Tandpine.	312
I som med brændbar Luft.	313
Inpromptu.	314
Alting i en Cirkel gaaer.	315
Raad i Aftenposten.	
Nytaarsvers til Mad. Knudsen.	316
do til Karen Bach.	317
Nytaarsönsker.	
Skiebnen gav dig glatte Kinder.	318
Du yndte mangan kiön Matrone.	318
Til Jens Baggesen.	319
Gravskrivt over Digteren.	321
Dito.	322
IV. Alvorlige Digte.	
Nöisomhed. (Priis - Digt)	325
Sövnén. (Priis - Digt)	332

Trykfeil.

Side 267. 4de Linie neden fra: en kiön jeg
stod du nu, læs: en kiön jeg stod da nu.

F o r t a l e.

Andensteds har Forfatteren af nærværende Linier yttret det Önske, at man af vore classiske Digtere maatte have tvende Udgaver, en fuldstændig, for Digterens og Digtekunstens nöiere Venner, og en anden udsögt for Lærerne i Almindelighed. Falder end den eene Aarsag til at önske en fuldstændig Udgave — at den nemlig chronologisk ordnet kunde være et lærerigt Studium for den æsthetiske Physiolog, og lede ham saa at sige gradviis igiennem de forskiællige Trin af den menneskelige Perfektibilitet, — bort hos en Digter, som vor Wessel, der strax bebudede sig med et

Mesterværk, og med tvende derpaa følgende i et forskiælligt Slags viiste, at hans Fuldkommenhed ikke var tilfældig eller indskrænket til et Digtslags, som Uforsøgthed undertiden udskriger for let; da har den anden Grund for Samlingens Fulstændighed, den levende Interesse for Digteren og alt, hvad der kom fra hans Pen, saa megen større Vægt, naar det gjelder om ham, som man med Föie kan kalde den vennesaligste af vore Digtere og der var ligesaa frie for Avind, som reen for den. Saa meget større Forlegenhed maatte jeg, der gierne tilstaaer selv at henhøre mellem den wesselske Muses varme Tilbedere, blive sat i, da Udgiveren anmodede mig at gaae sig tilhaande i Valget til nærværende Haandudgave; jeg erfarede snart, at det gik med en elsket Digter, som med en elsket Pige, hos hvem vel den koldere Bedømmer kan

opdage et og andet Ufuldkomment, ja end-
og aftvinge os Tilstaaelsen om dets Ufuld-
kommenhed, men aldrig formaae os til at
önske det bort, da det dog bestandig er
hende; og blev da omsider Slutningen,
at Hr. Seidelin selv maatte paatage sig
Valget; og har jeg ei mindste Tvivl om,
at om end Mangen for eet eller andet lidet
udeladt Stykke kunde have önsket Skaan-
sel, vilde der dog sikkerlig ingen være,
som jo vil vide Hr. Seidelin Tak for
det, han har givet, og som han har givet
det.

En anden, skiönt mindre Forlegenhed
satte Udgiveren mig i, ved at holde mig
ved mit gamle Löfte, at ledsage disse hans
Udgaver med Fortale; thi da jeg i den sol-
dinske Udgave udförligen havde udladt mig
om Digterens Arbejder, frygtede jeg ikke
uden Föie at trætte eller stöde Publikum

ved at afskrive mig selv, skeede det endog i Forkortning. Til Lykke randt mig om-sider i Tanke, at jeg kunde redde mig ud af denne Forlegenhed, ved at sende en bedre Mand i mit Sted; og at alt, hvad jeg om Digterens Person, Kaar, og Arbejder kunde have at sige, ingensteds kan læses bedre end i min Ven Prams skiønne Elegie ved Digterens Grav med de tilhørende Anmærkninger. Sikkerlig vil enhver være glad ved, istæden for min kostløse Sandsteen her at finde dette wiedevelt-ske Monument; og ustridig kunde dette hidtil i en lidet besøgt Vraa begravne Kunstværk aldrig staae paa noget mere passende Sted end ved Indgangen til det Udödeligheds Tempel, Digteren har opreist sig selv.

Bakkehuus den 24 August 1801.

K. L. Rahbek.

Elegie ved Wessels Grav,

til hans Søn.

At sacri vates et divum cura vocamur.

Vor Alder roser sig som Viisdoms Alder,
Forhaaner stolt hver Tid, som randt forbi;
Sig selv allene oplyst, klog, den kalder,
Og seer tilbage idel Barbarie.
«Pral af de Særsyn mellem Millioner,
«Barbarske Grækenland! blodstænkte Rom!
«Mon Enkelts Viisdom, Kunst og Dyd, for-
soner
«Hiint Barbarie, hiint Vildheds Herredom?
«Athen! hvad var du? Smags og Viisdoms
Sæde!
«O ringe Plet! dit svage Lys var tændt,
«Men ei for Natten rundtom at adsprede,
«Dens Fælhed derved kun blev seet og kiendt.
„Og Rom, du stolte Rom! hvad var din Hæder?
«Ved Vold og heldig Røven blev du stor;

«Men Philantropen i din Storhed leder,
 «Og seer af sande Værd kun sieldne Spor.
 «Saa sank du hen, da sank i dybe Skygge
 «Vort hele Kiön, og Secler rulled' hen,
 «Og mørke var' de, rædselfulde, strygge;
 «Men nu randt Dagen, trefold klar, igien.
 «Den sande Viisdom nu er kiendt, er dyrket,
 «Ei som Myster, ei blot af valgte faa;
 «Klar for enhver, den nu adspredter Mörket,
 «Som nær ved Tronen, saa i Armod's Vraa,
 «Den eene giver Fyrsten agtet Hæder,
 «Den lærer Ringhed sin og Artens Værd,
 «Den uden Forskiel aabner Livets Glæder
 «For alle, hvad, og hvo, og hvor det er;
 «Den lyser klar ned fra det høie Norden
 «Til fiernest Syd, og spredter Taagen hen;
 «Snart skal den lyse over heele Jorden,
 «Lyksaliggjøre heele Skabningen.
 «Nu Vid og Kunst, beskyttede, erkiendte
 «I fulde Værd, forædle Livets Lyst;
 «Og Smag og Viisdom, yndigen foreente,
 «Udgiøre Kummings sikke, sande Tröst. «

Saa tröste sig vor Alders ædle Viise,
 Saa vil de döye den Fortrængtes Harm;
 Ak! fromme vil de skabe savnet Lise
 I deres egen, i hver ædel Barm;

Men nei, det er forgieves; alt modsiger

Den søde Dröm, de forestille os;

End hviler Natten over Jordens Riger,

Barbarskheds Nat; og Dröm er al vor Roes;

Og denne Nats de fæle Rædsler svæve

End ængstende den heele Strækning om;

Og sieldne ere stedse de, som hæve

Et opvakt Hoved af den dybe Slum;

Som tænde hist og her en eenlig Lampe,

Og vække rundt om den en liden Flok;

Men til at klare vidt de sorte Dampe,

O dertil er det svage Lys ei nok.

Nei Fanatismen hæver sine Skygger,

Og Høiheds, Magts og Riigdoms Spøgelser

Indskrænker, mørkner Lyset, forebygger,

At fleer skal tændes, ofte slukker det.

Men bort med Billeder! — Hvad er vor Hæder?

Hvad Fortrin have vi for Hedenold?

Hvad Vei, för ukiendt, til Lyksaligheder,

Trods Uerkiendtlighed, og Nid, og Vold?

Kan intet nu Retskaffenhed nedtrykke?

Er den nu tryg, der handler som han bör?

Er Flid, er Stræbsomhed för Jordens Lykke

Nu Midlet til vor egen, meer end för?

Hiin Spartas Lov, at Arbeid ikke sömte

Den Mand, der vilde vinde Borgers Agt,

VIII

Den Lov, arbeidsom Mand til Trældom dömte,
 Hvor er paa Jorden den ei meer ved Magt?
 Medfødte og erhvervede Talenter

Hvor give de nu, fremfor altid, Ret
 Til Held, til Bröd? Hvor er den Nar, som
 venter,
 Hvor den Oprörer, som tør fordre det?

Nei! end er Verden i sin Barndoms Dage,
 Hvor langt endnu fra Viisdoms Modenhed!
 Den vandrer frem, maaskee, men ak! med
 svage,

Ak! med ustadige og korte Fied!

Og vi er' Börn; men meer end sine Lige
 Er den et Barn, som græd ved fælleds Leeg;
 Hvo er den viise blandt os dødelige,
 Som fælleds Daarlighed i alt undveeg?

Jo den, jo den er viis iblandt os Daarer,
 Der anseer alting for den Leeg, det er,
 Forbitttrer ei dens Fryd med spilte Taarer,
 Men glad og munter leger med, og leer;

Og, uden Bitterhed ved Brödres Griller,
 Adlyder baade selv, hvad hans Forstand
 Ham som det mindst forventte forestiller,
 Og leder andre did, saavidt han kan;
 For Resten ham, hvis Forsyns Haand dog leder

Sin elskte Börneflokk, hver Sorg betroe;
 Ham, som opdrager, til Lyksaligheder,
 Og herlig Modenhed, os og sin Jord.

O Du, vor Wessels Søn! en kierlig Fader,
 Hvis Liv og Lyst du var, forlod dig nu;
 Dig Hiin i Himlen ingen Tid forlader!
 Trygt, som din Fader, i hans Skiød er du!
 Du er endnu for spæd, til fuldt at fatte
 Den heele Vægt af denne sande Tröst.
 Din Faders Værd du ei engang kan skatte,
 Men engang skal det vaagne i dit Bryst.
 O at det kraftigt maatte der oplive
 Hver end udannet Eyne i din Siel!
 O maatte du ham os tilbagegive,
 Og anden Wessel nyde bedre Held!

Vor Wessels Søn! du skulde da fremtræde
 Med ædel Ret til Livets bedste Kaar,
 Til at erkiendes for din Alders Glæde,
 Dens Ziir — det er du, naar hans Roes du
 naaer;
 Det skal du kiendes for; men see tilbage,
 Og skue din Faders Levnetsbane hen;
 Hans Værd imod hans Kaar i Livets Dage;
 Var Skiæbnen ham, som han fortiente den?

Med Ungdoms muntre Flid han tidlig stræbte,
 At drage Viisdom af ethvert dens Væld;
 Og hældig var hans Flid; magnetisk klæbte
 Hver Oldtids Viisdom ved beslægtet Siel.
 Tro gienste den sin Skat; ved stadig Møie
 Den voxte til; ei Pral til Maal den har;
 Det haded' han, og i hans eget Øie
 Hiin gyldne Skat for liden altid var.
 Han Aldrens Manddom taalig oppebied',
 For af sin Skat at yde moden Frugt;
 Og sin Thalia Phæbus glad indvied'
 Sin Yndlings første, men den modne Frugt 1).
 Hver Skiønners, hele Folkets, alles Stemmer
 Forene sig til høie Bifalds Raab,
 Og Krav om — større Mesterværk 2). — Man
 glemmer,
 At hiint var meer end blot et yndigt Haab.
 Man fordrer, han sig selv skal overstige
 I talrig Frugt af ubelønnet Flid;
 Forkaster haant, hvad ei man finder Lige
 Til hiint — dets Lige findes ingen Tid.
 Erkiendtlig Skiønners Barm dog tit han fryder
 Med yndigt Værk af sande Mesterhaand 3);
 Ukonstlet, umodstaaelig indgyder
 Han ofte Fryd i skiøn som Tænkens Aand.
 Nu han sit eget ædle Hierte præger

I ædle Sang, og priser Nöisomhed;
 Nu sin og hver opmærksom Barm han qvæger
 Med Sang om Stövets Tröst i Sövnens Fred;
 Han nu med Smil Satyrens Svöbe hæver,
 Kun Daaren fölede de Snært, den gav;
 Med Spög han nu blot muntre Latter kræver,
 Og hvo modstød den blide Sangers Krav?

Saa Fryd uddeelende, vi saae ham vandre
 En tornefuld, en ublid Bane hen 4);
 Den Glæde, han saa gavmild skienked' andre,
 Hvor langt var han fra selv at föle den!
 Han kiendte Mennesker for, hvad de ere,
 En Legesværm, som vild omtumler sig
 I dunkle Nat; han saae det spildt at være,
 Og daarligt, mod den Leeg at före Krig.
 Han saae sig selv i Flokken, fandt sig givet
 En Rolle med i denne fælles Leeg:
 Den tog han, leegte, fælles Leeg oplived',
 Forstyrred' ingens Fryd, ei Maalet sveeg.
 For hine Spögelser han aldrig böied'
 Sin Isse, ædle Sieles Stolthed troe;
 Blandt Legens Formænd han maaskee ophöiet
 Sig skulde seet; slig Höihed han beloe,
 Loe ad det hele Giækkerie, var stedse
 Det heele Folks, især de Godes Ven;
 Og saae han Kaadhed Pilen mod ham hvædse,

Han dog ei hvædsed Piil mod den igien 5).
 Ham Evners høie Fortrin aldrig lærte,
 Paa enkelt Daare haant at skeele ned.
 Han föled' egen Svagheds Feil med Smerte,
 Mod andres idel Overbærenhed.
 Saa var ham Livets Fryd og Livets Kummer,
 Hans Livs den tunge Lod, tilhobe Leeg;
 Og derfor uden Frygt til korte Slummer
 I Dödens kolde Egne han nedsteeg.
 Han vidste det, sit Væsens Barndoms Alder
 Og Menneskets han derved kun forlod;
 Alherren ham til Modenheden kalder,
 Bestemmelsen han rolig gaaer imod 6).

Vor Wessels Søn! o det er sødt, at vinde
 Et saadant Eftermæle ved sin Grav;
 O det er skjönt, det simple Hædersminde,
 Som sanddrue Venskab her din Fader gav.
 Ei Skialdens Quad, for dig istemt, som lyder
 Ved elskte Faders Grav, du fatter end;
 Men naar, og om engang den Dag oprinder,
 Da du kan höre, og kan fatte den:
 Da tænk det sødt, vor Wessels Søn! at vinde
 Et saadant Eftermæle ved sin Grav,
 Da föel det skiönt, det simple Hædersminde,
 Som sanddrue Venskab her din Fader gav.

Og höres Önsket, sees hans Aand oplivet,
 Fornyet i hans Sön, hans Haab, hans Lyst,
 Den Aand, hvormed han fryded' os i Livet,
 Maae den opvækkes i hans Elsktes Bryst:
 Hvis du, hans Sön, i Faders Fodspor træder,
 Opdyrker givne Pund ved trofast Flid;
 Sees du, som han, den Mand, der sande
 Glæder

Meddele kan din Old, din Eftertid:
 Og blier, som hans, din Stræben den, at leve
 Ei til din egen, men til Jordens Lyst:
 Og vil du, sanddrue Skiald engang skal hæve
 I Hæderstoner paa din Grav sin Röst;
 O troe for alting da ei den, der siger,
 At Verden er saa saare god og viis!
 Ifald du sæster Lid til denne Smiger,
 Da er det din Bestemmelses Forliis;
 Troe, Jorden er end i sin Barndoms Alder,
 Ei slet benævnt det tykke Barbarie;
 Hvad enkelt Ting man Viisdoms Mærke kalder,
 Troe, der er saare lidet viist deri;
 Ansee vor heele Slægt som Börn tilhobe,
 Som Leeg besku snart heele deres Færd,
 Og ansee den som ret fuldkommen Taabe,
 Der giver sig og alting höiest Værd;
 Brug den Forstand, du föler selv at eie,
 Saavidt du kan, til Ledetraad for dig;

Leed og ved den, saavidt du kan, dens Veie,
 Der ledes vil, naar han forvilder sig.
 Agt høit de faa, som i vor Alders Mørke
 Ved Dyds, Forstands, og Sandheds Lys
 gaae frem;
 Følg deres Spor; rust dig i Sielens Styrke
 Mod, hvo dig hindre vil, at følge dem.
 Ak, Veien skal maaskee just derved blive
 Dig skarp og tornefuld, men den ér kort;
 Dens Kummer selv er Leeg; kiek kan du drive
 Ved Spøg og Sang de lette Sorger bort.
 Vogt dig, at Daarskabs Irlys ei forvilde
 Fra rette Vei ved falske Glimt din Aand;
 Lad Æres, Høiheds Spøgelser ei hilde
 Din Fod med deres lumske, skiulte Baand.
 Haab da ei, stort af Livets Lyst at nyde,
 Agt intet det, de fleste kalde saa,
 Men sande, rene Glæder at udgyde
 Rundt om i Livet, være din Attraae!
 Blier derimod din Tid, selv at hendrage
 I Fryd, og uden Sorger, Livets Kaar,
 Da er den spildt; langt færre Glædes-Dage
 Du med foröget Kummer da opnaaer;
 Da maae du ydmyg kaste dig i Stövet
 For hine Spøgelser, for mangel Nar,
 Og uden Murren tit dig see berövet

Den Ret til Fryd, du möisomt betlet har.

Ved tusindhaande Krænkelser omsider

Dit önskte Maal engang maaskee du naaer,

Man neppé, förend du ei kan, ei gider

Meer tage Deel i forhen önskte Kaar.

Men lad din Möie bedste Held end möde,

Lad Glædens Midler vindes snart og let;

O aldrig, aldrig ere de saa söde,

Som Daaren, der dem savner, tænker det.

Hvad er' de? Overflödighed, og AEre.

Hiin gier dig Nöisomhed, og denne Dyd.

Snart eller seent Erfaring dig vil lære,

At ikkun det, som disse gav, er Fryd.

Selv manglende, hvad Verden Lykke kalder,

Du, hvis din Faders Aand besielar dig,

Kan glæde din, kan glæde seenest Alder

Ved Sang og Spög, og du er lykkelig.

Eliv saa, bliv nöisom glad, mod onde Daarer

Allene stolt! föel ædel Nordmands Mod!

Tænk paa det Blod, du har i dine Aarer,

Din Faders, Tordenskiolders ædle Blod!

Viis det, hvad Kaar dig Skiebnen end bereder,

Og Nordens Agt forsöde skal din Tid,

Maaskee da Mænd af Magt, og Mænd af Hæ-

der

Dig hielpe skal, din Vei at giöre blid.

Dog, uilen dertil trygge Lid at fæste,
Dig Livets Bane blive, som den vil!
Lad alles Glæde, heele Jordens Bedste
Kun være Maalet, som du sigter til;
Din Fader, Fædre, stræb i godt at ligne,
Skye Feil, saavidt stövkældte Aand for-
maaer,
Alherren vist dit Væsen skal velsigne,
Trods Livets ubetydelige Kaar.
Thi möder end i Mörket her paa Kloden
Blandt Sværmen idel Kummer og Fortred,
Det varer stakket, naar han seer dig moden,
Han yinker dig ind i sin Evighed.
Her sees det noksom, altid, allevegne,
At her er ei de sande Glæders Hiem;
Men hisset, i Lyksalighedens Egne,
Der har den Eviggode giemt os dem.

Der lønner han, o Wessels Søn! din Fader
 For hver den Fryd, han her os gav saa blid,
 For hver den Fryd, han ingen Tid aflader
 At give dem, som sandest ædelt Vid
 Kan give Fryd; der lønnes hver hans Tanke,
 Hvert Önske for at glæde Mennesker,
 Om og vor Daarlighed og Stövets Skranke
 End hindred, at de ei opfyldtes her.

Der, Wessels Søn, skal ogsaa du belønnes,
 For hvad du virke skal, din Stamme værd;
 Om da din Iid ei her paa Jorden lønnes,
 Til Jordens Fryd vær rask og uforfærd!
 Og naar du saa gaaer hen til dine Fædre,
 Og ham, som hviler her, din Roes er hans;
 Og Dyden skal dit Savn med Taarer hædre,
 Erkiendtlighed din Grav med Ærekrands.

Anmærkninger.

- 2) *Moden Frugt.* Hr. Wessel udgav i Aaret 1772 i sin Alders tredivte Aar, sin Kierlighed uden Strømper. Dette, efter alle Skønneres eenstemmige Dom, i sit Slags fuldkomne Værk var dets Forfatters første offentlige Arbeid. Fra Holbergs til vore Dage er intet originalt dansk Vittigheds- Arbeid modtaget med det fuldkomne Bifald, som dette comiske Sørge-spil. Det er i enhver Henseende vigtigt i vor Litteraturs Historie. Det Bifald, det vandt, vidner til Fordeel om den sande Smags Fremgang paa den Tid, det kom ud; dets Virkning har ustridigen været velgiørende i dets Fag. Hr. Wessel gik med dette Skuespil den Gotschedisk-plat- svulstige Theatersmag saaledes imøde, at den hyerken i flauc Tragoedier eller paa Stylder

gaaende Operaer har faaet nogen Fremgang iblant os. — Kierlighed uden Strømper var fra først af ikke bestemt til at opføres paa Skuepladsen, men den store Rigdom af det sande comiske, de uendelige Vittigheder, den uefterlignelige Diction, alt gjorde den, da den blev spillet, ligesaa behagelig for Tilskuerne, som den havde været for Læserne. Den blev spillet mangfoldige Gange i Rad, stedse med fornyet Bifald, og med lige Bifald bliver den aarlig igientaget. Blandt dette Skuespils mange andre Fortreffeligheder er den aldeles fuldkomne Versification ikke den ringeste. Alexandrinske Vers, som kunne sættes disse ved Siden ere aldrig seete i vort Sprog, uden det skulde være i den udödelige Evalds fortreffelige skiöndt meer end halv forglemte ypperlige Comædie Harlequin Patriot, eller i hans brutale Klappere. Den agtpaagivende vil dog finde, hvor stort Fortrin Hr. Wessels har endog fremfor disse.

Det bör her anmærkes, at Hr. Wessels Beskedenhed var saa stor, at han maaskee aldrig havde udgivet dette sit Mesterværk, dersom ikke hans Venner havde overtalt, og endnu kraftigere hans Forsatning tvunget ham dertil. Hans Venner troede, at det kun behövedes at fremvise et saadant Arbeide, for at opvække hans Talent

Beskyttere og Understøttere, der vilde sørge for, at han kom i den Forfatning, at han i det fornødne litterariske Otium kunde leverer flere Mesterværker. Det havde været hans Lod, fra den Tid han kom til *Academiet*, at ernære sig som Pædagog. De Videnskaber, han følede det virksomste naturlige Kald til, vare ulykkeligviis de sine Dyrkere saa slet ernærende skiønne. Disse havde han med al den Fremgang, der kunde ventes af hans Talenter, dyrket i sine Fritimer. Foruden de døde Sprog, havde han til Fuldkommenhed lært sig det tyske, franske og engelske, og læst næsten alt det de skiønne Videnskaber vedkommende, der er at læse i dem. Han ernærede sig i adskillige Aar ved at undervise i disse Sprog. Ogsaa efterat han havde givet Verden sit Mesterværk, blev det ham overladt, saa godt han kunde, at fortiene sit Brød ved at være Sprogmeister.

2) *Krav om større Mesterværk.* Man forundrede sig meget over, at Hr. Wessel ikke, efter saa hældigen at have viist sig een Gang, snart leverede noget mere; thi adskillige troede, at bevise ham megen Ære, ved at erklære hans Kierlighed uden Strømper for et ypperligt *Prøve- Arbeide*, som gav Ret til at haabe noget meget stort. Men ingen spurgde

om, hvad Forfatteren skulde leve af, medens han udarbejdede dette mere, og leve saaledes, at han kunde vedligeholde den til Genieværkers Udarbejdning fornødne Siels - Munterhed. Ingen tænkte paa, at denne kun slet vedligeholdes i Fritimerne, naar den største Deel af hver Dag hændrives, ved at lære Begyndere de første Grunde i Sprog o. s. v. Siden de enkelte Ting, som efter hiint første Arbejde kom fra Hr. Wessels Haand, ikke udgjorde nogen Bøg, saa kom de ikke i Betragtning som noget han havde gjort, uagtet de i övrigt tildroge sig alle Skönnendes Opmærksomhed.

- 3) *Værk af sande Mesterhaand. Aarsagen,* hví disse ikke bleve mere talrige, var først, at Hr. Wessel var overmaade beskeden, mistroede sine egne Talenter, og vilde ikke betroe alt, hvad han skrev, til Bogtrykkerpressen; for det andet, som ovenanført, at hans Beskæftigelser for at leve, der vedvarede i det mindste til Aaret 1776, ikke efterlode ham Tid til at udarbejde noget hans Genie værdigt Arbejde af Størrelse; for det tredje, at disse Beskæftigelser, og hans vedvarende slette Formues Omstændigheder havde saavel svækket hans Siels Munterhed, og gjort den ligegyldig mod alt sublunarisk Anliggende, som undergraved hans aldrig stærke Helbred, der

fra den Tid han imellem 1776 og 1778 laae i mere end eet Aar til Sengs af en yderst pinefuld Fistelskade, aldrig fuldkommen syntes vendt tilbage. Imidlertid udkom fra ham i denne Forfatning dog Priisdigterne: Digtet over Nøisomhed, og Oden til Søvnen; Comædien Lykken bedre end Forstanden, og adskillige smaae Digte.

Hr. Wessels Fortienester bleve saaledes mis-kiendte; men det, hvorfor han meest blev mis-kiendt, var den Samling af comiske Fortællinger, han i det næst sidste af hans Leveaar var nødt til at udgive i Form af et Ugeblad, under Titel: *Votre Serviteur, otiosis*. Det er forunderligt, hvor eenstemmigen man syntes at forkaste disse Fortællinger. Det er vel forgieves, at anmode dem, der nylig have afsagt saa haanlig en Dom over denne Samling, om at tage dem for, og undersøge, om der findes en eneste af Wessels Haand, der ikke bærer et eller andet tydeligt og herligt Præg af hans sande store ufejligheligen Genie. De kommende Tider skulle bekræfte en nu levende kompetent Dommers Kiendelse over dem: at, om Hr. Wessel aldrig havde skrevet andet end disse Fortællinger, saa vilde han med større Ret, end de fleste af dem, der ved Arbejdet i vort Sprog have naaet Digternavn,

vinde udödelig Roes, som sand comisk Digter, som sandt herligt originalt Genie.

4) En tornefuld, en ublid Bane o. s. v. At hans Liv var langt fra at være glædesfuldt sees af de foregaaende Anmærkninger. Han havde ingen Tid nogen fast Indkomst, förend han 1778 blev ansat som Oversætter ved Skuepladsen; han var da 37 Aar gammel, da han fik 2 til 300 Rdls. Indtagt.

5) Hr. Wessel indlod sig aldrig i nogen litterarisk eller anden Feide; ikke heller var det vel muligt, at en Mand af hans Caræter kunde have mange Fiender. Dog var der en og anden, som antastede ham. Hans bekiendte Vise: En Herremand sov engang hen, opvakte ham en Modstander. Der var en, som paa Tryk lod see, at han troede, at have givet paa nogen Maade Stof til denne Fabel. Denne skrev en Vise, som skulde være en Parodie paa Hr. Wessels, fuld af Grovheder og Nonsens. Efter mere end ti Aars Forløb traf Hr. Wessel denne Mand. Hr. Wessels Siels Godhed og Tækelighed, hans ingen Tid fornærmende, men alle tiltrækkende og gottende Vittighed var saadan, at selv denne Mand maatte føle Virkningen deraf. Han tilkiendegav sig for Hr. Wessel, der för ikke kjendte ham, udbad sig hans Venskab,

bad om Forladelse for sit uforskyldte Udsald imod ham, og gjorde sig stolt af at have, som han troede, lignet Wessel som Digter, siden den Vise, han havde gjort, havde samme Omqvæd som Hr. Wessels.

- 6) De, som omgikkes Digteren i hans sidste Dage (hans Character var altid tilforn et Slags Melankolie, der ikke blev opklaret ved de oplivende Vittigheder, der, aldrig søgte, ofte slap ham af Munden, hvor lidet snaksom han var) bevidne, at han aldrig för fandtes saa jevnlig munter og glad, som nu mod hans Livs Ende. Han spögte endnu med usædvanlig Munterhed og levende Vittighed kort for hans Död. — Hr. Wessel var sit hele Liv igiennem en Elsker af Læsning, og han arbeidede stedse paa at udvide sine, i alt, hvad hans Fag vedkom, udstrakte Kundskaber. I de sidste af hans Leveaar havde han lært sig det italienske og det spanske Sprog, og læste de i begge mest bekiendte Forfattere. Hans kiereste Læse- og Arbeids-Tid var Natten, eller den meget tidlige Morgenstund. — Endnu i de sidste Maaneder af hans Liv oversatte han to franske Operetter, som endnu ikke ere komne paa Skuepladsen.

KIERLIGHED UDEN STRÖMPER.

ET

SÖRGESPIL

I FEM OPTOGE.

P E R S O N E R N E .

JOHAN VON EHRENTREIS, Skrædersvend.

GRETE, Johans Forlovede.

METTE, Gretes Fortrolige.

MADS, Gretes ulykkelige Elsker.

JESPER, Madses Fortrolige.

FÖRSTE OPTOG.

FÖRSTE OPTRIN.

GRETE

(allene sovende paa en Stool, vaagner op, og siger :)

„Du aldrig bliver gift, hvis det i Dag ei skeer!“
O! alt for fæle Drøm! mig synes, at jeg seer
endnu den sorte Geist, at jeg ham hører true
med samme Torden-Röst. Saa skal jeg aldrig skue,
det Haab opfyldt, hvorpaa jeg byggede saa tryk
da paa min Skræders Skiød med Haanden om
hans Ryg,

jeg hørte ham saa tit med kiælen Stemme sige:
 Jeg var hans eeneste, hans allerbedste Pige,
 at mine Öiekast sig trængte til hans Siel,
 og at han uden mig ei kunde lide vel.

Troelöse! jeg gad vidst, hvordan du nu maae lide,
 en Diævel skulde dig ei kunde fra mig slide;
 mit Smil din Vellyst var, og mine Vink din Lov,
 det stod du paa, og löi, og denne Lögn var grov;
 thi over Tiden nu det alt er otte Dage,
 som du mig lovede at komme her tilbage.

Forbandet den Major, hvis Buxer gik itu!
 Dog nei, utroe Jolian, forbandet være du!
 Dei Bud, som foregav, at en Major ham sendte,
 for at berette dig, de Buxer, som du vendte
 i Fior, var nu itu, og at et andet Par
 ham maatte giöres strax; thi han i Knibe var,
 han for at skuffe mig med dig var sammensvoren;
 I kiörte Pokker I! og ikke til Majoren.

Hvor kunde vel hos mig Mistanke finde Sted?
 Jeg var godtroende og blind af Kierlighed;
 stokblind jeg vist nok var, som kunde ei begribe,
 at aldrig saadan Mand, en reen Major i Knibe,

for Buxer være kan ; jeg nu for silde seer — —

(efter nogen Taushed)

»Du aldrig bliver gift , hvis det i Dag ei skeer!»

Viig framig sorte Aand , som tordner i mit Öre.

Dog nei , jeg hörer ei , jeg synes kun at höre.

ANDET OPTRIN.

METTE , GRETE.

Mette. Hvad ny Fortræd , Masör ! for-
volder disse Skrig?

Hvor ængste de min Siel !

Grete. Jeg er ulykkelig !

Veninde hör og skielv ! et fælt sortagtigt Væsen ,

en Dievel uden Tvivl med sorte Haar paa Næsen ,

mig nu , jeg sad og sov , i Drömme forekom ,

og grumt og brölende afsagde denne Dom :

»Du bliver gift i Dag , skal du det engang blive !»

Mette. Man bör ei altid troe , hvad
Drömme os indgive.

Grete. Du veed, en Helte-Dröm har
aldrig feilet för.

Mette. Lad det end være saa, du dog
betænke bör,
at til en rigtig Dröm, der Seng og Nat udkræves;
om Dagen i en Stoel —

Grete. Du tröster mig forgieves,
det Indtryk, som min Dröm har gjort udi mit
Bryst,
desværre trodser din og heele Verdens Tröst.
Jeg seer min visse Död;

Mette. Men den seer ikke Mette.
din Dröm var den end sand, den siger jo kun
dette:
Du aldrig giftes skal.

Grete. Og den, som siger det,
den siger, jeg skal döe. Thi jeg har nogen Ret,
hvistusind Vidnesbyrd mig nogen Ret kangive,
at troe, jeg ikke bör blandt Grimme regnet blive,

og naar man ei er grim, og er ei heller död,
man for at blive gift ei pleier lide Nöd.

Mette. Forlad mig, jeg tilstaaer, at
jeg mig har forløbet.

Grete. Du ved din Tale kun Eenfoldig-
hed har röbet,
og den er alt forladt.

Mette. Forlad da ligesaa
at jeg dig endnu tör et Middel foreslaae,
hvorved du lykkelig, og Drömmen sand kan blive;
gift dig i Dag med Mads.

Grete. Min Haand jeg skulde give
til den, jeg för forskiöd? den Kaal jeg spytted' i
jeg skulde söbe selv? Gid för — —

Mette. For alting tie!
En ubetænkksom Eed man ofte maae fortryde,
og mine Grunde dig maaskee kan overtyde.
Du ei forsværge bör, at blive Madses Brud;
sandt nok ved saadan Eed en Siel sig mærker ud,

som ikke tænker lavt; men jeg tør endnu sige:
 den Siel hveranden maae i Höide overstige,
 som kun af Lydighed imod sit Kald og Pligt
 nedlader sig til det, som den er væmmeligt.
 Men vores Kald og Pligt, saa mange, som vi ere,
 er at udvælge os en Mand i Tugt og Ære.

Grete. Hvo kan vel staae imod den rene
 Sandheds Sprog,

det har udi min Siel oplyst den mørke Krog.
 Fornuften i dit Raad er villig at samtykke,
 kun maatte Hiertet ei Fornuften undertrykke!
 Der dog endnu en Ting for Hovedet mig staaer:
 Om jeg dig lyde vil, hvem staaer mig inde for,
 at Mads foragter ei den ham har för foragtet?

Mette. Du hans Höiagtelse for evig har
 forpagtet,

det staaer jeg inde for; og til Beviis herpaa,
 For Solens Opgang han for mine Födder laae
 i Morges taarefuld, og med en ydmyg Mine
 bad om Tilladelse, at kaste sig for dine.

Han har en vigtig Sag at foredrage dig,
 som han fandt raadeligt at holde skjult for mig;
 hvis du tilsteder det, og du det bør tilstede,
 jeg strax vil hente ham.

Grete. Lad din Forstand mig lede,
 gjør hvad dig synes best; min Siel indviklet er
 i Sorgers mørke Skye, du dens Veileder vær.

(*Mette gaacr*)

TREDIE OPTRIN

GRETE (allene).

Saa er jeg da fordömt til Madses Brud at blive;
 jeg give skal min Haand, og kan ei Hiertet give;
 de skulde begge to saa deilig fulgtes ad,
 hvis den utroe Johan ei værdig var mit Had.

FIERDE OPTRIN.

GRETE, MADS

Grete. Seigneur! Indgangen hid jeg vilde
dig ei hindre ;

thi af en Mand, som du, jeg venter intet mindre,
end'smaaer Bebreidelser, som giör os begge Skam.

Mads. Enhver, som kiender Mads, bör
tænke saa om ham :

Vel sandt du mig forskiöd, men det er kun en
Skiebne,

mod hvilken du omsonst, og jeg, mig vilde væbne,
det ingens Bröde er og altsaa ikke din.

Een Bröde veed jeg af, og denne bliver min :
Jeg en Misdæders Navn med Rette burde bære;
jeg har fordristet mig din Skiönhed at vanære.
Du tog din Haand igien, og jeg har endnu Liv,
jeg ei mit Hierte strax hiemsögte med en Kniv.
Din Skiönhed, jeg til Trods, endnu tör drage
Aande ;

du Aarsag har, om mig at tænke allehaande.

Men tager jeg ei feil, en Skiebne eller Aand,
 jeg veed ei hvem af to, tilbageholdt min Haand,
 da jeg, Madam, forladt og straffet med din

Vrede,

besluttede at döe, min Kniv var af sin Skede,
 min Arm alt udstrakt var, jeg manglede ei Mod;
 det var mit fulde Agt, flyd, raabte jeg, mit
 Blod!

Men ingen Draabe flød. Man er, som uden
 Sandser,

naar man sig dræbe vil. Om derfor med et
 Pantser

mod dette grumme Stød en dækkede min Barm!
 hvad heller nogen Geist tilbageholdt min Arm,
 i den Forvirrelse, jeg kunde ei erfare.

Grete. Nu min Beskedenhed befaler mig
 at svare:

Jeg kiender mig for vel til mig at bilde ind,
 at heele Verden var udi et Kalveskind,
 fordi jeg byttet bort en Elsker for en anden.
 Vel har jeg ofte hørt, naar jeg skal sige Sanden,

at nogle Skiønheds Træk mig gunstig Skiebne
gav;

men saa hovmodig jeg dog aldrig blev deraf,
at mig i Sinde kom at holde for en Bröde,
om ved mit Hiertes Tab, min Elsker strax ei
döde.

Mads. Ved din Beskedenhed, min Bröde
voxer meer,
jo mere jeg dit Værd ved den foröget seer.

Grete. Nu nok om dette talt, vend dig igjen
til Sagen.

Mads. Jeg har da tydelig, mig synes, lagt
for Dagen,

hvorlunde at en Aand, en Skiebne eller sligt,
var Aarsag, at jeg för ei efterkom min Pligt.
Men Skiebne, Aand og sligt gör intet hen i
Taaget,

og med at frelse mig de vist nok meente noget;
det noget gietter jeg, men om jeg gietter ret,
et Ja, et Nei af dig skal snart afgjøre det.

Jeg troer, min gode Aand mit Liv har vildet
 spare,
 fordi den saae, min Nød ei skulde evig vare,
 fordi den saae, Johan tilsidst ved nedrig Svig
 dig skulde lære ret at sætte Pris paa mig.
 Herom at sige meer var kun at spille Tiden,
 og at fornærme dig, som alt for længe siden
 min Mening fattet har; bær mig med et Svar,
 hvoraf jeg fatter din.

Grete. Hvad Skiebnen budet har;
 var en Forvoenhed af mig at vilde hindre.
 Jeg har i denne Sag kun dette at erindre,
 Hiifald jeg giftes skal, da maa det skee i Dag
 budet ellers aldrig skeer.

Mads. Min Tunge er for svag
 til min Erkiendtlighed og Glæde at udtrykke;
 læs af mit Oiesyn min Elskov og min Lykke.
 Jeg galopperer hen, at tage Klæder paa,
 hvormed jeg værdigen kan som din Brudgom staae.

(*Han gaaer*)

FEMTE OPTRIN.

GRETE (*allene*).

A R I A.

- » Skiebnen böd mig först Johan,
 » nu mig giver Mads til Mand.
 » Naar dig nogen Karper byder,
 » og du faaer kun tørre Jyder,
 » bliver du lidt flau derved;
 » men har du en sulten Mave,
 » og ei anden Mad kan have
 » gaaer den tørre Jyde ned.
 » Skiæbnen böd mig först Johan,
 » nu mig giver Mads til Mand.

Hvor nödig Hiertet vil dog for Fornuften vige!
 Jeg hörer dennes Röst alvorligen at sige:
 Mads blive skal din Mand; men Hiertet siger:

Nei —

dog, hyromaltinger, saa gaaer jeg nu min Vei.

Ende paa förste Optog.

A N D E T O P T O G.

FÖRSTE OPTRIN.

MADS, JESPER.

Mads. Hvor hopper ei min Siel! hvor
skynder sig mit Blod,
at raabe: Fryder jer! til hvert et Ledemod.

Jesper. Du taler som du var, min Ven!
lidt hovedsvimmel.

Mads. Faer fra et Helvede med et op i
en Himmel,
og vi vil faae at see, om du det bedre giör.
Saa lykkelig en Hest, som jeg, var aldrig för.

Kom kys mig, söde Broer ! lad os en Sang
 istemme,

hvoraf den hele Jord min Glæde kan fornemme.

For evig, evig Tid er Mads nu lykkelig !

min Jesper ! hielp mig at udstøde Frydeskrig ;

hör ! af min Fryds - Basun faer ud en Glædes

Torden

langt ned til dem, som boe, — — der boer jo

under Jorden

en Hoben smukke Folk. Den hele Jordens Kreds

skal vide jeg er glad, för er jeg ei tilfreds.

A R I A.

» *Underjordiske, som sover,*

» *du maae ikke undres over,*

» *at min Sang dig vækker op*

» *til at giöre Glædes Hop.*

» *Du det ikke skal fortryde ;*

» *thi min Sang kun Fryd skal byde :*

» *under Jorden giör et Hop !*

» *Naar min Sang dig vækker op.*

- » *Mads i Dag har vundet Seier,*
 » *Mads i Dag sin Grete eier,*
 » *ja med Hud og Haar og Krop,*
 » *Under Jorden gjør et Hop!*

Jesper. Har du nu skreget ud din Glædes
 Raserie?

Mads. En Zephyr blæser nu, og Stormen
 er forbi.

Det var en Fryds Orkan, som foer udaf sit Fængsel.
 Og havde Fængslets Dør nær løftet af dens
 Hængsel;

saa voldsom var dens Fart. En Siel er dobbelt
 glad,

jo længere den før i Sorgens Fængsel sad.

A R I A.

- » *Min Glæde er som Bekken;*
 » *den Bek, som sagte flöd,*
 » *för den en Dæmning böd,*
 » *ei röre sig af Flekken;*

« *da Dæmningen kom bort,*
 » *flød Bækken dobbelt fort.*
 » *Min Glæde er som Bekken.*

Jesper. Jeg Grete komme seer, hun vist
 den Slutning drager,
 at du af Lunkenhed dig gode Stunder tager,
 ifald hun faaer at see dit end ukiemte Haar:
 Det bliver derfor bedst, at du afsides gaer.

ANDET OPTRIN.

GRETE, METTE.

Mette. Saa var mit Haab omsonst, du
 syntes at samtykke
 i dette Ægteskab, jeg holdt det for min Lykke,
 at ved mit ringe Raad jeg kunde fremme din,
 og skrækkes nu, du slaar det hen i Veir og
 Vind.

Grete. Jeg dig forbunden er, som vil min
 Smerte lindre,

og ærer dine Raad; men ikke destomindre
 mit Hierte siger mig, at tusind Plagers Hær
 med Længsel venter paa, at see min Brudfær.
 Før var jeg angestfuld, men tusind Gange mere.
 saasnart jeg tænker paa, at Mads min Mand
 skal være.

Jeg veed ei selv, hvorfor.

Mette. Man vel hos visse Folk
 paa visse Tider bör ansee som Sandheds Tolk
 en rigtig Ahnelse; men du dig kan bedrage,
 og for en Ahnelse maaskee den Afsky tage,
 som føles af enhver ved slige Bryllupper,
 hvor man skal ægte een, og har en anden kier.
 Din Ahnelse maaskee af sidste Slags kan være,
 hvem veed?

Grete. Du er for kort, til mig at
 kunde lære
 at kiende Ahnelser; hvis min ei ægte er,
 saa maas du frit — —

Mette. Men hör! hvem mon der banker
der?
Jeg gaaer at lukke op.

TREDIE OPTRIN.

GRETE (*allene.*)

Hvem mon der vel kan banke?
Maaskee — — dog nei — — det var for smig-
rende en Tanke,
og den trolöse Skurk vist havde kommet för,
hvis ei — — men Himmel! Jord! det er Jo-
han! — — Jeg döer.

FIERDE OPTRIN.

JOHAN, GRETE.

Johan. Hyor seer jeg glad igjen de mange
Yndigheder,
som den maae være blind, der ei kan see hos
Eder.

Grete. Jeg dig fornærmet har, min aller-
bedste Ven!
Jeg tænkte du var Skielm.

Johan. Saa tænk nu om igien;

Grete. Mit eget Hierte sig nu færdig er at hade
som dig mistænkte saa.

Johan. Jeg kan dig let forlade,
en Tvivl saa rimelig for dig at falde paa;
du er undskyldelig, og jeger ligesaa.
Du de Forhindringer behager at anhøre,
som vare Aarsag i — —

Grete. Dig at retfærdiggjøre,
er kun til Overflod, dit Forsvar ligger her,

(*Peger paa Hiertet*)
med Ild-Bogstaver trykt. Det kort forfattet er:
Johan, som elsker mig, kan ei strafværdig være.

Johan. Hvor taler du ei smukt, jeg vilde
paa min Ære,

Grete. Med Ret maaskee du venter
 den Roes, du nægter dig, at faae igien med
 Renter,
 fortryd dog ikke paa, der bliver intet af
 for den Gang; men du er endnu ei i din Grav.
 Nei bie kun, til vi først er bleven Mand og
 Kone,

Saa kan du lide paa, jeg skal tilgavns forsone
 den Forurettelse, jeg nu blier skyldig i.

Johan. Jeg var tilfreds! Madam! vort
 Bryllup var forbi.

Grete. I Dag, i denne Dag, jeg dig min
 Haand vil give.

Johan. Er det alvorlig talt?

Grete. Din Længsel vist skal blive
 opfyldt før Aftenen. I Dag er Grete din,
 og din for evig Tid. Jeg strax vil løbe ind,
 at klæde mig; gaae hen, og gjør du nu det
 samme.

Du studser, bliver bleeg.

Johan. Gid mig al Ondt maae ramme!
Hvis der er nogen Ting, mit Hierte önsker meer
end det, at blive din; men jeg mig tvungen seer,
een Dags Opsættelse mig ikkun at udbede.
En umild Skiebnes Dom — —

Grete. Med eet din Elskovs Hede
nu kiölnet har? Utroe! saa tænkte jeg dog ret.

Johan. Mit Hierte sidder der, du maae
udrive det,
hvis det ei brænder heelt. — —

Grete. Troelöse! ja det brænder
af en uteerlig Ild, som AErens Love skiænder,
som al sin Næring har fra Dyds og AErens Tab,
og slukkes ud, saasnart man nævner Ægteskab.
Og saadan Kierlighed du tör din Grete byde?
Forræder! jeg forstaaer hvad det har at betyde,
naar först Opsættelser en Elsker foreslaaer.

Johan. Jeg staaer det ikke ud, det over
Skrævet gaer!

jeg aabenbare maae, hvorfor jeg mig krymper,
du nöder mig, viid da — —

Grete. Hvad? Snart!

Johan. At mine Strömper —

Grete. Og de?

Johan. De er' ei til.

Grete. Nu fik jeg Hiertestöd.

Det alt for gruesomt er, det bliver vist min
Död.

(Efter en kort Besvimelse)

Forvovne! som saa fræk tör uden Strömper tale
om Bryllup, veed du vel, jeg det ei vil for-
hale;

men skal du blive min, jeg sværger, at du
maa

som Brudgom da i Dag, om uden Strömper staae.

FEMTE OPTRIN.

JOHAN (*allene*).

Skal jeg som Brudgom staae i Dag foruden
Strömper!

Hvo giver beste Raad til en uhældig Stömper?
som Aeren byder et, et andet Elskovs Gud.

Hvis du i Stövler staaer, saa leer dig Folket ud;
det Aere's Stemme er. Du miste skal din Brud
ved en Opsættelse, saaledes Elskov truer.

Mit Hierie for et Valg paa begge Sider gruer.

A R I A.

» *Som en uhældig Skipper,*
» *der forud seer, han strande maae*
» *paa en af tvende Klipper,*
» *ei nogen vis at strande paa*
» *tör vælge sig,*
» *saa gaaer det mig.*

(Ende paa andet Optog.)

TREDIE OPTOG.

FÖRSTE OPTRIN.

MADS (*allene.*)

Hvor er min Skiebne grum og umaneerlig stiv!
 Den paa min AEre har ei i sit hele Liv
 det allermindste Gran af Medynk for et Hierte,
 det nu saa lang en Tid hiemsögede med Smerte.
 Hvor skuffedes mit Haab! Hvor varede det kort!
 Jeg tænkte: Gud skee Lov! da Skræderen gik
 bort!
 og da han tövede at komme her tilbage,
 jeg min Forhaabning saae med hver en Dag til-
 tage.

I otte Dages Tid mit Haab steeg otte Trin,
 jeg Trappen var forbi, og netop kommen ind
 i Lykkens Forgemark, hvor jeg knap kunde sandse
 for Fryd. Jeg faaer et Puf, og hovedkuls maae
 dandse

af Trappen ned igien. Jeg ligger endnu der
 forslagen og forknust. Det lære skal enhver,
 at han maae aldrig troe sin Skiebne paa Gebærden,
 min gav mig nys et Vink, det mildeste af Verden;
 tilbød mig Gretes Haand. Hvor frydedes mit
 Sind!

Rivalen kom igien, og alt mit Haab var Vind.
 Saaledes seer man Börn et Huus af Kort at
 bygge,
 og deres Hænders Værk beskue ganske trygge;
 men kun et Pust, et Stød, og Huset ligger
 der.

Men staae mig ogsaa an deslige Lignelser!
 Nei, om mig synes Ret, saa er jeg alt for roe-
 lig
 for en, hvis piinte Siel er alle Plagers Boelig.
 Her frem I Furier! hvormange ere I? Tre?

Det vil ei langt forslaae, kom hele Helvede?

Med Afgrund, Jordskiælv, Ild, med Lynild og
med Torden!

Væk svage Billeder! Med ingen Ting paa Jor-
den

jeg male kan min Qual, og ikke heller vil.

Der maae, som før er sagt, et Helvede dertil.

Jeg seer en Dævle-Hær opstillet i Gelider,

som af Forbittrelse i egne Tunger bider,

og spyer Forbandelser mod deres General,

for han dem ei endnu til Angreb gav Signal.

Jeg seer en Furie, af hvis fortvivlte Öie

en Skye af Gnister faer, sig give største Möie,

sig strække voldsom ud, men netop ei kan naae

mit Hierte. — —

ANDET OPTRIN.

MADS, JESPER.

Jesper. Her er jeg.

Mads. Og jeg er ligesaa.

Hvor er jeg ikke mat! Og hvor har du gjort
 ilde,
 som min Forfatning veed, og kommer dog saa
 silde.

naar man dog har en Ven, som man kan tale
 med,
 man Kræfter samle kan ved et og andet Sted,
 og hvile, medens man den Vens Betænkning
 hører;

men jeg et stivt Qvarteer her Talen eene fører,
 saa jeg er bleven læs, som ingen Under er.
 Fortvivlet, rasende, og dette Svælg saa nær,
 som inden stakket Tid mig ganske skal opsluge,
 jeg en fortvivlet Røst har ogsaa maattet bruge,
 og dette veed du selv, mangfoldig lider paa.

Jesper. En Udeblivelse du mig tilgive

maae,

som Omsorg for dit Vel har eene forarsaget.

I min Fraværelse jeg hældig har opdaget;
 at der maaskee endnu er Redning for min Ven.

Mads. Hvad Redning? Jesper tael!

Jesper. Viid da at Skræderen. —

Mads. Jeg veed alt nok om ham.

Jesper. Nei, du maae vide mere:

I Dag i denne Dag han Gretes Mand skal være;

Men han har — —

Mads. Hold min Haand! jeg ellers dræber
dig.

Er jeg ei martret nok, om du ei spotter mig?

(*Han tager forbittret en Kniv op af Lommen.*)

Jesper. Han ingen Strömper har.

Mads. Læs för du döer, Misdæder!

Jesper. Han ingen Strömper har.

Mads. Jeg siger: læs, Forræder;

Jesper. Han ingen Strömper har.

Mads. Endnu har du ei læst!

Jesper. Han ingen Strömper har.

Mads. Saa döe da som et Bæst.

Jesper. Han ingen Strömper har. For
Pokker; kan du höre?

Og denne Mangel maae du dig til Nytte före.
Du Grete veed i Dag vil giftes absolut;
jeg veed hun kommer hid, siig da: min söde
Snut!

Hvis Snut er for gemeent, kald hende noget
andet,

nok, siig du Strömper har, og see du kan faae
blandet

din Tale hist og her med Haanheds Træk om
ham,

som ikkun Stövler har. Tael om den store
Skam,

en stövlet Brudgom vil blandt Folk paaföre hende.
Giör dette, og jeg troer, at Bladet sig skal vende
Du syarer intet, Mads!

Mads. Jeg taus beundrer dig,

som glemmer saa dig selv af Kierlighed til mig.
 Du nævner ei engang det Mord , jeg nylig
 vilde —
 kan du tilgive det?

Jesper. Det lader meget ilde ,
 at huske Smaaeting nu , da jeg dig giver Haab
 at blive Gretes Mand. Med Fryd og Elskovs
 Raab
 du burde svare mig ; er Kulde her anstændig ?
 du er indvendig heed , viis dig og heed ndvendig.

Mads. Om i en Arie jeg bragte Heeden
 frem ?

den Maade , synes mig , var ikke ubeqvem.
(Jesper gaaer)

TREDIE OPTRIN.

MADS (*allene*).

A R I A.

» *Paa mit Hiertes Skorsteen brænder*
 » *en harpaxet Elskovs Brand,*
 » *som er tændt i begge Ender,*
 » *Elskovs Gud den tændte an:*
 » *Hver, som Røgen seer opstige,*
 (» *Røgen er min Aria,*)
 » *tænke maae, om ikke sige,*
 » *der er heedt, hvor den kom fra.*

Der kommer den, hvis Ord hos Grete meget
 gielde,

hvis Raad hos hende mig kan reise eller fælde,
 jeg Mette bede vil med Forbön tiene mig.

FIERDE OPTRIN.

MADS, METTE.

*(De løbe hinanden i Møde.)**Mette.* Seigneur.*Mads.* Madam!

Mette. Jeg har en Bøn at gjøre dig,
 en saadan Bøn, Seigneur, som jeg ei vilde vove,
 hos den, som styredes af Egennyttens Love,
 som Had og Lyst til Hævn har gjort til Dyden
 feig.

En saadan nedrig Siel bönhørte mig vist ei,
 jeg for at bede ham gik heller ei af Pladsen.

Nei, Hierter kun, som det, der pikker i Mads
 Madsen,

formaae at vise mig en saa udmærket Gunst,
 hvorom en mindre Siel anmodedes omsonst.

Jeg beder for Johan; fra Knæet ned til Foden,
 hans Skiebne nægter ham i Dag at lyde Moden;

döm selv, hvor himmelhöit, Seigneur, jeg ag-
 ter dig,
 naar jeg dig bede tör, at giöre lykkelig,
 at laane Strömper til — —

Mads. Jeg knap af Sands og Mæle
 saa meget har igien, at jeg dig kan fortælle,
 at den, som saadan Gunst beviste sin Rival,
 ei ædelmodig var, men daarekistegal.
 Jeg havde, da du nys mig Ordet tog af Mun-
 den,
 en anden Bön til dig, hvortil Fornuft var Grun-
 den,
 og Billighed og Dyd, jeg vilde bede dig
 ved Forbön og ved Raad hos Grete tiene mig,
 Johan er strömpelös og Gretes Haand uværdig;
 hun giftes vil i Dag, og han er ikke færdig;
 hvor let en Sag for dig ved denne Leilighed,
 at skaffe mig igjen den Strömpelöses Sted?
 Hvor billigt og hvor ret?

Mette. Jeg ret og billigt kalder
 i Verden ingen Ting, som Grete ei bifalder,

det er min Lidenskab, jeg har ei anden Drift,
og Grete ønsker ei, med dig at blive gift.

Det er mit Svar. Farvel! (*Sige de begge paa
eensang*)

(*Mads gaaer.*)

FEMTE OPTRIN,

METTE (*allene.*)

Vi begge længselfulde

nys mod hverandre gik, som om den ene skulde
den andens Lykke gjort; men neppe faae vi Tid
at aabne Munden ret, før vi en heftig Strid
blandt vore Önsker seer. Naar paa den jevne
Skive,

man tvende Kugler Fart vil mod hinanden give,
de skynde sig afsted, med samme Hurtighed,
som ömme Elskere til deres Samlingssted.

En tosset Jydedreng maaskee vel torde meene
de længtes efter, sig for evig at foreene;

nei, kiere Jyde! nei! De för sig röre ei,
 för med en lige Fart, hver Kugle gaaer sin
 Vei.
 at jeg med Kuglerne her mener Mads og Mette,
 derom det tosset var mig selv at underrette;
 thi jeg jo ene er, og ingen har mig hört.

SIETTE OPTRIN.

GRETE, METTE.

Mette. Mit AErinde kun slet, Veninde,
 er udført:
 Mads ubevægelig — —

Grete. Det viser mig tilfulde,
 at i en andens Sag man taler kun med Kulde.
 O, at min AEre dog mig ei i Veien stod,
 jeg skulde kaste mig for den Gruesommes Fod;

jeg skulde vise dig, hvad Bønner kan udrette,
naar man er heed, som jeg, og ikke kold, som

Mette.

Mette. Er slig Bebreidelse da Løn for al
min Flid?

Men jeg dig ynker kun. Dit Hierte er i Strid;
og Piinsler ofte kan den største Siel forlede,
til paa sin bedste Ven at hævne Skiebnens Vrede.

A R I A.

- » *Saa æltes Blye med vrede Tænder*
- » *i Heltes Mund, hvis blotte Rygge,*
- » *ei for at svales, søge Skygge,*
- » *i en Allee gevorbne Venner,*
- » *som bleve Böddeler af Tvang,*
- » *og under spille Haders Klang,*
- » *dem viste Ild med smidig Green*
- » *paa nys afklædte Ryggebeen.*
- » *De præge deres bittre Qval,*
- » *i det uskyldige Metal,*

» og glemme al den Tieneste,
 » det dem i Krigen lader see,
 » som dog er overmaade vigtig,
 » at sige: Naar de sigte rigtig.

Grete. Hvor jeg er lykkelig, at du holdt
 op engang.

Jeg tager samme Deel udi din smukke Sang,
 som din besiungne Helt i Pibens Lyd og Trom-
 men.

Var her vel Tid og Sted — —

Mette. Min Tid var för ei kommen,
 jeg vidste intet Raad, og meget bange var,
 for at bedröve dig med et miströstigt Svar.
 Jeg ved min Arie kun sögte, Tid at vinde,
 og under Sangen var saa lykkelig at finde
 et Middel, som jeg troer du vist skal frelses
 ved,
 du det ei vide hör; thi saadan Kundskab streed
 mod Aeren, mod din Stand, og mod — —

Grete. Hold inde Mette!

Jeg frygter meget for, at jeg det skulde giette:
du veed, jeg er ei dum, du veed, jeg dydig

er,

du veed, hvor høiligen mig Skrædderen er kier.

Jeg Dyd og Ære dog for Elskov Fortrin giver;
men, hvad jeg ikke veed, mig ei tilregnet

bliver.

Saa meget troer jeg dog, at du mig sige bör,

om du i dette Raad Johan delagtiggjør,

om Skrædderen derved kan blive mig uværdig;

men frem for alle Ting, om han snart bliver

færdig.

Mette. Af disse Spørgsmaal nu kun eet

besvares kan,

Johan i denne Dag vist blive skal din Mand.

(*Grete gaaer*)

SYVENDE OPTRIN.

METTE (*allene*).

I Dag skal Elskovs Gud udmærke sig ved Seier,
 en høi, en ædel Siel skal fra sin rette Eier,
 af Kierlighed forført, to Strømper tage bort;
 Dyd kom vel tit tilforn, men aldrig saa tilkort.
 Naar den i Heltens Bryst mod Elskov torde stride,
 man Elskovs Heflighed af Dydens Tab maae vide.

(Ende paa tredie Optog.)

FIERDE OPTØG.

FÖRSTE OPTRIN.

JOHAN, METTE.

Johan. Bestiele min Rival? det er for
farligt Mette.

Mette. Jeg veed det eene Raad, og in-
tet uden dette,
som til dit Beste mig Cupido selv indgav,
skielv du, ifald du ei benytter dig deraf.
en Siel, som Gretes Siel for AEren meget vover,
og skiöndt hun sig med Mads kun liden Lykke
lover,

saa troer jeg dog hun för sin Haand vil give
ham,
end een, hvis stövlet Fod skal giöre hende Skam.

Johan. Det alt besluttet er, jeg dine
Raad vil følge.

Mette. Du gaaer saasnart, Johan? jeg
kan dig ikke dölge,
jeg havde ikke tænkt, det kostede saa lidt
for en ophöiet Siel at giöre saadant Skridt.
Min Helt! for alle Ting mod Dyd lad Elskov
stride!

Viis ikke Lasten frem paa dens luslidte Side.
De Store synde vel i Grunden som de Smaae,
men Maaden, som enhver sin Synd udöver paa,
den eene giör til Helt, den anden til en Staa-
der;

du ei Forskiellen veed, Seigneur! paa disse
Maader?

Saa smuk Opdragelse du end for Resten har,
du har i denne Sag opført dig som en Nar.

Bör du ei sige först , hvordan dit Hierte splittes ?
 Snart sværge : at det ei ved Laster skal besmit-
 tes !

Snart raabe : Elskovs Gud din Gud allene er !
 Og efter elleve til tolv Omvexlinger ,
 hvorved nu Kierlighed , nu Dyden Seier vinder ,
 mag saa , at Elskov dig den tolyte Gang for-
 blinder.

Vræng Munden , vrie din Krop , bær dig som
 du var gal.

og naar du det har gjort , bestiæl saa din Rival.

Johan. Tolv Gange , Mette ? Nei det vil
 for længe vare.

Det er den høie Tid.

Mette. For Tiden da at spare ,
 gör her Præludium ; og gaae saa strax derhen ,
 hvor Madses Kiste staaer , saa vil jeg kierligen
 troe , at du underveis har gjort det af med Resten ;
 det er jo vores Pligt , at tænke vel om Næsten.

Johan. (sætter sig i en ægte tragisk Postyr)

O! hvilken Qual og Strid! mit Hierte splittes
ad!

Dyd! Elskov! kan i to ei søbe af et Fad?

Een af jer vinde maae, den anden maae for-
dømmes,

to Store i en Sæk kan ingenlunde rømmes!

men Sækken, som I to kan ikke rømmes i,

tilgavns undgieldte maae for eders Klammerie.

Mit Hierte revner snart, jeg elsker eder begge;

du Elskov er mit Liv, du Dyd min Kieledægge!

Jeg pleiers ellers gaae derfra, hvor Slagsmaal

er,

men jeg de Stridende med mig i Hiertet bær.

Omsonst at flye! omsonst at vilde dem forlige!

Her er ei andet for, jeg Dommen maae afsige:

Min Kieledægge Dyd, ja Seieren er din,

du eene herske bör i stolte Heltes Sind.

Viig, lille Snottede! som skyder Folk med Pile,

som til min Uhæld har min Grete lært at smile.

Min Grete? Nei! Hvis da? Maaskee Mads Mad-

sens! Ja!

Jeg skielver for min Dyd, og skynder mig her-
fra.

(til Mette) Kan jeg nu gaae?

Mette. Ja vist.

A N D E T O P T R I N .

METTE (*allene*).

Naar Dyd og Elskov stride,
skiönt man som ofteste kan see til hvilken Side
sig Lykken hælde vil, saa föler man endda
en tvivlsom Frygt, jeg veed ei, hvor den kom-
mer fra.

A R I A .

» *Saaledes kan en Skyldner bæve,*
» *naar paa hans Dör med ivrig Næve,*

» der bankes af en Creditor,
 » skiönt Slaaen lukker inden for;
 » skiönt Pokker sielden pleier före
 » Folk ind igiennem lukte Døre,
 » saa skielver Skyldneren endda,
 » Gud veed, hvor saadant kommer fra.»

TREDIE OPTRIN.

METTE, JOHAN, (*med Strømper i Haanden*).

Johan. Nu er der intet meer, som kan
min Lykke hindre.

Mette. Du har vel ei forsömt, hvad jeg
dig bad erindre,

Formaliteterne.

Johan. Jeg alting haver giort,
som du mig foreskrev; thi det ei siger stort,
at jeg kun haver brugt en middelmaadig
Stemme;
jeg var saa bange for, man skulde mig for-
nemme,

ifald, som du mig böd, jeg havde skreget

Mette. Nei!

Det intet skade kan.

Johan. Saa er der heller ei
det ringeste forsömt; thi hvad vil det vel sige,
at Tiden ikke just afpasset blev saa lige?
Det er en ringe Ting, ei værd at tale om.

Mette. Hvad mener du?

Johan. At jeg til Madses Kiste kom,
just da udi min Siel Dyd förte Regimente;
det var ei raadeligt et Öieblik at vente,
til Elskov Seier vandt, og reent at bryde af
den nys begyndte Roes, som jeg til Dyden gav,

var alt for latterligt; jeg desforuden vidste,
 at inden stakket Tid mig Elskov skulde friste,
 og stærkere end Dyd, mig giøre til en Tyv.
 at stiale Klokken Sex, og stiale Klokken Syv,
 det kommer ud paa eet; jeg altsaa strax udførte
 mit Foretagende, og da mig ingen hørte,
 det ligegyldigt var, om Elskovs Raserie,
 som mig forledede til dette Tyverie,
 kom to Minuter før, kom to Minuter siden;
 og overalt en Helt ei Slave er af Tiden
 thi Klokken er kun for Skomagere og Skræd —

Mette. Tael du kun Ordet ud, og blues
 ei derved.

En Skrædder, som er Helt, er ikke Skrædder
 mere:

Den Titel som er størst, tilkommer os blandt
 flere.

I övrigt finder jeg, Seigneur, at du har Ret,
 en Helt hvert Öieblik afpasser ei saa net;
 men Grete nærmer sig.

Johan. Jeg vil afsides træde,

iføre Strømperne, og være her tilstede
om et Minut igien.

FIERDE OPTRIN.

GRETE, METTE.

Grete. Hvor er min Skiebne haard?
fra et til andet Sted jeg i den Tanke gaaer,
at min Forfatning sig med Stedet skal forandre;
men Sorgen følger mig, ihvor jeg end vil van-
dre.

Jeg ned i Haven gik, min Sorg spadseerte med,
i Gyngen satte mig, min Sorrig op og ned
sig gyngede med mig. Ja i vort Spisekammer,
hvor jeg saa tit tilforn fandt Raad med al Slags
Jammer,

omsonst jeg søger nu en Lindring for mit Sind,
min Sorg med lige Skridt ledsager mig derind,

jeg tænkte, röget Flesk kan hielpe, hvem kan
vide?

men föelte Flesk og Sorg i Halsen fast at sidde.

Mette. Slaae dig til Rolighed.

Grete. Jeg finder ingen Roe,
Veninde! för du mig har sagt, hvad jeg kan
troe

om dette Haab, hvormed du smigrede mit Hierte.

Mette. Troe, at du snart skal faae alt,
hvad din Siel begierte,
troe, du er lykkelig, troe al din Sorg og Vee
nu Ende har; ja troe — nei troe ei meer, men see!

FEMTE OTPRIN.

GRETE, METTE, JOHAN.

Grete. Johan med Strömper paa! Tvivl,
Haab og Frygt og Glæde
betage mig, og knap at aande mig tilstæde.

(Til Mette, som tier)

Hvor fik han dem? siig snart.

(Til Johan)

Johan, jeg har en Tvivl.

Mette (til Johan)

Svar hende som en Helt, tael i den høie
Stiil!

Grete. Johan, jeg har en Tvivl, den kan
du mig betage:

Jeg veed, man intet faaer omsonst i vore Dage.
Hvor fik du Strømper fra?

Johan. Hvis dette Spørgsmaal gik
udaf en andens Mund, i dette Öieblik,
han for sin Dristighed med Livet skulde böde.
Den, som formaster sig, at giöre Kinder röde,
som Skiebnen har udseet til Kinder for en Helt,
hvor fælt han straffes end, dog straffes ei for
fælt.

Grete. Saa rødmer du?

Johan. Madam! Ja, men paa eders
Vegne,
saa lav Mistanke kan ei høie Siele egne!
men eders Siel er lav.

Grete. Seigneur! høi eller lav,
jeg beder dig, besvar det Spørgsmaal, jeg dig
gav.

Johan. Mindst drømte jeg, Madam! at
I mig skulde nøde
til at fralægge mig en saadan nedrig Brøde.
Jeg Maalet, sagde I, for eders Elskov var,
nei, Maal for jer Foragt, den Sag er alt for
klar.

Forgieves søgte man paa hele Jorderige,
en Elskerinde, som sin Elsker vilde sige:
De Strømper, som du bær, du stiaalet har,
min Ven!

(Af hyad I sagde för, det var dog Meningen)

Jeg lod ved Paasketid mit Hovedhaar afraage,
af Skræk sig reiser nu den Stump, som er til-
bage,

og løfter min Paryk en Tomme fra sit Sted.

Hvem bliver skiældt for Tyv, og gyser ei der-
ved?

Dog Skrædderen Johan har Aarsag til at mene,
at han frikiendes ved sit blotte Navn alene;

Johan von Ehrenpreis, viid, naar man heder
saa,

man da umulig kan et Tyverie begaae.

Madam! I maatte dog min ömme Siel forskaa-
ne,

den har endnu ei lært, at lade sig forhaane;

jeg för i Lære stod, min Mester var en Stud,

for ikke smukke Ting han tidt mig skiældte
ud.

Jeg dölger ei derfor, han tidt, din Esel!
sagde;

men Tyvenavn, Madam! han aldrig mig til-
lagde.

Det var mig forbeholdt, at høre det af Een,
som jeg tilbad, som var min tredie Öicsteen.
I græder, Grete?

Grete. Nei!

Johan. Da burde I dog græde.

Grete. Ifald jeg græd, Seigneur! da
skede det af Glæde.

Nu kiender jeg Johan, hvor er jeg lykkelig,
hvor er du dyrebar! du vist tilgiver mig,
at jeg din Helte - Siel saa haardt paa Pröve
satte,

hvor min Høiagtelse høit til Beundring steeg,
og steeg alt høiere, jo meer du bister skreeg.
Min Elskov og min Agt du kaldte tit din Lykke,
Læsi mit Hierte nu, see hvilket Fandens Stykke
din Lykke voxet har ved denne Leilighed,
og jeg skal vove for, du er ei længer vred.

Johan. Jeg, være længer vred? Nei, Ufor-
lignelige!

Jeg sige maae — —

Mette. Her er ei Tid til meer at sige,
 I begge have viist jer Ret til Helte Rang,
 og eder nöie bör hermed for denne Gang.
 Hvert Öieblik er dyrt, og I behöyer begge,
 paa eders Bryllupspynt den sidste Haand at lægge.

(*Ende paa fjerde Optog.*)

F E M T E O P T O G .

FÖRSTE OPTRIN.

MADS, JESPER.

Mads. Du paa Rivalens Been to hvide
Strömper saae?

saa Skiebnen altid skal for ham paa Pinde staae!
Ja Skiebne! troe, jeg seer alt, hvad du har
for Öie;

men jeg har Arm og Kniv, og du har spildt din
Möie.

Du forud föler alt (du maatte skamme dig)

en Vellyst i den Qval, som vil fortære mig,
naar jeg et Vidne skal til den Forening være,
som skiller mig ved alt, ved Grete og min Ære:
men naar jeg ikke meer seer denne Verdens
Dag,
skal Skiebnen med sit Had vel giøre mig en Sag.

Jesper. Døe er din Pligt, naar du paa
ingen anden Maade
yeed, dig at redde ud; men torde jeg dig raade,
du skulde sætte op endnu et Øieblik
dit Forsæt; vi maaskee en bedre Tilflugt fik.

Mads Een Tilflugt er der kun, een eneste tilbage;
med Skiebne, Grete, Liv, jeg strax maae Af-
skeed tage.

Jesper. Det ahner mig, min Ven, at det
for tidlig er.

Mads. Men Helte, som vil döe, foragte
Ahnelser.

(Han tager sin Kniv op)

Vær stærk min Arm og troe! vær skarp min
 Kniv og sikker!
 Min Jesper! Liv! Farvel - - dog, förend jeg
 mig stikker,
 ifald du haver kier din Kalemankes Vest,
 saa staae mig ei saa nær, den ellers faaer sin
 Rest.

A R I A.

» Naar, som desværre ofte hænder,
 » Ulykken muntre Fluor sender,
 » i tomme, klare Flasker ned,
 » den heftigste Uroelighed
 » man tydeligen kan fornemme,
 » af deres Löben, Flugt og Stemme.

» Hvis Hud og Glas var lige klare,
 » jeg kunde mig den Möie spare,
 » at sige dig: Mit Blod faer om,
 » som Fluor der i Flasken kom.

» *Jeg ydermere for mit Öre*

» *kan som en Lyd af Fluor höre.*

Mit Blod tilfælles har saamange Ting med Fluor,
som ere fængslede, at jeg med Rette gruer,
det og vil ligne dem, som slippe ud igien,
og synes, at de ei kan komme langt nok hen
fra en forhadet Arrest. Min beste Ven i Live,
dig maatte allermindst min Död til Skade blive.

Jesper. Endog paa Gravens Pynt erind-

drer du min Tarv;

jeg haver intet Been, jeg haver ingen Marv,
som jo Erkiendtlighed og Medynk giennem-
nemtrænge;

men at du ei skal troe, jeg stod omsonst saa
længe,

som du sang Arien om Fluor og dit Blod,
saa faldt jeg, eller og min Geist mig falde lod,
paa en Mistanke; hvad, om du den rette Eier
til disse Strömper er, som krone skal den Seier
en lykkelig Rival?

Mads. Den Grete haver kier,
og ærer med sit Valg, for smaae Forbrydelser
jag ei mistænke bør. Han er jo Helt desuden.

Jesper. Men Skrædder meer end Helt,
det viser noksom Huden.
saa længe som han har en Skrædderplet paa
den,
jag Helten mindre seer i ham end Skrædderen.

Mads. See i ham hvad du vil, jeg seer
kun paa min Ære,
jag maae ei i mit Bryst saa lav Mistanke nære.

Jesper. Men siig! hvor skulde han her
faaet Strømper fra?
Hvor ingen uden du — —

Mads. End Grete, Mette da?

Jesper. Saa bilder du dig ind, han de-
res kunde bruge?
af deres Strømper een sex Skrædderbeen kan
sluge.

Mads. Jeg var tilfreds, min Ven, den
 kunde sluge syv;
 saa er Johan en Helt, og kan ei være Tyv,
 og du til Nedrighed forgieves mig skal friste.

Jesper. Taal i det mindste, Mads, at
 jeg udi din Kiste
 min Tvivl maae opløst faae!

Mads. Du kan den bringe ind,
 ei for at rydde ud Mistanken af mit Sind;
 thi jeg mistænker ei, men at endnu i Live
 mit Efterladenskab jeg dig kan overgive.

(*Jesper gaaer*)

ANDET OPTRIN.

MADS (*allene.*)

Nu var det Tid at døe; nu ingen hindrer mig,
 men jeg koldsindig er og alt for magelig,

og Helten, naar han döer, bör heed og virksom
 være;
 men hvorfor jeg er kold, det veed — — det
 veed vor Herre.

TREDIE OPTRIN

MADS, JESPER.

(med Kisten).

Jesper. Kom lad os eftersee.

Mads. Her er Fortegnelsen:
 vi det vil læse först, hvad er i Leddiken.
 (De læse begge)

D U O.

» Fem Knapper til en Tröie,
 » en Syenaal uden Öie,

- » *et bruunrødt Syleskaf,*
- » *en gammel Strimmel Taft,*
- » *en Stump Meloten-Plaster,*
- » *et Brev fra salig Faster,*
- » *en Daase uden Laag,*
- » *den nye Psalmebog.*

Jesper. Alt nok om Leddiken, jeg læn-
ges efter Kisten.

Mads. See Tøiet efter du, saa skal jeg
læse Listen.

Jesper. Begynd paa Strømperne.

Mads. Først findes tvende Par
saa hvide som en Snee, hvori før Grete har
med Silke syet mit Navn.

Jesper. Jeg seer kun eet Par hvide.

Mads. Det andet uden Tvivl sig skiuler
ved en Side;
søg med Alvorlighed.

Jesper. Al Sögen er omsonst;
sög selv.

Mads. (Efter at have sögt)

De findes ei. Min Skiebne al sin Kunst
ndtömmet, før mig ret ulykkelig at giöre,
og alle Öieblik mig nye Sorger före.
Jeg undres endnu paa, den sparede min Stok,
hvis Knap af Perlemoer, Gud veed, har kostet
nok;
hvis Tab meer vigtigt var, meer smerteligt end
dette.

Jesper. Maaskee af denne Sorg en Ne-
drig skulde giette,
at Döden ikke just var det du tænkte paa;
men Jesper kiender dig, og dig beundre maae.
Du har behaget mig til Arving at udnævne
af al din Eiendom, du havde tænkt at leyne
mig et Par Strömper meer, sin Vens Forliis
og sit,
en Siel saa höi, saa stor som din, anseer for
ect;

og herfra denne Sorg. Men nu til noget an-

det:

det skulde synes mig, dog være reent forbandet,

om Skrædderen Johan, med dine Strømper paa, til Brudeskammelen ustraffet skulde gaae.

Jeg skulde dog vel troe, du ham vil forekomme,

han her indfinder sig för et Qvarter er omme, at følge Grete did hvor Baandet knyttes skal, som ei kan löses meer.

Mads. Mod en forhadit Rival

jeg maae udrustes först med höist fornödne Vaaben.

Jeg har ei Bidden smagt, jeg har ei drukket Draaben

i denne ganske Dag: og uden Öl og Mad er Helten ingen Ting.

Jesper. Derinde staaer et Fad, jeg ingen som ved sin vide Kreds og Dybhed sig udmærker,

til Bredden fyldt med Kaal. Du giör vist Un-
derværker,
hvis du det tömme kan.

Mads. Jeg skal forsöge det.
Vee dig, Johan! vee dig! naar Mads er llee-
ven mæt.

(*De gaae*)

FIERDE OPTRIN.

GRETE, METTE, JOHAN.

Grete. (*Med Johan ved Haanden*)
Saa blev det Sandhed dog, som i et Ordsprog
staaer,
at efter Regn og Slud man blide Soelskin faaer.
I otte Dage var min Siel et Rov for Smerter,
jeg ingen Föde nöd, jeg væmmedes ved Erter,
min Söster, du det veed, det var min beste
Mad:

og naar jeg Erter selv og Flesk ei spise gad,
 enhver kan slutte let, hvor stor min Nöd har
 været.

Johan. Jeg tvivler ikke paa, at Sorg dig
 har fortæret;
 men nu til Klagemaal du ingen Aarsag har,
 nu er du lykkelig, forglem saa, hvad du var.

Grete. Jeg mig erindrer kun de smerte-
 fulde Dage,
 som, Himmelen skee Tak, jeg haver lagt til-
 bage,
 at jeg desbedre maae fornöies ved de Kaar
 og den Lyksalighed, som mig Fremtiden spaaer.
 Da et Qvarteer endnu vi kunde her forhale,
 saa lad os vexelvüs vort Haab, vor Fryd af-
 male.

Johan. Begynd min Grete först, dig fal-
 der AEren til,
 saasnart du færdig er jeg dig aflöse vil.

Grete, (Bevægeligen)

Jeg i min Elskers Arm, jeg ved min Heltes
Side,

af søde Følelser skal eene kunde vide,
at jeg er til. Mig skal ei nogen indbildt Frygt
af Søvne vække meer. Nei jeg skal hvile trygt,
og vaagne smilende, og Hiertet dig skal sige:
»Nu vaagnede din Glut, nu smilede din Pige.»
Og du skal vaagne glad og smilende, som jeg,
og — — —

Mette. Gaae ei videre; thi det anstaaer
dig ei.

(Der bliver en kort Taushed)

Grete. (Til Johan)

Hör her engang Seigneur, du falder jo i Sta-
ver,
nu Touren er til dig.

Johan. St! St! jeg mig belaver
paa et anstændigt Svar — — og — — Syaret
lyder saa — —

Jeg — — neppe veed for Fryd — — paa hvil-

ken Fod at staae — —

Og — — for en Sikkerhed, saa staaer jeg paa

dem begge — —

og — — a propos om Been, jeg ikke just i

Lægge

min største Force har; men Skabningen!

Grete. Er net,

det vil jeg dig tilstaae. Men om jeg tænker

ret,

saa er ei dette Svar aldeles saa anstændigt,

som du det lovede.

Johan. Jeg haver et indvendigt

og et udvendigt Pund, det første ikke staaer

det andet altid bi. Der i min Hierne gaaer

udaf de smukkeste og meest udsøgte Tanker

en utaalmelig Sværm, som inden Hiernens

Planker

indsluttes ynkelig, fordi jeg ikke kan

i Gang min Tunge faae; — men tys nu gaaer
det an.

(Han gör sig kostbar)

Selv Elskov os, Madam! en Bane skal berede,
selv plantede han der de Roser, vi betræde —
ved Roserne forstaae Elskovs Henrykkelser,
spörg saa ei, om de staae hinanden ganske nær.
De stærke Farvers Skin tilsidst vort Syn for-
mörke,

men derimod paa Grönt vort Öie samler Styrke;
det vidste Elskovs Gud, og Rum lod aabent
staae
imellem Roserne, at stilte Længsler maae
den Afstand fylde op med evig grønne Blade.

Mette. (Til Grete.)

Han taler som en Helt, det maae enhver ham
lade.

Grete. Hvor hæves ei mit Mod, naar
jeg betænker kun,
at det min Elsker er, som har saa sød en Mund:

men det er endnu lidt, jeg først for Alvor
 kneiser,
 naar jeg af mange smaae, men kiekke Ehren-
 preisser,
 kun forestiller mig, hvor jeg omringes skal.

Johan. Vi Afkom vist nok faae, Ma-
 dam! i Hobetal.

(Grete neier, og Mette seer paa hans Been.)

Grete. Hvor fyndigt er hans Sprog! hvor
 stærke hans Udtrykke!
 Hvormed har jeg fortient for andre saadan
 Lykke!

Elskværdig Helt! — — Au! Au!

Mette. Hvad fattes, Pige, dig?

Grete. Au! Au!

Johan. Heltinde!

Grete. Au!

Johan. Betroe din Sorg til mig.

Grete. Jeg fik en Ahnelse. O! alt for
kiere Skrædder,

(grædende)

den spaaer mig din Ruin.

Mette. Veed du, du overtræder
Heltinders strænge Lov, hvor har du hørt, hvor
læst,

at en Heltinde var af Ahnelser indblæst
to Gange paa een Dag? Du først i Morges
drømmer,

faaer derpaa Ahnelse. Heltinders Lov indrøm-
mer

dig knap saa stor Portion; og endda vover du
paa nye af Ahnelser at faae et Anstød nu;
det gaaer, min Troe, for vidt.

Johan. Mit Hiertes Herskerinde!
Lad onde Dunsters Magt ei din Forstand for-
blinde!

Hvad har du spiist i Dag?

Grete. En ringe Bagatel,
fem Sild, lidt Erter, Flesk — —

Johan. Ja jeg det tænkte vel,
man faaer som ofteste den ugemene Gave,
at have Ahnelser, af en bedærvet Mave.
Troer du paa mine Ord, at Erter, Flesk og Sild,
helst om nybrygget Ol man drikke vil dertil,
saa god en Ahnelse, som ønskes kan, frembrin-
ger.

Grete. Seigneur! du taledede, strax fik min
Angest Vinger.
Af Erter, Flesk og Sild (thi jeg nu troer med
dig,
at denne Ahnelse kun de forvoldte mig)
urolig Dunst ei meer til qualte Hierte stiger.
Hvad i min Heltes Ord der dog ei Kræfter lig-
ger!

A R I A.

» Saa Börnesværmen i en Skole
» bestige Borde, Bænke, Stole,

» og skriger höit og skoggerlee,
 » naar de ei Skolemester see;
 » men naar han kun ved Dören rörer,
 » hver paa sit Sted strax Pokker förer.
 » Han neppe faaer I Esler sagt,
 » för alting er i Orden bragt.

Jeg mener Dunsterne ved denne Börneslok,
 og — —

Johan. Tael ei mere herom, jeg dig be-
 griber nok;
 din Kompliment er smuk og Lignelsen er vakker,
 men skal vi ikke gaae?

Mette. (Hun seer ud af Vinduet efter Solen)
 Det snart ad Tiden lakker.

Grete. Kom lille Hiertetyv.

Johan. Jeg mig udbede maae
 et mere tugtigt Navn. Naturen lod mig faae
 til Tyv og Tyverie et Had, saa overdrevet,
 at Ordet Hiertetyv er mig en Afskyet blevet.

Man sætte Hierte for, man sætte Hierte bag;
 en Tyv er dog en Tyv, det er en afgjort Sag.

FEMTE OPTRIN.

MADS, JESPER, GRETE, METTE, JOHAN.

Mads. Madam, der staaer en Tyv.

Grete. Der staaer en Helt, Forræder.

Mads. Jeg siger nu som før, Madam!
 der staaer en Skrædder.

(*Grete faaer lidt ondt*)

Mette. (til Johan)

Nu gielder det, Seigneur, at vise Heltemod.

Johan (til Mads)

Du mig for liden er, du ellers for min Fod,

udgyde skulde strax det Smudsige, som flyder
i dine Aarer.

Mads. Glad jeg selv mit Blod udgyder,
men hævnet vil jeg döe, og Grete kiende skal
den Nederdrægtige, hun gav mig til Rival.
Dog hvad? Hun kiender ham. En Brudgom,
som kan stæle,
ei vælger sig en Brud, som ei forstaaer at hæle.
Naar jeg mig tænker om, jeg heel fornöiet er,
at Grete holdt mig ei den store Naade værd,
at blive hendes Mand. I disse dyre Tider
en Sværm af Haandverksfolk om Bröd indbyrdes
strider;
Heltinden klog indsaae, eet Haandverk ei forslog,
og Mads kun havde eet. — Jeg mig udbeder dog,
(til Johan)
at fra en mere riig du efterdags vil röve,
hvad Grete eller du fremdeles kan behöve.

Grete. Jeg ingen Lynild seer, ei hörer
Tordenskrald.
Hvordan er dette fat? En fræk Forræder skal

ustraffet spotte os? Han ryddes ei af Jorden
i samme Öieblik. Naturens hele Orden
urykket staaer? Johan! hvad skal jeg troe,
— min Ven,
til slig Koldsindighed bevæger Himmelen?
Hvor zitterer jeg! mon du — —

Johan. Imod saa smaae Insekter,
mod Maddiker, som den, en Himmellikke fægter,
og Helten himmelhöi, ifald han öined' den,
Den krybe lod i Fred. (*til Mads*) Kryb ind,
kryb ud igjen,
for mig kryb hvor du vil; kun dette vil jeg sige:
Erindre hvad du er, viid du maae ikke vige
fra Maddikens Natur; tael ei, dit Væsen er
at krybe, være taus. En Helt befaler her,
kiend ham, föl dig, og lyd.

Grete. Nu flöi min Siel tilbage,
som vilde nyligen af Angest Flugten tage;
jeg ustuderet er, saa meget veed jeg dog,
at aldrig nogen Tyv kan före saadant Sprog.
Hvor heltemæssig, stolt — —

Mads (til Grete)

Jeg tvivler ikke længer
paa din Uskyldighed, du værdig er, du trænger
til en Oplysning. Hör — —

Grete. Forvovne! paa dit Ord,
du tænker, jeg Johan en lav Misdæder troer!

Johan. Jeg sagde: kryb og tie.

Mads. (til Grete)

Jeg gjør dig her en Eed,
hvis du mig hører nu, at i al Evighed
du aldrig af min Mund et Ord skal mere høre.

Grete. Han paa det ömme Sted forstod
mig ret at röre,

den Fristelse er stor.

Johan. Jeg har befaleet ham,
at tie som en Muur; tillad ham ei, Madam,
at handle mod min Lov; min Ære derved lider.

Grete. Men vinder i sit Tab. Der siden
kommer Tider,
da du mig takke skal for jeg ulydig var;
da du bekiende maae, din Ære vundet har
langt meer, end den har tabt. Din Gretes för-
ste Beiler,
al Maskepie med ham (det ingenlunde feiler)
giör dig og hende Skam; den Skam bör vi und-
gaae,
vi bör. Silg Eden Mads.

Mads. Gid gule Erter maae
udi min sultne Mund til Stene sig forvandle,
saafremt jeg mod min Eed og Löfte skulde handle,
med mindre du mig selv vil löse fra min Eed.

Grete. Jeg dig vel sværge böd, men der
(er Maade med.
Graae Erter var vel fælt, men sværge ved de
gule!

(til Mette)

Hu! Haaret reiser sig. Bring mig én lille Smule
af Flesk og Erter ind.

(Mette gaar)

SIETTE OPTRIN.

MADS, JESTER, GRETE, JOHAN.

Grete. Jeg føler, synes mig, hvor Erter i min Mund til Steen forvandle sig: Fornuften vil omsonst den Skræk af Blodet jage. Jeg haaber, naar jeg først faaer Erterne at smage, den snart skal Födder faae.

SYVENDE OPTRIN.

METTE (*med en Skaal Erter*) DE FORRIGE.

Grete (*tager Skaalen*)

Tak, kiere Mette. (*til Mads*) Tael!

Mads. Erindrer du en Tid — —

Johan. Heltinde, du er gal,
som hører paa en Orm.

Grete (som spiser bestandig).

Heltinder er' ei gale;
med meer Aerbödighed, Seigneur! du burde tale.

Mads. Erindrer du en Tid — —

Johan. Kom lad os gaae, Madam,

Grete. Jeg fremmer jo dit Vel, i det jeg
hører ham.

Mads. Erindrer du den Tid —

Johan. Erindrer eller glemmer,
saa er det Tid at gaae.

Mads (til *Grete*)

De lo latinske Emner
du syede paa mit Töi — —

Johan. Hvi blev din Mund ei syed?

Du hører, som jeg seer, Madam! med Hier-
 tens Fryd,
 hvordan du elskede, hvordan du syede Navne?
 Vil du ei kysse ham? vil du ham ei omfavne?
 Jeg skal ei hindre dig.

(*Han vil gaae*)

Jesper. (*som holder ham tilbage*)

Du bliver her, Seigneur!

Johan. Desværre! du har Ret. (*sagte*)

Jeg snart af Angest döer.

Grete. Du ei dit Beste veed. Jeg veed

— det, jeg det fremmer,
 trods dig, trods al din Spot. (*til Mads*) Igien til
 dine Emmær,
 der var det jo du slap.

Mads. Om du dem saae igien,
 saa kiendte du dem vel?

Grete. Hvor sigter dette hen?
 Nu iisner alt mit Blod!

Johan. Maaskee er Tiden omme,
og vi i Tempelet for sildig skulde komme,
fordi du daarligen et Löfte holdet har,
som uforsigtigen en Maddik given var.

Grete. Endog mod Maddiker jeg Troe
og Love holder.
at Tiden gaaer omsonst, du selv jo kun forvol-
der.
Din Banghed qvæler mig; men Löftet er alt
giort.

Johan. (afsides)

Jeg döer!

Mads. Ved disse Knæe, at jeg skal være
kort,

(Peger paa Johan)

Du kan Mads Madsens Navn og dine Emmer finde.

Grete (til Johan)

Du blegner! Kraft og Mod og Haab og
Liv forsvinde.

(Hun vil til at besvime)

Mads. Ham Fanden har forført — —

Grete. Om Folk af Helterang

du tale för saa lavt? Viid, til en anden Gang,
naar Helte Feil begaae, er Skiebnen Giernings-

manden;

kun Pöbelen gör Ondt og Skylden giver Fan-
den.

Men, Mette, hvorfor gav du ham ei dette Svar?

Du saae, jeg i Begreb med at besvime var.

(til *Mads*)

Og du, en anden Gang, naar du seer Folk at
daane,

saa viid, at du dem bör for Pölsesnak forskaane.

Hvad skal jeg giöre nu? Besvime eller ei?

Om det for silde er, veed Pokker, ikke jeg.

Jeg i en Lignelse min Mening vil fremsætte,

og siden maae I mig om eders underrette;

jeg i saa slibrig Sag ei stoler blot paa mig,

A R I A.

» Til een, som nös i Gaar, at sige:

» *hielp Gud! i Dag bitt' Faaer,*
 » *for det du nös i Gaaer,*
 » *sig passer ikke just saa lige.*
 » *men naar man seer lidt dybt i Tingen,*
 » *saa troer jeg det er reent,*
 » *at Prosit, som kom seent,*
 » *er bedre end aldeles ingen.*

C H O R U S.

» *den Prosit, som kom seent,*
 » *er bedre end aldeles ingen,*
 » *og Grete hun seer dybt i Tingen,*
 » *og hvad hun troer er reent.*

Mette. Besvime, skiönt lidt seent, er
 vores Raad til dig.

Grete. Tag Skaalen een! jeg meer ei til
 mig selv kan finde,

(Mads tager Skaalen og spiser)

Joh an (til Mette)

Jeg er saa bange for, at Helten skal forsvinde,
og Skrædderen staae rød og feig og flad igien,
naar Grete vaagner op udaf Besvimelsen.

Mette. Selv Helte kunde tidt staae røde,
feige, flade,
at være Helte dog de derfor ei aflade.
Ja vist skal du, Seigneur! staae flad og feig og
rød;
men rød og feig og flad du faaer en Heltedöd,
naar du kun siger det, som andre Helte sige,
naar de lastværdige forlade Jorderige.

Grete (som vaagner op)
Hvad Skam! hvad Qval! hvad Strid! du, som
min Elsker var,
du skulde blive mig til en saa grum Barbar!

Joh an. (grædende)
Barbar! jo men! jeg dig mit rette Navn skal
sige:
En Tyveknekt. Men tænk dog ei, jeg kunde vige

fra Dyden uden Strid. (til Mette) Siig du op-

rigtigen, om Dyden og om jeg ei stode os som Mænd

mod Skiebne, Elskov, Last, og Fanden og hans

Fætter — —

dog, Helten Sminke ei paa sine Laster sætter.

Madam! jeg er en Tyv, en Liderlig, en Knøs,

jeg har vanæret dig, du hævnas bør.

(han tager sin Kniv op)

Adiös!

(han stikker sig)

Grete. Aa! bitter knøe! Han dør! han

Hierte har i Brystet,

saa har hans Last omsonst med dette Haab mig

trøstet,

at han kun Skrædder var! min Elskers Hierte

boer

udi hans Bryst, han er en Helt; den Trøst er stor.

Men Jord! hvor dyre kiøbt! (til Mads) Hør du

Ulykkers Fyrste!

H

Er der ei mere Blod, hvorefter du kan tørste?
Umenneske! stød til! der er og Blod i mig.

Mads. Jeg öm og kielen skal dit Tab
oprette dig.

Öm for din Ære för, jeg frelste den fra Fare.

Grete. Du kunde dig, Barbar, saa grum
(op) en Omsorg spare.

Du lover dig min Haand, som en tilbörlig Frugt
udaf din Nidkierhed. Snart haver jeg den brugt.

(Hun stikker sig)

Nu kan du tage den.

Mads. (til Mette)
Skil mig ved disse Erter;

jeg maae med Armene og vise mine Smerter.
(Mette tager Skaalen, og hun og Jesper spise

Mads sætter sig i Lave og siger:)
En destileret Ild af tretten Helveder
og — — jeg veed ikke selv, hvormange Furier.
Hör, Mette, hielp mig lidt, du kan jo Emoletten;

Siig mig, hvormange er da trende Gange Tret-
 ten;
 thi trende Furier der er per Helvede,
 om man har sagt mig sandt.

Mette. Ni — — ni og tredive.

Mads. En Helt, som regner slet, er
 meget at beklage.

Min Tale paa en frisk jeg nu maae igientage:
 En destileret Ild af tretten Helveder
 og ni og tredive bandsatte Furier,
 som huses i mit Bryst, mig Hovedet giör' kru-
 set;
 men denne, troer jeg nok, skal feie dem af
 Huset.

(Han tager Kniven op, og stikker sig)

Mette. Hvor er jeg lykkelig, min Tour
 dog kom engang;

(Hun giver Jesper Skaalen)

Jeg seer to kiere Liig af höiest Helterang —

jeg seer — jeg ikke kan en Helte-Sprikvort finde.
Jeg uden Sprikvort döer — Hr. Jesper! Tiener-
inde.

(Hun stikker sig)

Jesper. Hvi skulde Mette döe? Jeg ei
Aarsagen veed;
men naar de alle döe, saa maae jeg og afsted.

(Han sætter Skaalen fra sig)

I Efterlevende, som dette Sted betræde,
som skue disse Lig, ogei vor Död begræde,
I haarde er' som Flindt. Saa grum er ingen föd,
Nei, Elterslægten vist bejamre skal vor Död.
Paa dens Medlidenhed jeg forud er saa sikker,
at jeg et Önske gör, i det at jeg mig stikker,
hvorved jeg vidne vil min Tak for hver en Taar.
I Efterlevende! troer, det fra Hiertet gaaer:
Gid det ei edergaae, som det gik denne Stömper!
*Gid eders Kierlighed maae aldrig mangle
Strömper!*

(Han stikker sig)

Ende paa femte Optog.

EPILOGUE

TIL

KIERLIGHED UDEN STRÖMPER. *)

Mercurius (kommer ned fra Olympen under*Basuners Lyd*, og siger:)Jeg er *Mercurius* og gid jeg var det ikke!

man mig i Sinde faaer hvert Öieblik at skikke

*) Fölgende Tillæg vilde Läserne uden Tvivl troe, at Forfatteren uden Skade enten for dem eller ham angerlös kunde have udelaat, og saa troede Forfatteren, som af ingen anden Aarsag udgiver dette, end blot af Frygt for at see det trykt med flere Feil end hans egne.

(Fors. egen Anmeldelse)

snart hid, snart did. Det Fad, som just paa
Bordet stod,

da jeg min Ordre fik, jeg nödigen forlod,
det var min egen Ret, det var Boeuf à la mode.

Nu skal du, tænkte jeg, ret giöre dig tilgode,
da Jupiter (thi hvad kan han ei falde paa
naar han beskienket er, og han er ofte saa),
mig den Befaling gav; Löb ned til dem paa

Jorden,

spörg, om de har forglemt al gammel Skik og
Orden?

Spörg, hvad Formastelse dem kunde bringe til,
at udelukke os af höie Syngespil?

Og spørg Forfattere, som binde faste Knuder,
hvordan de löse dem foruden Hielp af Guder?
Den Jupiter har og Spioner overalt.

Jeg gad nok engang vidst, hvem der ham har
fortalt,

at man nu skulde her et Syngestykke spille.

Det værste er endnu, jeg kommen er for silde;
jeg seer den hele Troup har faaet Banesaar.

Om med den Tidende til Jupiter jeg gaar,

han som en Rasende da vist afsted vil tage;
og vidste jeg endda der var lidt Mad tilbage,
saa reiste jeg dog strax; men kiender jeg Vul-

can;
saa er alt Bordet reent. Mars ogsaa som en
Mand

fortære kan sit Foer, det faaer jeg nok fornemme.

(Meget ynkeligen til Orchesteret)

O! vidste I hvor jeg maae lide Sult der hiemme,
I ei fortænkte mig, ifald jeg eder bad,
jeg maatte uyde lidt i dette Ertesad.

(Han spiser Erter og snakker følgende:)

Tyvs Privilegium jeg har blandt Guder eene;
men derved er der nu ei meget at fortiene.

Man nu ei finder meer, hvorvidt man søge vil,
et Skriin, en Kiste, Skab, som jo er lukket
til.

Man lukte ei for Guld udi den gyldne Alder,
nu alting glemmes skal. Hvor sielden fore-
falder,

at man kan træffe paa en Trøie, et Par Skoe,

Jesper. Jeg lever op!

Mercurius. Just da en fræk Forræders
Bröde

jeg give vil sin Lön, jeg vækker ham af Döde,
og glemmer hvad et Slag af denne Stok for-
maaer.

Jesper. Saa jeg behöver ei at takke dig
derfor!

Fortryd da ikke paa, at Jesper holder inde
med den Taksigelse, han havde just i Sinde
at giöre dig. Men hör! fortæl mig dog engang:
Gaaer Tyverie, som her, hos Guderne i Svang?
en Livlös alle Ting vel skiælner ei saa nöie;
men, om jeg turde troe mit Öre og mit Öie,
du i vort Ertefad först böd dig selv til Giest,
og siden, syntes mig, min Kalemankes Vest
i Fare var.

Mercurius. Saavidt jeg seer af denne
Sludder,

du tænker, Tyverie saa vel vanærer Guder,

som Mennesker; men viid, du tænker som en
Nar.

Viid, Skiebnen hver en Gud sit Væsen givet
har:
at stæle blev nu mit, jeg Skiebne's Løve følger,
og, at du ei skal troe, at jeg mit Haandværk
dölger,
jeg strax vil öve det, og du maae see derpaa.

Jesper. Antag mit ringe Raad; du siden
skal tilstaae,

at det dig gavnligt var: isteden for at stæle
de döde Heltes Tøi, saa giv dem nye Siele!
Hvor høit du ogsaa vil vurdere hver en Pialt,
galdt deres Klæder knap fem Daler alt i alt;
men naar du derimod dem Livet gav tilbage,
saa glemte de vist ei, at lönne din Umage.
De vist nok bragte da af skiulte Gjemmer frem
en tung Taksigelse til den, som vækked' dem.

Mercurius. En tung Taksigelse? din
Bön skal opfyldt blive.

(Han rører dem med sin Stok, og de leve op under
Musiken.)

Det er Mercurius, som bragte jer til Live.
Jeg veed, I tænke høit, og at I ei omsonst,
som den gemene Hob, modtage nogen Gunst.
Jeg ved Anmodninger ei vil fornærme eder,
nei, eders ædle Mod mig vist en Løn bereder,
som langt Mercurii Forventning overgaaer.

(De slaae en stor Latter op)

Jeg for Velgierninger Spot til Belønning faaer !

Grete. Den liden Villighed, som du Vel-
gierning kalder,
den vises os omsonst, saasnart Forhængefaldet,
vi bruger ei engang at sige Tak derfor.

Mercurius. Med bittre Klagemaal til
Jupiter jeg gaaer,
jeg skal fortælle ham, hvordan I Guder drille.

Mette. Men først fortæl: Hvad har en
Hedning at bestille
blandt gode kristne Folk? Og kan en hedensk Gud
her andet vente sig, end at han pibes ud?

Mercurius. Jeg dig besvare vil udi en
Vandeville;

de Herrer Musici behage nu at spille!

* *

* *

* *

VAUDEVILLE.

1. *Mercurius.* En romersk Gud og siel-
landsk Skrædder 3.

Costumet ikke just tilsteder,

at mødes i et Skuespil:

men udi dette Syngestykke,

som for sin Galskab kun gjør Lykke,

jeg til mit Forsvar sige vil:

Jo galere, jo bedre.

(Han gaaer)

C h o r u s.

Jo galere, jo bedre.

2. *G r e t e.* De Moralister, som beklage,
at Fias og Galskab alle Dage
meer Overhaand i Verden faaer.
De vide ikke, hvad de sige:
I klogt og galt den voxer lige;
Vel os! naar den gaaer galt, den gaaer
Jo galere etc.

3. *M e t t e.* Skal man sig levende be-
grave,
for Navn af kloge Folk at have,
saa slet mig ud af Kloges Tal!
Er det Fornuft, som vil forbyde,
uskyldig Tidsfordriv at nyde;
farvel, Fornuft! jeg helst er gal,
Jo galere etc.

4. *Johan.* En mere Viis der nævnes

neppe,

end Socrates; han reed paa Kieppe,

og dog ei fra sin Viisdom reed.

Vi heraf drage denne Lære;

Man viis, som Socrates, bør være,

og gal, som han, til Tid og Sted;

Jo galere etc.

5. *Mads.* De Gamle, skiøndt de gierne

laste,

kan vores Valsprog ei forkaste;

Aarsagen den er ligefrem.

De Ord: jo galere jo bedre,

til Ordsprog blev hos vore Fædre,

og vi kun sige efter dem:

jo galere etc.

6. *Jesper.* Om de, som ei vort Spøg

bifalde,

os daarekistegale kalde,

og Autor gal for alle fem;

Tilskuer! tør vi vel formode;
 dulægge vil et Ord tilgode
 for alle sex, og svare dem:

Jo galere etc.

(Alle igientage det sidste Vers)

COMISKE
FORTÆLLINGER.

COMISSE
FORT-LEZ-ANGERS

G A F F E L E N .

JEG synger om, dog nei, jeg ligefrem fortæller,
saa ganske ligefrem gaaer jeg just ikke heller,
et Svinke-Ærinde jeg giver mig iblandt,
og, er det ikke smukt, saa er det ganske sandt.
Nu, jeg fortæller da om Mand og om Mandinde,
som havde ved et Ord stor Lykke kunnet finde;
om grønne Söbekaal, som stolte Guder fik;
om Gaffelen som kom, og Gaffelen, som gik.

Engang, men det er skeet for længe, længe
siden,
og var jeg dengang til, saa var jeg ganske liden,
engang Mercurius og Jupiter faldt paa,
for en Forandrings Skyld og Tanker at forslaae,

at foretage sig en Lysttour ned til Jorden,
 hvor Majestæterne fandt alting saa i Orden,
 at Jupiter tilsidst brød ud i disse Ord:
 « Hr. Pope har sagt sandt: det er den beste
 Jord. »

Han sagde vist nok meer, men til den største Skade
 for Læseren, for mig, for Jordens Overflade,
 er denne liden Stump deraf kun bleven glemmt,
 og det fornemste var, maaskee, hvad man har
 glemt.

Men jeg ei glemme maac, hvad jeg har
 meer at sige:

» Hör, sagde Jupiter, jeg gider ikke stige
 » strax til Olymp igien; vil du, Mercurius!
 (Thi alle Guderne er' for det meste Duus)
 « Vil du, saa gaac vi ind i næste Bondehytte,
 » men forud vor Gestalt med Menneskers ombytte.
 » Hvem veed? vi der maaskee kan gode Löier faae.»
 Mercurius, som godt alt Galskab lide maac,
 paa Öieblikket sig forsvor fra Gud til Fanden,
 (Han aldrig lade kan den skrækkelige Banden)

at dette Indfald var meer end guddommeligt.
 De ind i Hytten kom, fandt alting tarveligt;
 de Mand og Kone saae med Elleskeer spise,
 og bade, at de dem den Godhed vilde vise,
 at give dem omsonst en Skeefuld Søbekaal.
 « Ja, sætter jer, godt Folk! og langer til vor
 Skaal! »

Var Mandens Ord, og hun bejaede med Lader
 (Hun fattig var paa Ord) den fromme Husets
 Fader.

Mercurius, som var til bedre Føde vant,
 slet ingen Appetit til Søbekaalen fandt;
 thi yttred' han paa Fransk, som Husets Folk ei
 kunde,

til Jupiter derom sin Mening dennelunde:

*Ces choux-la sont d'un gout à me faire vomir,
 et je ne conçois pas, qu'on s'en puisse nourrir.*

Oui, sagde Jupiter, auprès de l'Ambroisie

Ces choux sont bien mauvais; pour la cérémonie

*Il faut pourtant, mon fils, en manger quelque
 peu.*

Mais à propos, comment récompenser en Dieu

*de ces honnêtes gens la douce bienveillance ,
 si ces donneurs des choux meritent recompense ?
 saa svarede Mercur : Que leurs propres souhaits
 determinent d'abord tes genereux bienfaits !*

Mercuriuses Raad behagede hans Fader ;
 thi blev han siden ved : « Veed I vel , hvem I
 mader ? »

» Nei , svarte Konen ham ; desuden , sagde hun ,
 » saa mader vi jer ei , vi jer bespiser kun .

» I skulde ikke nys saameget talt det Franske ,
 » saa havde I maaskee nu bedre vidst det
 Danske . »

Thi mens de talte Fransk , faldt Tiden Konen
 lang ,

og Vreden gjorde nu , hun Tungen fik paa Gang .
 Da Jupiter fornam , hun havde Ret i noget ,
 og at han virkelig begik en Feil mod Sproget ,
 saa blev han ikke vred , men svarte med en
 Smil :

» Min Putte ! tael mig til i mere høflig Stiil !
 « I altsaa vide maae , I har bespiist , Madame !

» bespiist og madet, er dog mestendeels detsamme,
 » I har bespiist en Gud i ham, og en i mig.
 » Og, til Beviis derpaa, leed i min Kiortellig,
 » der kan I, om I vil, en Tordenkile hitte;
 » thi jeg er Jupiter, og denne lille bitte,
 » ifald han havde ei sin Guddom skiult saavel,
 » Iskulde seet paa ham to Vinger for hver Hæl;
 » han er Mercurius. Nu veed I, hvem vi ere;
 » I ogsaa vide maae, vi Godhed for jer bære.

» For jer Velvillighed mod mig og mod min Søn,
 » for jeres Söbekaal, bestemmer selv jer Lön!
 » Hvorom I vil, I nu kan trende Önsker giöre,
 » og Jupiter vil strax hvert Önske fyldestgiöre.»
 » O! sagde Konen da: gid vi maae Gaffel faae
 » til vor umage Kniv! » — der strax en Gaffel

laae,

og Kniven Mage fik. » Hvad? er du reent for-
 bandet,

» og, naar du Valget har, dig önsker intet
 andet? «

Var Mandens Ord; » saa gid, at Gaffelen dig sad,
 » Din Tosse i dit Liv! — Det skede, som han bad.

Der stod da baade Mand og Kone i en Maade;
 de sig udbede maae den — ak, den sidste Naadel!
 at Gaffelen igien tilbage maatte gaae.
 Den gik; og Guderne, de gjorde ligesaa.

H U N D E M O R D E T.

AT Mennesker af Dyr saa tidt
 meer Væsen end af Næsten giøre,
 det see vi dagligdags, og høre;
 Moralen hos dem nytter lidt.

Jeg derfor mig opholder ei
 ved dem Bebreidelser at give;
 som de vil være, lad dem blive!
 Moral skriv for dem, hvo som vil!
 jeg for min Part, jeg passer, jeg,
 og min Propos strax skrider til.

Der var engang en Tömmersvend,
 mod ham en Slagterhund sig viste ei som Ven.
 Han vilde bide ham, og, som nu let kan vides,
 en Tömmersvend ei meer end du og jeg kan bides.
 Han derfor hævede sin Öxe rask,
 og klövede sin Uvens Pandebrask.
 Nu skulde det til Uheld træffe,
 at Hundens Eier kom
 i Öieblikket, som
 hans Hund var ud af Stand at bieffe;
 han bieffede for ham.

Jeg holder det for Skam,
 for Læseren at repetere,
 hvad Skioldsord, Trudsler, Eed, han bieffede,
 med mere.

Omsonst den kiere Mand, som hayde Pan-
 den deelt,
 ham vilde forestille:
 To halve Hoveder udgiör et heelt.
 Den anden mod Raison ei tage vilde:

og, skiöndt han fandt sig noget slagen ved et saa fyndigt Argument, han foranstaltede dog næste Dagen den Tömmersvend en Stevning sendt.

Ei denne lod sig förelægge.

For Dommeren de mödte begge.

Citanten mælede da först:

« Han kunde jaget bort min Hund med nogle
Börst,

» jeg selv da skulde sagt, han gjorde vel;

» men slaae mig Hunden reent ihjel,

» og med sin Öxe paa ham Panden klöve!

» og mig min bedste Skat beröve!

» det troer jeg vist, Hr. Dommer straffes bör.»

Hr. Dommer tog til Ords: »Svar mig paa, hvad
jeg spør,

» du Tömmersvend! hvorfor ei Skaftet tage,

» og dermed Hunden fra dig jage?»

Han svarede (först römmende) med Tugt:

» Ifald han hayde mig med Halen vildet bide,

» jeg Skafiet ei engang imod ham havde brugt,
 » men jaget ham med bare Hænder;
 » men Bestet faldt mig an med skarpe Tænder,»
 da kiendte Dommeren, saasnart han hørte det;
 » skarpt imod skarpt! den Tömmersvend har Ret.
 » Du Slagter! som har yppet Trætten,
 » to Mark erlægger her i Retten.»

Jeg lovede vel i Fortalen,
 at ikke røre ved Moralen,
 dog, Loven, siger man, er ærlig,
 men Holden er besværlig.
 I Enden af mit Værk at strøe moralske Træk,
 derefter var jeg för, og er endnu, en Giæk.
 Moralen her skal kort, dog noget fyndig gives:
 Man ei om Bagatel maae med sin Næste kives.

DEN FORVOYNE SIELLANDSFAER.

DER var engang en Siellandsfaer — —

Men det er sandt! jeg var en Nar,
 om uden et Præludium
 jeg vilde forelægge Publikum,
 hvad jeg det haver at fortælle.
 Hver rigtig Arie.
 anmeldes ved en Ritournelle;
 min Ritournelle er nu den,
 som, om I give Tid, I skal faae sec.

Hver Mand af Penge er en Ven,
 og Siellands Bønder ere Mænd,
 og blive umaneerlig vrede,
 naar man dem lader andet hede.

For Kongens Vel, maaskee for sit,
 en Siellands Bonde fører tidt
 vildfarende Soldat til Staden,
 som der maae giennemvandre Gaden,
 hvor han paa uqvems Sted modtager Aare-
 laden,
 og, for at være tydelig
 han Spidsrod gaaer.
 Sligt havde hændt en vis Soldat.
 Hans Navn man aldrig sagde mig.
 Jeg derom spurgte heller ingen;
 thi det giör saa ei stort til Tingen.
 Jeg melder den Omstændighed,
 paa det at hver Mand veed,
 hvorfor Soldaterne sig tee saa onde
 mod Guds og Kongens Siellands Bonde.

Jeg gaaer tilbage did, hvor først jeg var:
 Der var engang en Siellandsfaer,
 han skulde 'giennem Vesterport passere,
 hvor funden var for godt, Soldaten at po-
 stere,
 som ovenfor er meldet om.
 Min Bonde seig og dösig kom,
 men af sin Roe og vante Orden
 blev bragt ved større Knald, end det af Tor-
 den.

Soldaten brölte ham i Öret: Bæe!
 saa, Gud forbarme sig! det arme Kræe
 först troede, det var selve Fanden,
 han saa uhyre Lyd tiltro'ede ingen anden.
 Han bævende knap kunde Tömmen holde;
 han i Samvittighedens Contrabog
 strax sine Feil og Synder efterslog:
 og skiöndt han fandt, de var' ei faa,
 de forekom ham dog for smaa,
 til ham saa gyselig en Trudsel at forvolde.

Men Tiden, som forandrer alt,

Forandring gjorde i hans Sind.

Han nu sig meer

ei bilder ind,

at Satan havde ham med Brölen overfaldt,

men at det var en sand og rigtig Grenadeer.

Han over ham beslutter sig at hævne.

» Nu skal jeg, sagde han, og svoer en grusom
Eed,

» fordömte Grenadeer! dig giøre fuld Be-
skeed,

» og hævner jeg mig ei, saa gid jeg maatte
rævne!

» Lad koste Liv og alt! »

Nu maae man i Betragtning tage,

en Fierding Miil han havde lagt tilbage,

og da han saae,

at saa langt Byen laae,

han bræged': Bæe! strax Hyp derpaa;

thi han end uvis var, om man ham kunde
naae.

Moral.

Hör. Läser! paa sin Post om En bebæer
dig,

saa skal du frisk, om du vil lyde mig,
bebæe ham igien, men paa en lang Distant
fra Posten hans.

L

D E N G A M L E S K A D E .

Non est in Medico, semper relevetur ut æger.

D_{EN}, som Naturen holde vil i Live
 i mange Aar,
 tilsidst maae gammel blive;
 den Sætning man mig vel tilstaaer,
 jeg mig og den indrømmet beder,
 at man i Alderdom
 langt mere fryser, end man sveder.
 End om den tredie kom?
 Naar vi har tredsindstyve lagt tilbage,
 vi blive meer og mere svage.

Saa blev, saa kan vi andre blive,
 den Bestemöders Bestemoer,
 som havde en Malheur i Fior,
 den jeg nu skal beskrive.

Hun vaklede, og frös,
 skiönt man paa hendes Ovn stort Rugbröd kunde
 baget.

Ja, om en ung katholsk enfoldig Knös
 man havde ind til hende sluppet,
 jeg troer, han bleven var beskuppet,
 og Heden havde for lidt meer end Skiærsild taget.
 Men i de sidste Kuldens Dage
 lidt efter lidt vi döe,
 og Isen i vort Blod, trods al Umage,
 vil ikke töe.

Saa var det fat med min Heltinde.

Ei Ovnén langt fra hendes Sæde stod;
 dog fryser hendes Ryg. Hun paa usikker Fod,
 ved Krykkens Hielp, der søger hen at vinde.
 Det kosted' stor Ulempe, megen Tid,
 för hun kom did;

men meer Ulempe, længer Tid,
 för Frugt hun hösted' af sin Flid.
 Hun høster den tilsidst, og Ting faaer saa i Stand,
 at blottet Ryg hun nu mod Ovnén sætte kan,
 O hvilken Lise der! hvor gamle Moer sig gotter!
 hun kunde ønsket sig,
 saadan at staae evindelíg.
 Hvor gierne vilde jeg, min Læser og min Ven!
 at her jeg slap at bruge *men*.

M en Tvi! de vindesyge Hottentotter!
 (Om Navnet Hottentot
 dig synes dem for godt,
 min Herre!
 Saa maae du frit dem kalde noget værre)
 Jeg mener dem, som bragte først til Landet
 den Indiens Urt;
 som koster os saa mange Penge,
 for hvilke tidt arbeides suurt
 og længe.
 Og, for ei længer jer at holde op med Snak:
 Tobak.

Den, som har gule Haar, han vil dem have

kruset,

saa gik det Kierlingen.

» Kun halvveis, sagde hun, jeg er i Paradiis;

» Alt efter Önske var, naar jeg nu fik en Priis. «

Jeg veed ei, hvordan hun fik Daasen op, og

snused'.

(Mærk her, hvad Ondt Tobak anstille kan,

min Ven!

Hun fik dog kun den halve Priis,

den anden halve faldt, da Konen faldt,

mod Ovnens baglænds faldt.

Jeg gider ei fortalt

(jeg kan ei) Jammerskriget og Gebærden

ved denne Leilighed,

nok, Læser! at du veed,

hun meer end vanlig snart sig reiser op,

dog ikke saa gesvindt, at hun jo paa sin Krop

et bagvendt Aftryk faaer

af det forvorpne Aar,

da Ovnens først kom ind i Verden;

det var Aar 1601.

FÖRSTEN OG FORBRYDEREN.

*Din strænge Dom frygt ikke meer,
naar han, som den afsagde, leer.*

DEN kolde Statsmand troer,
Straf for Forbrydelser bör aldrig eftergives,
og at, hvo Liv forbröd, han bör aflives,
at paa Retfærdighed det Heles Vel beroer.
Jeg er ei Statsmand, skiönt lidt kold;
men troer, det staaer i Førstens Vold,
i sieldent Fald, lidt Straffen at formilde,
Exempel læse skal de, som det læse ville.

Det i en gammel Krönik stod
(jeg troer, det staaer endnu) hvad jeg fortæller;
men den omstændelig sig ei udloed,
jeg derfor ikke heller.

Franciscus af Urbain , — (Gud kiender
ham for Resten)

Regent i Syd , i Nord , i Östen eller Vesten —
jeg fik ei vide , hvor ;

men nok , at han var from og stor. —

Franciscus af Urbain en Dödsdom underskrev ,

han nödig underskrev , men Loven han adlyder ;

thi Folkets Sikkerhed , og hans , det byder.

Regenten dönte Döe , men Manden önsked

Lev !

Den Dom , den Synder fik ,

ham meget nær til Hierte gik ;

just ei , fordi han Livet skulde miste ,

men kun , fordi han vidste ,

at hans Familie til Skiendsel regnes vilde ,

om hængt han blev.

Og dette var hans Dom.

Han ind med en Ansögnung kom ,

hvori han Fyrsten bad , han maatte dog formilde

en Dom , som efter ham

hans Slægt , skiönt uforskyldt , forvolde vilde Skam.

Et Taarn der fandtes der,
som vores runde Taarn paa Gitterværket nær.
Han underdanigst bad, ham Vagt did maatte
bringe,

og derfra ned han vilde springe ;
han var til Döden vel bereed ,
kun ved hans Dödsfacon uskyldig Slægt ei leed !

Den Förste iegod,
den Naade ham tilstod.

Nu af en Hændelse Franciscus reed forbi
det Sted, hvor Synderen fra Infamie
stod netop i Begreb med, arme Slægt at redde.
Han tog et Löb, tog to, og tog det tredje.
Den Første sagde saa: „Tre Gange Löb tilbage!
» Hvi sprang du ei med eet? Hvi dig omsonst
umage?»

Den Synder derimod, han sagde saa:

» Min Hals jeg gier derpaa,
» at ei i fire Løb, ja ei i fem,
» det Spring vil lykkes Dem.

» Kom, naadig Herre, og probeer. »
 Den gode Fyrste leer,
 og midt i paanödt Latter
 sig for lyksalig skatter,
 ved denne Leilighed at kunde Paaskud faae,
 til Synderen at lade gaae.

Moral.

Den Förste, siger man, gör Vold mod
 Folkets Ret,
 som nogensinde Straf vil eftergive.
 Det veed jeg ikke just; men dette tör jeg skrive;
 den Tigers Hierte har, som ei undskylder det.

 DEN DRUKNEDE.

Oculos in morte gravatos

— — *erexit.*

Ovid.

Rom blev ei bygget paa een Dag.

I mange Aar og mange Dage

man efterhaanden saae den meer og meer til-
tage;

saa gaaer det og med Videnskab og Smag.

Den, Grunden lagde först, man billig meest
bör hædre;

dog troer jeg vist, lidt Roes han dele maae,
med den, som kan hans Verk forbedre;

og jeg i dette Skrivt Forsög vil giöre paa,
at dele Roes med ham, som sadled Havets

Bölge,

jeg praler ei; men kan ei dölge,
jeg den vil agte for en Nar,
som ikke mig den Ret vil vederfares lade,
at jeg min Formand overgaaet har.
Betänk! jeg sadler en Najade.

Som man i salten Söe Havfruer finder,
saa i den ferske man
Najader finde kan;
og begge Slags er' som en Art Gudinder.
Det en Beretning er, som vist er overflödig
for den, som strax om Sagn hos Hedendom
til Kundskab i sin Barndom kom;
men andre kan den have nödig.

Jeg hviske vil,
hör, Læser! til:
Den Helt, jeg sadle laer Najaden, var en Fisker;
hans Sadel var en Baad og denne vaade Möe,

som sadlet blev, var simpelvæk en Söe.
Men ingensiig igien, min Herre! hvad jeg hvisker.

Han Sadel lykkelig fik lagt paa Nymphens
Ryg,

og reed i Rolighed og Mag et Stykke;
men see! saa möder ham, til hans Ulykke,
en Bussemand.

Jeg hvisker nok engang!
det var en stærk Orcan.

Den Nymphe löber lybsk, som om hun havde
Vinger,

uagtet al sin Konst, han hende ikke tvinger;
Buggiorden sprang, den Rytter faldt,
(du har fuld Underretning alt,
saa jeg behöver ikke meer at hviske).

Han faldt i Uvens Vold, det er blandt Fiske,
som glade saae i deres Element
Forfædres gruesom Morder sendt.

Men fra modsatte Bredde
hans Uhæld Kammerater saae,

som ikke længe sig betænkte paa;
 den arme Fyr at redde.
 Dem lykkedes at faae ham op;
 men som en livlös Krop.
 Til næste Huus paa Land de Liget bragte;
 (Nu maae Du agte,
 det næste Huus en Smedde var)
 og Husets Folk strax Omhue bar,
 for at han skulde rullet blive.

Da han til Liv igien begyndte Tegn at give,
 han blev for Essen sat,
 og i en Dös saae op omsider,
 og raabte: Ak! jeg seer hvor det er med mig
 fat

» jeg her for mine Synder lider. »

Ham talte til paa denne Viis en Kammerat,
 » tak Gud, Du Abekat,
 » at du er kommen her! »
 Den anden svarede: » Saa gale Folk kun snakker,
 » og faaer jeg Lov herfra jeg snart mig pakker.

» Kan du ei see, Du blinde Stær!
 » i hede Helvede vi begge er'.
 » Siig! kom Du, som en Nar, til Lands?
 » Jeg kom til Vands. »

Moral.

Jeg dog en Lærdom fandt, som kan gaae
 an til Nöd,
 at man kan leve op, skiönt man er næsten död.

TOUJOURS PERDRIX.

FORANDRINGER, Forandringer,

sig ønske alle og enhver.

En Walström, Jægermester,

et stærkt Beviis os gier derpaa.

(For at hans Vers jeg lidt lemlæster,
det smukke Kiön mig takke maae,
og takker vist; thi man vil ma foi mene,
at vore Damer er' paa Jorden de meest pene.)

I Sverrig var en riig Baron,
en vittig, smuk, velskabt Person,
hver Moder ønskte: Gid min Svigersøn han blive!
hver Datter færdig stod, sit Hierte ham at give.

At hver Baron den har, jeg rømmer ham ei ind;
men min Baron tilvisse havde sin.

Trods alle Fruens Yndigheder,
af hendes Terne han sig Kys udbeder,
som strax ham nægtet blev.

Ved Penge han tilsidst saavidt dog Sagen drev,
at hun den Gunst, at kysse sig, ham under.

» Ah! Lise » sagde han (thi Pigen hedte saa)

» Meer end min Frues Mund, din sød at kysse

paa

» jeg finder. „ — » Det for mig er intet Under
var Lises Svar, » det har jeg hørt fortælle før. „ —

» Af hvem? „ — » Jeg det ei sige tør „ —

» Siig du kun frit, min kiønne Pige! „ —

» Ja, naar De Fruen det igien ei vilde sige

» thi ellers aldrig hun vil kysse meer

» vor Tiener Peer. „

SUPPLICANTERNE.

MARCUS Antonius, om hvem jeg strax
fortæller,

en Første var, men hvor,

derom min Autor inter Ord

os melder,

og jeg mig finder høist nødsaget

at lade Sagen uopdaget!

thi min Historie og min Geographie,

saa sagte mellem os, jeg dybt ei stikker i,

og heller tie vil, end for min Læser lyve.

Men lad den Fugl nu flyve!

Han svared' skiælvende : Han havde lovet den
 til hans Lakei, som lovede igien,
 det Embede, han søgte, ham at skaffe;
 bad naadig Förste sig ei straffe.

Den Herre smilende ham saa tiltaler :

» Ret til din Pung har jeg,
 » og ikke min Lakei.
 » Han intet give kan, naar ikke jeg befaler,
 » i hvad du kiöbe vil, kiøb det af Eiermanden
 » Thi, kiöber du af nogen anden,
 » saa ere» sagde han, og loe,
 » du Hæler og han Tyv, og Skurker begge to» —
 » O!» önsked' Stik forfærdet og confuus,
 » gid jeg slap vel af dette Huus!» —
 » Hör!» blev hiin ved, » Betieningen er din;
 » men Pungen min,
 » og over mit jeg raader.
 » Min Ret til den jeg giver denne Staader. »
 Han den af Stik modtog,
 og skaade sig for Fryd, som den, der ei var
 klog.

Kort sagt; de ginge glade begge.

Nu vil vi en Moral tillægge.

Moral.

Kiøb aldrig af Lakeier,
 hvad ingentid de eier!
 du aldrig dig indbilde bør;
 een Svale Sommer giör.
 Stik slap ret godt; men stoel ei paa,
 det dig gaaer ligesaa.

S T E L L A.

I

Dic mihi, quid feci, nisi non sapienter amavi?

Crimine te potui demeruisse meo?

” H V A D gör Vildtydsken ei for Penge! «

Saa raabte tvende taabelige Dreng,

da de fik see for første Gang

en Abekat. Mærk det, og hör min Sang! —

Jeg kun skruphövlet har min Stiil.

(Det gaaer saa langsomt med en Fiil)

Du, som best lide kan lidt ömt og fiint i Talen,

henvend dig til Originalen!

Jeg er alleneste en Slags Kopie —
og hermed er den Snak forbi.

En kiæk, elskværdig Krigens Mand
blev kiendt med en elskværdig Fröken.
Man uden Algebra og Bröken,
hvad Facit blev, udregne kan.
De elskte, det er ligefrem,
og Mariagen mellem dem,
ja Dagen dertil, var berammet;
men Skiebnen var heel uforskammet.

Stop, gunstig Læser! her jeg stopper.

Der i Qvarteer laae Hielpetropper,
for at undsætte allieret Land;
og mellem disse var min Mand.
Til Lykke, til Ulykke meer,
tæt ved den Skiønnes Huus han fik Qvarteer,
de med hinanden blev bekiendte,
og, som jeg för har sagt, af lige Lue brændte.

Om Aftenen for Bryllupsdag,
lod hendes Moder invitere

sin Datters Elsker at soupere;
 han kom, det er en trolig Sag.
 De spiste lidt, de drak, og kyste;
 snart ventet paradisisk Lyst
 som Ild i deres Öine lyste.
 For trangt for Kierlighed var deres Bryst.

Tilslidst den gamle fromme Moder
 dem for sit Selskab gjorde frie;
 hun gik til Sengs mod Klokken Ti,
 som gierne er de Gamles Noder.
 Hun gik. Hr. Urian gik ikke;
 han vidste sig saavel at skikke,
 at ham tillodes af hans Skat,
 at blive fra Qvarteer den Nat.

Hvor blev han da? — Spurgt hen i Taaget! —
 maaskee hos gamle Moer han sov?
 Maaskee gik han i næste Skov? —
 Hvad Spörgsmaal! skammer jer dog noget!

De gjorde mere end de burde;
 dog, dette dem undskyldte torde,

at Nat, og Viin, og Kierlighed,
 er farligt Kram at drages med.
 Jeg en Undskyldning lægger til,
 sophistisk lidt, om saa man vil;
 men, Advokat for faldne Næste,
 jeg til hans Forsvar gör mit Beste;
 de vidste, hvad de Hymen skyldte,
 og af roesværdig Ivrighed
 at göre deres Skyldighed,
 de end for Tiden den opfyldte.

Hvor var det dog en herlig Ting,
 om og den Ild, som dem antændte,
 hos hver for alle Livets Pligter brændte!
 men jeg faer alt for vidt omkring —

Jeg beder Læseren mig Resten creditere;
 han derom læse skal i næste Nummer mere.

Moral.

Naar af at rime du er kied,
 Hr. Rimer! gör som jeg: læg Pennen ned!

II

Militat omnis amans.

Jeg skylder, Læser! Dig en Kompliment,
maaskee en Afbigt, eller saa omtrent.
For lidt for Skillingen i Nummer femten! (*)
og det var saare nær, jeg havde glemt'en;
thi min Hukommelse er kort.
Tilgiv mig, og modtag paa dette Blad Transport,
deri behag at tage din Regres
for Nummer femtens alt for faa Fadaiser.
(Fadaiser — siig, jeg løi! for Guds Skyld,
kiere Læser!)
men det er Tid, jeg lægger af mit Læs.

*) Læseren maa erindre hvad før er sagt, at den-
ne, og en stor Deel af disse Fortællinger, ud-
kom halvarkviis i et Ugeblad, hvoraf forrige
Stykke var No. 15.

De glade saae den önskte Dag,
 som evig skulde dem forbinde;
 men Skiebnen andet fik i Sinde.
 Alarm! Alarm! saa lyder Trommeslag
 uventet fiendtlig Trop mod dem marcheerte an
 De giestede dem helst i deres eget Land;
 thi, efter Fiendens Krigsraads Domme,
 bedst vores Ankomst var at forekomme.

Vor Helt kun Tid et Öieblik,
 at tage Afsked med sin Doris, fik.
 Besvimet efterlod han Bruden,
 og flöi derhen, hvor han af Mars var buden.
 Ham AEren böd, ei længer her at blive;
 til Husets Folk han maatte overgive,
 at bære Omsorg for hans Glut;
 det var det yderste Minut. —

Vor Doris kom til Liv — Jeg vil ei Hier-
 ter saare.

Om meer Besvimelse, om Hulken, Suk og
 Taare,

her var Anledning nok at skrive ynkelig,
saa Læseren saasnart ei skulde komme sig.

Men skiönt jeg Rimer er (hör Læser! noget
Nyt,)

saa har jeg dog et iegodt Gemyt,
og for, par Compagnie, at hulke, sukke, daane,
jeg gierne vil Medkristen skaane. —
Men til min Helt!

Han tapper var,
og tappre var' hans Brödre.
at Sværdet de omsonst ei bar',
bedrövede saa mange Mödre.
De Fienden saa langt bortjog,
at i hans eget Land tilsidst de Leir opslog.
Der Hæren hvilte sig, for paa en frisk at myrde,
træt af at slaæ ihjel, og træt af Vaabens Byrde,
vor Helt dog allersidst. — Han först maa have
skrevet

til kiælne, spæde Doris, Brev.
med blodbestænkte Haand han skrev;

for kort, til den at toe, ham Tiden nu var blevet.

Hvad der i Brevet stod, det veed jeg meget vel:

Men hvad i Billetdoux skal staae, min Herre!
det veed i vores Tid, desværre!

en tolv Aars gammel Bagatel.

Nok, hvad der burde staae, stod der,
og jeg fortæller ei, hvad vides af enhver.

Moral.

Lad aldrig, skionne Læserinde!
dig sikkerste Formodning blinde.
Troe mig, den Moe giör altid bedst,
som aldrig elsker uden Præst.

III

Sunt in amore dolores.

Som sagt: den Herre skrev:

men Svaret udeblev.

Og hörer nu Aarsagen:

I Doris Yndighed en Fætter var indtagen,
og i vor Krigers Vold den Skat, han luurte paa,
med skeele Öine saae.

Man slutte kan, om det ham voldte Harm,
at høre Trommen slaae Alarm.

Han strax besluttede, Rivalen ud at stikke,
strax talte Doris til, men Doris hørte ikke.

Han gjorde sig en Plan. Trods adlet Blød, trods
 Hielm,
 han lagde Planen som en Skielm.
 Han underfundig vidste
 Rivalens Brev til sig at liste;
 saasnart som det opsnappet var,
 et Brev han digtede, og det til Doris bar.
 Der, i en Ukiendts Navn, han lader være skrevet,
 at Doris's Elsker var i første Træfning blevet.

Tyran! (skiönt jeg vil neppe mene,
 der findes een, haard nok, at male denne Scene)
 jeg laaner dig min Pen, tag den, og skriv,
 hvad jeg kan ikke skrive,
 hvor mange bestialske Furier
 dens ömme Hierte sönderrive,
 som troer, at alt, hvad hun har kier;
 nu meer ei er.

Förræderen et andet Brev opsætter
 til vores Helt, hvori han ham beretter,
 hans Bortgang var for haardt et Stöd
 for Doris, som af Sorg var död.

Ved denne Tidende hvor Manden bar sig ad,
 jeg ikke tænke paa, langt mindre skrive gad.
 Kort sagt: han lover Mars, og holder hyad han
 lover:

Hvor største Farer var', at vove sig i dem.

Saa tapper er og jeg; thi det er ligefrem,
 den, som forhadte Liv kun vover, intet vover.
 Hvad, tvertimod, han har at frygte for,
 er, at han levende af Slaget gaaer;
 og, hyad han frygtede, just hændte min Person.
 Hans Kamerater saae i ham den første Prøve
 paa, at man være kan mod farlig Fiende Löve,
 og uden Fiende stor Kujon;
 thi Græmmelse indtog det feige Hierte.
 Men hör, hyad endnu meer förögede hans Smerte:
 Han Hænder vred, og i sit Raserie
 han raabte: »Vi saae Fred; jeg med er Skyld
 deri.

»Fordömt den Tapperhed, som de og jeg udvi-
 ste!»

han ingen Tid var feig, hans Mod hver Lands-
mand priste.

Men med Forlov, min Helt! du irrer slemt deri,
at Navn af Tapperhed du skænker Raserie.

Imellem os saa sagte talt,
der i hans Adfærd blandte sig lidt galt;
thi han fra samme Dag blev hovedsvimmel,
da ham berettet blev
i grumt opdigtet Brev,
at hans Tilbedede bortbytted' Jord mod Himmel.
Han kunde skudt sig selv ihjel;
men han var kristen Mand, forstaaer du vel?

Jeg har gientaget tit, at der er visse Scener,
som jeg ei male tør;
og du tilgiver mig, jeg mener,
om jeg det oftere ei gör,
men ligefrem gaaer ind i Sagen. —

Han föelte Helveds Qual om Natten og om
Dagen.

Ifald du sover ind ved denne Bagatel,
jeg næste Gang skal vække dig. Sov vel!

Moral.

Naar du mit Blad i Haanden tager,
du enten sover, eller leer.
Hvad kan du ønske meer?
Af tvende gode Ting vælg, hvilken Dig behager.

IV

*Quos suus ex omni parte fefellit amor;
discite sanari!*

HAN reent svandt hen, han levende var død.—
Om Krig i fremmed Land tilsidst han hørte tale;
strax vaagnede han op, som af en Dvale;
han tænkte, Skiebuen nu en Leilighed ham bød,

at komme til herfra at flytte,
 og kummerfulde Liv mod æret Død at bytte.
 Men efter gammelt Ord det altid gaaer,
 » at Mennesken, han spaaer,
 » men een allene raaer. »
 Saa gik det her — Han gaaer i Krig,
 og Döden for ham gik.

Nei, jeg fortalte mig;
 den foer afsted i stærkeste Galop,
 saa Helten kunde ei den løbe op
 (at tale i en Stiil, som er lidt mere tam)
 han slog for Fode ned, men ingen ramte ham.
 Og, for at være kort; thi kort at være,
 man allerbedst af mig kan lære
 (ja mangel hayer meent, jeg Korthed drey for-
 vidt,
 og at Votr' Serviteur ham ofte gav for lidt
 for Kobret eller Sølvet sit;
 men hvo, som mener saa, kun give lidt Credit!)
 Jeg meer vidtløftigen om Korthed kunde skrive;
 men Helten venter mig.

Han blev i Live,
 og gik uskadt fra mangel blodig Dands,
 og hvergang vandt nye Seierkrands.
 Frue Fama om i Verden flöi,
 fortalte Hedning, Christen, Tyrk, Mahome-
 dan,

at stor og seierrig var vores Mand.

Hun den Gang ikke löi.

Jeg lyver ikke heller,

naar jeg fortæller,

at Heltens Sorg det lindrede;

tilbedet næsten sig af hver at see.

Men Skiebnen Lægedom til Helten havde
 giemt,

livorved al Sorrig blev paa engang glemt.

De Herrer, hvad det var, nu allerede giette.

(Hvem skulde ikke giette dette?)

For da at vise mig, som jeg nys sagde, kort.

En Skiönhed stjal ham Hiertet bort.

Hun var af Himmelen heel rigelig velsignet.

I Smukhed og i Dyd hun Doris ligned',

som liig en Draabe Vand den anden er,
 at sige paa Skavanken nær,
 som denne for sin Dyd lod lide,
 som De af første Nummer vide.

Han hende saae, og studsede,
 igien han troede Doris see.

Jeg springer reent forbi
 alt Frierias og Lapperie.
 Nok, at de gifte bleve,
 og glade Dagene fordreve,
 og levede i deres Seng
 som Koe i grønne Eng.

Monarken bød den unge Mand;
 som General, i fremmed Land
 hans og hans Riges Ret handthæve,
 og Blod for övet Vold at kræve,

Han Afsked tog med den, som föelte meest hans

Savn,

og reiste saa i Herrens Navn.

O

jeg önsker dig sædvanlig Lykke,
 min kiereste Hr. General!
 Gid snart igien vi see din Excellence,
 og tryk for Overfald vort Riges Grændse. —
 Men nu en liden Bid Moral!

Moral.

Tilsidst Materien du meer ei röre gad,
 naar du til Stof taer i dit Ugeblad
 Historier, som er' for lange.
 Den Gang jeg gjorde det; men stop for flere
 Gange!

V

Sic redit ad dominum, quod fuit ante suum.

FOR Ubestandighed fik Lykken tidt Skamflikker;
hun ei forbedret blev ved dem.

Slaae Vand paa Gaas, sig kun for Poge skikker,
og jeg er ingen Pog — dermed til Sagen frem!

Han mod en övet Krigshær drog,
som kiæk ham Spidsen byde torde,
den samme, som tilforn han gjorde
ved blodig Underviisning klog.
En Lykke, at han selv nu klogere var bleven;
thi, hvis Fortviylelse, som för, ham havde
dreven,

han havde naaet sit fordums Maal, sin Død;
men nu ny Kierlighed de første Lænker brød,
som fængslet holdte for Fornuften.

Kort: Sorg for Doris's Tab var gaaet op i Luf-
ten,

(gid, Læser! din og min var gaaet med!)

Men lader Krigeren nu slaaes i Fred!
Om Læserne imidlertid mig spørge,
om Doris paa sin Kant og holdte op at sørge?
Saa svarer jeg:

Nei!

Hun græd i Nætter, græd i Dage.
Selv hendes største Tröst var hendes største Plage;
og det var hendes Søn. » Du lüde skal, mit

Barn! »

Hun sagde tidt, » fordi din Moder var et Skarn. »

Hun mod sig selv var haard, som Poenitenter
sømmer;

men, Læser! jeg saa strængt ei hende dömmet.
Vide

Vort Nummer Femtens siette Side *)

*) I denne Udgave Side 148

Den Sön var nu alt tretten Åar,
 og lignede sin Fader paa et Haar.
 Hvem Drengens Fader var, behöves ei at sige.
 Til Doris's Bye en Krigsmand kom,
 som i en Træfning var sat ud af Stand at krige.
 Han Byen rundt fortalte om,
 hvor stor og tapper var hans General,
 og at han selv i Feldt var ei saa gal.

Engang, da Doris's Sön af Skolen gik.

Sergeanten Öie paa ham fik;

(han var Sergeant)

Han löber til ham hen, med venstre Arm ham
 kryster,

(den höire Fienden fra ham vandt)

saa Drengens Indvold ryster.

» Nu kan jeg hilse ham fra hans Papa. » —

» Jeg ingen Fader har, » faldt Drengen ind i

Talen,

» Han var endogsaa död,

» för jeg blev föd, » —

» Han er » saa bandte han, » en Sön af Generalen

»og den, ham sagde död, han er en Svinehund.»—

»jeg haver hört det af min Moders egen Mund.»—

»ja, Jupker! naar saa er, saa vil jeg tage

» min Svinehund tilbage;

» men har han anden Faer, end som min General,

» saa lyver Junkers Fiæs; hvis ei, saa er jeg
gal.

» Maa jeg vel spørge? Deres Frue Mama

» boer hun vel langt herfra? »—

» Nei, men hun aldrig taer imod Visiter.»—

» Saa » svarede Sergeanten bitter,

» saa kan hun lade være.

» Jeg ellers troer, at Tidender fra Mand

» bör være vakker Kone kiere;

» men her er nok en sær Beskaffenhed.

» ja Kone er og Kone to, man veed.»

Han vendte sig med haant »Adiös!»

og sagde ved sig selv: »snays baade Moer og
Knös!»

Og hermed vi Sergeanten vil qvitere;

vi faae ei see ham mere.

Da Moderen af Junker blev fortalt
 alt, hvad ham nys Sergeanten sagde,
 (han tog ei fra, og ei tillagde)
 hun ved den Tidende i dybe Tanker faldt,
 og, for at løse op sig vigtige Maaskeer,
 hun skikked' hurtig Speider ud,
 som skulde hende bringe Bud,
 om denne General, som reiste sig Tropheer
 ved hvert et Fied, den samme var,
 som för i hendes By kun Navn af Oberst bar,
 og tæt ved hendes Huus laae i Qvarteer.

Jeg kan, saa sandt,
 ei skrive meer
 for denne Gang.
 Adieu so lang!

VI

Si non unius tamen miserere duarum.

DER gik ti Uger hen,
 för vores Speider kom igien.
 Der kunde have gaaet flere
 for Speidere, som vil spadserer;
 men denne agede i Trav,
 og ved Tilbagekomst en Efterretning gav,
 som fuldt forsikrer vor halvveis Madame
 derpaa, at denne General
 just netop er den samme,
 som lystred' Trommelyd, for begge saa fatal;
 at Mand en hedder Benter

(man burde för nok vidst hans Navn);
at hiem man snart ham venter,
thi han har sluttet Fred til Kongens og til Lan-
dets Gavn;

og at han boer —
jeg husker nu ei, hvor. —
Hun sagde; «Kom med mig! jeg vil ham søge
op.»

Den Kammerpige sagde: «Top!» —
(Top! siger
gemeenlig alle Kammerpiger
til Forslag, om at gaae paa Eventyrer,
for at opstøve friske Fyrer.)

De kortest Vei til Mandens Boepæl tog;
Cupido Vognen drog,
og Venus selv skiød efter
Det er (for ei at friste Lægmands Kræfter)
med andre Ord;
de hurtig foer.

Den halve Vei de havde lagt tilbage.
De i et Herberg gik, Fortriskning sig at tage.

Der blive de saa stor en Skjönhed vær, (man)
at Doris i sit Speil kun Magen skuet har.

Dem, som i Ungdom blev dum Blyhedes

Træk afslebne,

man aldrig fandt i Fremmeds Omgang knobne.
Maaskee Opdragelsen, maaskee lidt Sympathie,
var Aarsag i,

at disse to kom i fortroligt Maskepie.

Nok er det, at de kom.

Som sagt, det Alfارveis Bekiendtskab
steeg snart til varmest Venskab.

Den Fremmede strax spurgte om,
hvorhen i Landet hun sig agted?

Hun svarede: « til Byen N. » —

« Der, Gud skee Lov! skal jeg og hen:

« til den min Fuurmand just er fragtet.

« Den hele Vei! hvor kunde jeg mig ventet sligt?

« Et Reiseselskab saa behageligt!

« Jeg nylig har besøgt en Tante,

« og venter nu snart hjem min Mand

« fra fremmed Land,

« hvor Fienden ham, han Fienden bandie,
 « men han tilsidst derfra med Ære kom. » —
 « Tör jeg Madamen spørge om,
 « hvorledes De bör tituleres,
 « og om det vakre Barn er Deres?
 « Det ligner overmaade den,
 « som er min allerbedste Ven. » —
 « Madam, det er mit Barn! meer kan jeg ikke
 svare.

» Mit Navn jeg siger ei.
 » For flere Spørgsmaal De mig spare! —
 « De skal, jeg troer, paa denne Vei erfare,
 « at Deres Venskab jeg uværdig ikke er. »

Nu gietter nok enhver,
 den Fremmede var Benters Dame.
 Og det er sandt.

Engang de Byen maatte ramme,
 og der en stor Anledning fandt
 til meer fortrolige at blive.
 Fuld Efterretning Doris maatte give

om alt, hvad hende hændet var,
og om ved hvem hun Modernavnet bar.

« Bsvare Gud! det er min Mand! » —

saa raabte den bestyrte Dame,
og i det samme
indtræder han.

VII

Cætera quis nescit?

DER er i Verden et Uhyre,
som stopper halveis tidt Geniets Fyre,
at sige dem, som er for smaa
til noget stort og Nyt at finde paa.
Det er Sandsynlighed.
De, som Opvartning giør i hendes Tempel

(jeg siger hendes; thi hun er Madam,
 og kræsen, capricieus som Skam,)
 forsikre, for Exempel,
 hun sielden kiendes ved,
 og næsten aldrig sætte vil sit Stempel
 paa hvad der forevises Publikum,
 og neppe hænde kan hvert Sekulum.
 I Synderlighed den, som skriver for Theatret,
 af hende blier kalfatret,
 og saa af hendes værdige Consorter,
 de kritiske Cohorter.
 Du, som skrev Stella, du en Galdefeber skrev
 for hende,
 som meer tiltog, jo meer af Landsmænd roest
 du blev.

Din Hensigt med din löierlige Ende
 var, om jeg gietter ret,
 du syntes, Folk, som længe havde grædt
 ved din saa rørende Historie,
 behövede Husvalclse;
 derfor ved Slutningen du trang dem til at lee.

Jeg synes, Læser! du istemmer Fordums Sang:
Ak! vee mit eene Knæ! den Indgang
var for lang.

Fra min Original jeg gaaer da lidt afsides;
 thi kun af ham maae ikke vides,
 jeg laaner af hans Kram.
 Hans Tøi kun taaler lidt at slide paa,
 og det vist vilde ærgre ham,
 ifald han mig det bruge saae.

Og i det samme indtræder han.

Enhver sig forestille kan,
 hvad der nu laae for Pokkers Huus,
 og at strax, efter Tugt og Orden,
 de Damer faldt til Jorden,
 og Generalen stod bleg og confuus;
 men at han ogsaa efter Tugt og Orden
 tilsidst dem reiste op fra Jorden. —
 (Jeg kalder Gulvet Jord.
 Du vil dog ei, jeg veie skal hvert Ord?)

Gid Himlen dig og mig forskaane
for at see Dyden daane!

Men, naar den vaagner op, at höre paa dens Skrig,
den först og fremst derfra bevare dig og mig!

Blot af Indbildningen vi Dödsens Angest föle. —
Men det for længe er at nöle.

Du nylig græd; nu skal du lee:

Een Kone havde han, og dertil een giöre tre.

Hvad gör dog Tydsken ei for Penge? —

Farvel saa længe!

Moral.

Naar i dit Skuespil ei Knuden löses kan,
da gielder det, at vise dig som Mand;
da hæv dig over feige Mængde,
og, naar dit Stykke har behörig Længde,
hug over kiæk den gordianske Knude,
at Stykket i betids kan være ude;
og viis, at du og vove tör,
hvad Alexander voved' för.

DEN FROMME BEKIENDER.

EN fornem Herre, from, men ikke super-klog
til Tiener fik et stakkels Fiog.
De andre Herrens Domestikker
strax mærke, at han dybt ei stikker;
og, gik i Huset noget galt,
paa Jörgen Skylden faldt.
Hans Herre, maae man vide,
Usandhed aldrig kunde lide,
men havde sielden Mod,
at straffe Feil, som man fortrydende tilstod.

I Förstningen var Jörgen ikke vant,
 at man for Uret ham beskyldte;
 og sagde plat, at det var ikke sandt.
 Men alle Husets Folks gientagne Klagemaal
 den Herres Ören fyldte;
 og hvad blev Virkningen deraf?
 Han Ordre gav:
 Man skulde prygle ham, til han bekiendte.
 Tre Gange (dette Jörgen hændte;
 thi alle gode Ting er tre.
 Han siden blev lidt klogere;
 han tænke saa: Ti Stokkeprygl i Gaar,
 maaskee i Morgen tyve;
 jeg aldrig det ndstaaer,
 jeg heller paa mig selv vil lyve.
 Han löi, og fandt sig meget vel derved.
 For Herren faldt paa Knæ, og bad ham sig
 — tilgive,
 endskiönt han vidste ei den ringeste Beskeed
 om, hvad han bad ham sig tilgive,
 nok, at han var beskyldt, det var alt, hvad
 han vidste.

Pardon for fremmed Synd han stedse fik,
 og syntes, Tingen herlig gik.
 Og, sandt at sige, han heri var ikke gal.
 Eet hændte ham dog paa det sidste:
 Den naadig Herres Frue Gemal
 laae i Begreb med at formere
 sit Huses Arvinger og giøre dem een flere.
 (At de formere dem med to,
 bör man om store Fruer ikke troe.)
 Snart Jørgen faaer at vide,
 hvori den Hovedting bestaaer.
 »Nu», sagde han, »igien jeg Skylden faaer.»
 Han saae sin Herre Hænder vride,
 han gik til ham, og faldt paa begge Knæ:
 »tilgiv, o Herre! dog et uselt Kræ.
 »Tilgiv dog Skarnet,
 »som Fader er til Barnet!» —
 »Er jeg et Skarn?» — »Nei, det er jeg.» —
 »Nu bli'r han mig for slem; gaae, Slynge!
 gaae din Vei!
 »Kom, Erik, jag ham paa min Port!»

Moral.

Det siger min Moral :

Dasz Jürgen kömmt nicht allemahl
durch seine Dummheit fort.

SMEDEN DE DAGEN

(jeg siger Fiende har; det er
min Læsebog)

Udvalgte for dem begynde

de første i en Krog.

De skal jeg selv i Krog til hvide

for andet kommer jeg der ikke.

Amund, jeg, Læse, dette

SMEDEN oc BAGEREN.

DER var en liden Bye, i Byen var en Smed,
som farlig var, naar han blev vred.
Han sig en Fiende fik; dem kan man altid faae;
(jeg ingen Fiende har; det gaar
min Læser ligesaa!)
til Uheld for dem begge to,
de træffes i en Kroe.
De drak (jeg selv i Kroe vil drikke:
for andet kommer jeg der ikke.
Anmærk dog, Læser! dette:

Jeg immer gaaer paa de honette.)
 Som sagt, de drak,
 og efter mange Skieldsord, hidsig Snak,
 slaaer Smeden Fienden paa Planeten.
 Saa stærkt var dette Slag,
 at han saae ikke Dag,
 og har ei siden seet' en.

Strax i Arrest blev Smeden sat.

En Feltskiær faaer den Döde fat,
 og om en voldsom Död Attest hendsender.
 Den Mordere forhüres, og bekiender.
 Hans Haab var, at han skulde hisset gaae,
 og der Forladelse af sin Modstander faae.

Men hör nu Löier! Netop Dagen,
 för Dom skal gaae i Sagen,
 fremtrine fire Borgere
 för Dommeren; den meest veltalende
 ham saa tiltaledé:

Velviseste !

» Vi veed , paa Byens Vel De altid see;
 » men Byens Vel beroer derpaa ,
 » at vi vor Smed igien maae faae.
 » Hans Död opvækker jo dog ei den Döde?
 » Vi aldrig faae igien saa duelig Mand.
 » For hans Forbrydelse vi alt for gruesomt böde,
 » om han ei hielpes kan. » —
 » Betænk dog, kiere Ven! der Liv for Liv maae
 bödes. » —

» Her boer en arm udlevet Bager ,
 » som Pokker snart desuden tager:
 » Vi har jo to ; om man den ældste tog af dem,
 » saa blev jo Liv for Liv betalt. » —

» Ja », sagde Dommeren , » det Indfald var

ei galt.
 » Jeg Sagen at opsætte nödes;
 » thi i saa vigtigt Fald man maae sig vel betænke.
 » Gid vores Smed jeg Livet kunde skienke!
 » Farvel , godt Folk ! jeg giör alt hvad jeg
 kan. » —

» Farvel , velvise Mand ! » —

Han blader i sin Loy omhyggelig ;
 men finder intet der for sig,
 hvorved forbudet er, for Smed at rette Bager ;
 han sin Beslutning tager,
 og saa afsiger denne Dom :
 (Hvem, som vil høre den, han kom !)
 » Vel er Grovsmeden Jens

» for al Undskyldning læns,
 » og her for Retten selv bekiendte :
 " Han Anders Pedersen til Evigheden sendte ;
 » men, da i vores Bye een Smed vi ikkun have,
 » jeg maatte være reent af Lave ,
 » ifald jeg vilde see ham död.
 " Men her er' to, som bage Bröd. "

" Thi kiender jeg for Ret :
 » *Den ældste Bager skal undgielde det,*
 » *og for det skeete Mord med Liv for Liv*
 bör böde,
 » *til velfortiente Straf for sig,*
 » *og ligesindede til Afskye og til Skræk.* »

Den Bager græd Guds jammerlig,
da man ham førte væk.

Moral.

Beredt til Døden altid vær!
Den kommer, naar du mindst den tænker nær.

PRUTNINGEN.

DEN Vilde haver havt til Lov

kun sin Natur;

den var saa vild, som han, og puur;

hos ham ei Tyverie blev nævnet, og ei Rov.

Hvor hver til alt har lige Ret;

hvo stærkest er, erholder det,

han troer, han kan behöve.

Han taer med Magt; han dog ei siges kan at
röve.

Q

Hvad han erobret har, med Ret han kalder
sit ;

men er du stærkere, og er med Lysten
hans Gods at faae, saa er det dit
fra Öieblikket af, at du har vundet Dysten.

Her gaaer det vel bedröveligen til ;
men Vildes Tid jeg ei tilbage önske vil,
fordi jeg levede da vist nok endnu værre ;
thi jeg er svag, o Herre !
Men kiender mangen stærk, skiönt sulten Go-
liath ,
som blant de Vilde nok gad være sat.

Men nu til vore bedre Sæder !
Vor Lov ei end den Fattigste tilstæder,
sin Næstes tunge Pung at gribe i.
Det faaer strax Navn af Tyverie,
og, er det kiendt for grovt, saa veed den söde
Gud ,
man Straffen ei kan holde ud.

Det kunde heller ikke den, som jeg nu
melder om,

Han vovede saa dybt og tidt at gribe,
at han fik saadan Dom:
Hamp skal hans Hals indknibe.

(Hr. Læser! Notabene,
jeg fuldt og fast tör mene,
den Dommer lidt poetisk var;
thi Snæv deraf hans Dom vist har)

Kort: Hamp dens Hals indkneb,
som dybt og tidt i Pungen greb.

Nu tænker nok enhver om mig: du arme
Synder!
dit Stykke alt er endt, dit Blad ei fyldes heelt.
Men weitgefehlt!
Nu Piécen först begynder.

Den Tyv, der blev, som meldt, fordömt i
Poesie,
i Prosa man opklynger;
thi ved slig Leilighed ei Mestermænd synger.

Han under Arbeid' sang, maaskee den, Töm-
mand,

som bragte Bygningen i Stand,
hvis Tag var saa fatalt,
i öyrigt luftig overalt.

Snart alting var forbi;

den Ting, som Tyven hængte i,
betalt den Tømmermand forlanger.

Bormester med ham pranger:

„Tör I forlange vel,

„en saadan Sum for saadan Bagatel?“ —

„Velbaarneste Bormester!

„naar Træet er betalt, mig knap en Daler
rester.“ —

„Ja reste her og reste der!

„jeg veed, hos Haandverksfolk, hvorledes Bru-
gen er.

„Med Afslag af to femte Deele,

„de faae endda ret godt betalt det Hele.“ —

„Skal mig den AEre vederfare,

„(Bevar os fra en Ting saa slem!)
 „ at bygge nogentid en saadan Ting til Dem ,
 „ jeg Boet mindste Döit ei kunde spare.
 „ Kan De nu selv indsee ,
 „ jeg taer det paa det knappesten ? „

Moral.

For Galger aldrig meer du fordre maae af
 Næster,
 end hvad du fordre vil for Dito til Bormester.

DEN SANDE DRÖM.

Effodiuntur opes, irritamenta malorum.

DER var tre friske Fyrer.

som søgte Eventyrer;

thi Nød og Ladhed jaged' dem

fra fattigt Hiem.

De gik en Fierdingvei til Fods;

da mødte dem en Elod.

De i en Maade stod,

da de saae ingen Baad.

Her dyre vare gode Raad.

For dem var Bagatel, at røve
 en andens Gods.

(Dog, at fortælle det, vi ei behöve)

Men her var intet Gods. Tilsidst faaer Jesper

Öie

(den eene hedte saa)

paa Baad, som noget henne laae.

Han raabte hoppende og kaad:

„Hei! Funtus! Folk! nu seer jeg Baad.“

Men jeg at sige har forglemt,
 at Reisen var bestemt
 til Rigets Hovedstad.

(De store Stæder har, jeg veed ei hvad,
 som Skielmen gierne lide gad.)

De ikke seene var i deres Gang,
 i Baaden sprang,
 trak Dræggen op.
 (Saa kaldes, efter mine Tanker,
 de Baades Anker.

Nu vel! det være kan det samme.
om rette Navn jeg skulde ikke ramme.)

De roede saa, at Hesten i Gallop
dem skulde maattet give efter.
De alt for stærkt anspendte deres Kræfter,
de snart blev' ud af Stand
(Saa gaaer det dem, som alt for heftig ile)
til Stad at naae; de søgte nærmest Land,
for matte Lemmer der at hvile.

De en udgravet Høi strax ved Ankomsten
fandt
og i den Høi saa tungt et Skrin,
at alle ønskede: o, gid den Skat var min!
To af dem dumme var som Fisk,
men Jesper var polisk.
Der tales om tre lige Dele;
men Jesper lurede lumsk paa det Hele.
„Hör,“ sagde han, „det Skrin, vi fandt,
„tilhører den, som drømmer sandt.
„Vi dog anvende maae en liden Stund

» til Vederqvægelse , at tage os en Blund.

» Om alle tre vi Sandhed drömme ,

» har Skiebnen villet dömme

» hver af os til en lige Part. »

De to samtykte snart.

De tænkte saa :

» det kan man nok indgaae ;

» hvad vi har drömt , har ingen kunnet höre.

» man let kan sande Drömme giöre. »

Paa Bredden de , i Baaden Jes per laae.

En Times Tid gik der nok hen ,

för de omtalte to opvaagnede igien.

De vilde strax en Sammenligning giöre ,

for sandest Dröm at höre.

Den eene havde drömt , at hvidt var ikke sort.

Den anden : Vinteren drev Sommer bort.

De nu min Jes per sayne ,

og Baaden med.

Fra Landet fire Favne

han havde kastet Anker ned ,

og laae i Rolighed,
der Skrinet at opdirke.

De andres Skiildsord ei, og ei Forbandelser
paa trygge Jesper virke;
han trolig blev Arbeidet ved.

Han raabte kun i Land: »min Dröm er nok den
rette.

»Jeg drömte, jeg bortførte dette
(og viiste dem sit Skrin);

»min Dröm er slagen artig ind.»

Omsider Skrinet aabnet er,

og Jesper fandt, hvad I knap mene:
sex vakkre Kampestene.

Slig Seddel laae derved: Hr. Finder! med För-
lov,

du er, hvad för jeg var,
som grov:

En När.

ST. SEBASTIAN.

Quæ quibus anteferam?

H_{VER} Konstner har sit Sprog,
 hvorpaa Ukyndighed ei bliver klog.
 En Billedhugger og en Maler
 for Mængden tit det Labelænske taler;
 og et Beviis derpaa
 vi strax vil faae.

Krig, allermeeest Krig i Religionen
 for Landet farlig er.

En Landsbye laae Paris paa fire Mile nær
 og Sanct Sebastian for samme var Patronen.
 De saa benævnte Hugenotter
 i en indbyrdes Krig
 for Arm og Hoved denne blotter.
 (Det var en Daarlighed, som ingen gjorde riig.
 Jeg elsker Fred,
 og synes, Krig er altid Daarlighed.
 Maaskee jeg syntes, Krig var mere herlig,
 ifald jeg var saa kiek, som jeg vil være ærlig.)

Men nu igien til Sanct Sebastian!
 Til Byen kom en vakker Præstemand;
 sin Menighed den Mand tiltalte saa:
 »Et Indskud, Börn! hver af os giöre maae,
 »for i Paris at faae af Træe en smuk Person,
 „i Stedet for vor nu lemlæstede Patron;
 »den jammerlig har alt for længe staaet.»
 De samtlige indgik, hvad dem blev foreslaaet,
 tre smukke Bondemænd blev sendt' med Com-
 mission,
 at skaffe deres Bye en splinterny Patron.

Nöiagtigt Maal, for Reisen, dem blev givet
paa Hoved, Arme, Been og Livet.

Dermed forsynede, de til Paris da foer',
en Billedhugger fandt, fortalte ham, hvor stor
den Helgen skulde være,
som maatte fordums Tiden Martyrkrone Lære.
»Det er altsammen godt», saa Manden svarede;
»,men siger, hvad det være skal:
»,En Martyr död, en Martyr levende?»
Han meente, om de vilde,
han skulde ham som lidende afbilde,
hvad heller, som af Piinsler död.
Det Sprog forstod' de Bönder sig ei paa;
forvirrede de paa hinanden saae.
Dem nöie alt var foreskrevet,
kun ikke denne Post. Det dem fortröd,
det udeladt var blevet,
om paa et Menneske i Live,
om paa et dödt, de skulde Ordre give.
Beslutning her var vanskelig og slem;
med uforrettet Sag de nödig reiste hjem.

Tilsidst voteerte død de To af dem;
men levende voteerte Jeppe.

I hele Byen var der neppe
en saa fornuftig Mand.

Hør Prøve nu paa hans Forstand:

» I taabelige Klodser! „

saa brød han ud, » voteerde som Tøsser.

» Sæt, at ham levende vor Bye ei have vilde;

» nu vel,

» saa slaae vi ham ihjel!“

Den Mands Partie sig begge sloge til.

DET AEDELMODIGE TILBUD.

NAAR man foröder alt paa andre og paa sig,
 man bliver modsat Ting af riig;
 den Sag er rimelig.

Der var en ödsel Mand, som satte til sit
 Gods,
 dog siden, Fattigdom til Trods,
 sad glad ved fremmed Bord, og valgte sig det
 bedste.

Hans for det bedste var, og mange Snyltegieste
godt Maaltid Mad hos ham tog ind.

Han tænkte ved sig selv: see nu er Turen min.

Og, som han tænkte, saa det gik:

i tvende Aar »velkommen vær!»

han fik;

men siden fik et koldt: „see, er De der!»

endogsaa naar han først sig havde ladet melde.

Han sagde ved sig selv: jeg seer, *velkom-*

men vær!

i denne Bye er død af AElde.

Ja, vi skal alle döe, naar vores Tid er omme;

men jeg ei hungrig vente vil

paa Dödens Komme.

Ei Sult maa gives Skyld, at jeg ei meer er

til.

Her er man meer ei hospital;

jeg Vennerne paa Landet prøve skal.

Han holdt sit Ord; hver Herremand, han

kiendte,

fik lære kiende Mandens Appetit,
 og naar han saae, een syntes at det gik for
 vidt,
 han til hans Naboe sig henvendte.
 Han gik i Maaneder, han gik i fem,
 og mæt blev han i alle dem.

Hvad under Maanen er, har ingen Varig-
 hed.

Velkommen vær!

forsvandt og her.

Min Helt sig maatte see om anden Leilighed.

Han tænkte saa:

Du maa
 igien til Byen vandre;
 fem Maaneder maaskee har kunnet den forandre.

(Forstaae ham: Vennerne i den)

Hans Gisning rigtig var; thi da han kom igien,
 hver kappedes, ham høflig at beegne,
 og, *vær velkommen!* fløi imod ham allevegne.

Men hör, hvad ham forinden hændte.

Han paa en Miil nær Byen kom ,
 og i Uyished om ,
 hvad der han kunde vente ,
 men vel forvisset om , han trængte høit til Mad ,
 blev han en Lystgaard vaer , seer Rög , og bli-
 ver glad .
 Snu i den Bondeby , ved hvilken Gaarden laae ,
 han søger først , fuld Underretning faae
 om Mandens Karakter , med andet mere .
 Den fik han , og hvad sidst han vide faaer ,
 ham overmaade vel anstaaer :
 « Han gierrig er og nidsk ; men det er ogsaa
 sandt ,
 » naar han et Gilde gör , saa gör han det
 galant .
 » Han gör kun eet hvert Aar ;
 „ i Dag er just den Dag han vil traktere . „
 Naar der paa Gaarden var sædvanlig Spisetid ,
 han vide fik , og sig begiver did
 til samme Klokkeslet . Den Tiener sig udlod ,
 at Herren færdig stod ,
 til Bords at gaae ;

saa han ham vilde knap i Tale faae.
 »Det er », var Mandens Svar,
 »en vigtig Sag, jeg ham at forebringe har. »
 Han derpaa bliver meldt, og indladt strax.
 »Min Herre! (sagde han) ti Tusinde Rigsdaler
 »,fortiener De, naar De befaler;
 »men det vidtløftigt er at tale om.
 »Jeg seer, at det er saa til Dags,
 »at De til Bords skal gaae;
 »,jeg vil spadserere lidt, og komme saa igien. »—
 »Nei vist, min kiere Ven!
 »Bliv her, og spiis med os!» Han blev,
 og Tiden örkeslös ved Bordet ei fordrev.

Alting en Ende faaer; saa fik det Maal-
 tid og.

Den Vert tog fremmed Giest hen i en Krog,
 og sagde: »söde Faer! siig mig nu, hvad det
 var. »—

»Hör! (svarte han) jeg veed, jer ældste Datter
 fik
 »i Medgivt tyve Tusind Daler;

"den yngste ægter jeg i dette Øieblik,
 "naar De mig Ti betaler.
 "Det er ti Tusind Daler reen Profit!"
 Den Vert først studser lidt;
 men siden brød han ud i heftig Monolog.
 Hans fyndige og varme Sprog,
 og Complimenterne med mere,
 jeg gider ikke repetere.

M E N E C H M I.

I.

(Indsendt.)

Er i et Aar, ei i en Dag,
 men ved hvert Klokkeslag,
 i hvert Sekund, i hvert Minut,
 frygt, at dig Skiebnen gör kaput.
 Og, naar dig saadant skeer, kom Votre Servi-
 teur ihu!

Hör nu!

I Spanien er Maneer,
 (om du en Spanier er,
 fra Kloster aldrig deserteer,
 hvis du dit Skind har kier.)
 som sagt, i Spanien er Maneer,
 at, naar en Munk fra Klostret flygtet er,
 (ifald han faaes fat) ham fordums Brödre nöde,
 for sin begangne Bröde,
 at pidskes, eller værre,
 som dog beroer meest paa det Klosters Herre.
 (Dets Herre man vel kalde kan
 dets ypperste Befalingsmand,
 som et og andet Sted bli'r kaldet Guardian.)
 Nu, denne Guardian, paa nøgne Ryg
 laær Synderen en Forsmag give
 paa det, som for en Synd saa styg
 kan hisset hans Belønning blive.
 Tilgiv, jeg lidet gik afsides,
 og, Læser! Noter skrev for dig;
 thi denne Ting maa forud vides,
 för du tilfulde fatter mig.

For at besee Madrid og andre store Stæder,
 der fra en liden Stad, som San Clemente hedder,
 gik to Personer bort,
 som, for at være kort,
 jeg dig tilfulde ei beskriver.
 Nok, at du underrettet bliver,
 de fra den liden Flæk
 paa Reisen iled' væk.

En Morgen, da de tidlig var' paa færde,
 forlode de en Bye, som kaldes Villaverde.
 Herfra de kom en Halvmiils-Vei, og saae,
 at der en ung Person i Græsset laae.
 De saae Personen, studsede,
 og han ei mindre, ved at see
 den eene Clementiner
 ham lignede i Mæle, Ansigt, Miner.
 (For nu vidtløftig ei at blive,
 jeg maae mit Mandskab Navne give)
 den fra Clemente Mendez heed,
 (saa har min Autor sagt)
 og ham i Græsset jeg af egen Gaymildhed

selv Navnet Lope har tillagt,

Don Mendez taler Lope til:

»Min Ven! jeg gierne vide vil,

»hvoraf det kommer sig,

»at du saa ligner mig?

»Siig mig derfor, ifald du kan,

»Navn paa dit Födeland;

»thi det enhver forundre maae,

»at vi hinanden ligne saa.» —

Nu Lopes Giensvar følger:

»Mit Födested jeg ikke dölg,

»den saa bekiendte Stad, hvor för, i Hospitalet,

»man hörde, Folkets Feil af Hunde blev af-
malet;

»jer egen Landsmand, som om Don Qvixote
skrev,

»han har i Pennen bragt alt, hvad der talet
blev.

»Kort, i Valladolid, der var min Faders Bøe.» —

»Ak! svared' Mendez, skal jeg troe,

»at i Valladolid

»min Fader nogen Tid

» i fyrig Ungdoms Aar har opholdt sig,
 » og bleven der saa lykkelig,
 » saa det Anledning kunde give,
 » at uden Hexerie vi kunde blive
 » hinanden lige? » —
 » Det veed jeg ei at sige, »
 var Lopes Svar;
 », men, at vi to i Slægtskab ere,
 », derom, min Herre!
 », jeg mindste Tvivl ei har;
 » thi jeg har ofte hørt det af min salig Faer,
 » at, naar han Varer skulde hente,
 » da faldt hans Vei igiennem San Clemente.
 » Maaskee han der i Ungdoms Alder
 » det Öieblik, man Hyrdens Time kalder,
 » oplevet har. » — » Nu nok af Spög! » brød

Mendez af,

og en god roelig Nat ham derpaa gav.
 » Jeg höilig jer forbunden blev, »
 var Lopes Ord, » om dette Brev,
 » hvis Indhold man har sagt af Vigtighed skal
 være,

»I vilde selv levere
 » ved jeres Ankomst til den Mand,
 » der er, som I selv læse kan,
 » de Franciscaners Guardian.»
 Hr. Lope derom Löfte fik. —
 Hvordan det i Madrid vor Clementiner gik,
 er lysteligt at see, og heel curiös.

Lev vel saa længe, Faer! Adiös!

II.

(Hiemmegeiort.)

DEN samme Aften seent de to, hiin talte om,
 til Madrid kom,
 ind i et Vertshuus droge,
 Forfriskning toge,
 og derpaa gik til Hvile.

Om Morgenen da Dagen brækked' au,
 ei kunde Mendez noksom ile;
 i et Minut sig klædte han,
 og saa Veiviser tog hen til Hr. Guardian.
 Og den Veiviser fandt, at han gik alt for fast.
 (Min Clementiner! hvad har du for Hast?)

O Mendez! Mendez! vidste du,
 hvor svær en Ting du bær,
 du dermed ikke sprang saa let som nu.
 Naar, hvad for dig er skiult, udlosset er,
 du paa din Ryg for seent vil finde,
 hvor tung en Föring du har inde;
 du stönnende skal bære den.

Men vi maac længer hen.

Hr. Mendez bli'r indladt,
 og höfligen modtagen,
 leverer Brevet, og fortæller Sagen,
 hvordan han nemlig det fik fat.

Han venligst bedes sætte sig.

Han sad. Guardianen aabner Brevet.

For hver en Linie, han der saae skrever,

han stift i Öinene

dets Bringer stirrede;

i Brevet snart, og snart paa Mendez saae.

Just som en Maler ved sit Bræt
beskuer dig, og seer, om han har truffet ret.

Vor Mendez al Taalmodighed forgik;
ham undredes, hvi han Beskeed ei fik;
han reiste sig fra Stoel,
og med en ydmyg Smiil og artig Kapriol
saa geistlig Oberst taler til:

»Jeg liden Tid, De mig tilgive!

»Har her at blive.

»Hvis i det Brev der staaer

»om Ting, som De udrettet have vil,

»min Tieneste jeg ydmygst byder til.» —

»Jeg giöre skal, hvad jeg formaaer.

»For Resten jeg let gietter,

» at Lighed med Correspondent,

» saa stor hos den, som han har sendt,

» en Mand let i Forundring sætter.« —

» Den har mig og min Kammerat

» i lige stor Forundring sat.« —

» Nei, det just ei Tilfældet er med mig.

» Men töv nu kun! sid ned et Öieblik! »

Han derpaa hen til Vinduet gik,

gav Vink; en Portner strax indfinder sig.

Han hvisker ham en Dievel i sit Öre.

(At det en Dievel var, du strax faaer höre.)

Derefter trine strax tolv raske Munke frem.

Guardianen saa tiltalte dem:

„I, som har lovet, ei at skaffe Verden

Mödre,

» andægtige og kydske Brödre!

» her see I en forlöben Knös,

» som kun, for frit at leve ryggeslös,

» vanæret har en hellig Orden;

» for Sanders Lyst omlöbet Jorden,

» og i Valladolid forladt sit Kloster.

"Fra Klostrets Guardian

"han bringer Brev, hvori der staaer:

(Her först Prælaten hoster)

"Hem! hem! der staaer:

"Her see I det fortabte Faar —

"det övrigt jeg springer over,

"indtil jeg kommer der,

"hvor han ham anbefaler mig og jer.

"Her i Valladolid har han Familie

"af stor Anseelse,

"og er desuden her for vel bekjendt.

"For stor Forargelse da ei at give,

"jeg ham med dette Brev har sendt,

"paa det han kan hos Dem i Stilhed straffet

"blive,

"og fra den aandelige Död

"maa leve op igjen i Kirkens Skiöd."

I höre Guardianens Ord.

"Hvad Straf skal vi dictere

"for den forklædte Broer?

Han her paa Mendez pegte,

som dette kunde ei udholde meer.

„Jeg troede», sagde han, »Hr. Guardian,
i Førstningen, at De kuu legte;

„men nu jeg tydeligen seer,

„De ikke leer.»

„Her reiste han sig op. „Hr. Guardian! saa

viid,

„jeg aldrig saae Valladolid.

„Jeg ingen Geistlig er, jeg er en verdslig Mand;

„jeg med Familie er boesat i Clemente,

„hvorom jeg Vidnesbyrd kan, naar De vil, ind-
hente.

„Hvad för jeg Dem har sagt, jeg siger Dem
endnu:

„Den, jeg til Velgefal Dem dette Brev har bragt,

„og som er mig saa liig, er maaskee en Filu.»

Han sagde meget meer.

Men, skiönt han talte höit, dog dövt hver Öre er.

De sad i Conferents, udi hans Sag voteerte,

og om hans Sniksnak sig kun lidet keerte.

Da Conferentsen endet var,

han ventede' sig et Svar ;
af min Hr. Guardian sligt Svar fik Mendez :

„For Ret har Kirken kiendt ,
„som herved/ogsaa kiendes,
„at Lope , stygge Barn !
„fordi han römte , som et Skarn ,
„man skal med Andagtspidske
„en tyve, tredive udviske ;
„og , til en en Salve ovenpaa,
„vil Kirken ham igien til Naade tage ,
„ham lade Skiæg og Haar afraage ,
„saa han kan glad igien i hellig Orden gaae . „

Derpaa Hr. Guardian : „Kom, Lope ! kom
„og tak for naadig Dom ! ” —

„Den søde Gud veed , hvad De snakker.
„Jeg Lope hedder ei ,
„for Pidsk og Salve mig betakker.
„Adieu ! jeg gaaer min Vei . ” —
„Du bliver her , Seigneur !

» Du frelses maae , og skal af Satans Kløer.

» Hör meer ! du maa for alting ikke lyve ;

» du ellers , dig til lidet Gavn ,

» faaer tyve Slag , faaer fyrretyve.

» Er Lope ei dit Navn ? » —

» O Sladder ! Lope her og Lope der !

» jeg har jo sagt Dem , hvem jeg er.

» Min Kammerat i mit Logis mig venter ;

» jeg Deres Tiener er ! » — O ingen Compli-
menter !

» saafremt du först kom ud , saa smurte du din
Hæl.

» Nei , bliv kiönt her , min Sön ! og red din
arme Siel ! »

Med Magt han vilde lös sig rive ;

men större Magt böd Herren blive.

Han truer snart , og snart han beder.

Tilsidst han under Skraal og Eder

i bare Linned staaer ,

og fyrretyve faaer.

Han saa sit Haar og Skiæg afraget fik ,

og i sin nye Dragt , som Franciscaner , gik.

Ham da tiltalte saa Hr. Guardian:

»Jeg gratulerer dig, min søde Broer! du kan

»nu sige frit Spar To til Satan.» —

»Gid dem annamme Satan,

»som mig saa handlet har!»

(Var Mendez Svar.)

»Her gaaer jeg jo ret som en Nar,

»hudflettet, nogen og i Abedragt.»

Han Ordet neppe havde sagt,

för Staklen blev i Klostrets Fængsel bragt.

For ham blev Præken holdt: »Hvor kan du være

»Uskiönsom i den Grad? Til Herrens AEre,

»til Bedste for din Siel, til Trods for Helyeds

Aand,

»vi paa dig lagde Haand.

»Saa mildt til Værks vi gik,

»at du ei tredie Delen fik

»af det, som du fortiente,

»og rimeligen burde vente.

»Det er desuden kun en Bagatel

»imod Forliset af din Siel.

"Slaae dig til Rolighed, min kiere Søn!

"og giör nu en andægtig Bön.

"Vi bede skal med dig,

"at vi ei nödes maae, dig at kurere

"mere

"med fyrgetyve eller flere."

Ved denne Præken ei ny Munk opmærksom var;

han Tænder skar,

han bröled' som en Biörn, han tuded' som en

Ulv,

og trampede af Harm paa helligt Gulv.

De andre alle eenige var' i,

det var det sidste Pust af Satans Raserie;

og haabede, det nu var snart forbi.

Imidlertid En bliver meldt,

og hvem?

Staldbroderen til Fængslets Helt.

Han sagde til Hr. Guardian:

"Har ikke været her en Mand,

"som bragte Dem et Brev?

"Da jeg forundret blev,

"at han kom ikke hiem,

"jeg tænkte finde ham endnu hos Dem" —
 "er Lope ei hans Navn?" — "Nei, Mendez." —
 "Ja her har været En med Brev.
 "Følg med! lad see, om de To kiendes."

Men hvor hans Kammerat bestyrtset blev,
 da giennem Gitterværk han saa
 hans Kammerat i Munkekappe staae!
 og, for at være kort, han dem fortalte Sagen.
 Da alt var bleven lagt for Dagen,
 Hr. Mendez, som af Vrede snøs,
 de lode lös.

"Don Mendez!" sagde de, "vi bede,
 "de ei mod os bevarer nogen Vred.
 "Hvad som er gjort, er gjort i god Intention;
 "vi bede ydmygst om Pardon."

Don Mendez vilde stukket dem ihjel.
 Hans Ven ham hindrede — og var det ikke vel?

Moral.

Naar Haaret dig afraget er;
 i dit Logis lig qvær

i trende Maaneder,
til du faaer Haar igien. Saa gjorde Helten her.

Naar paa et Sted dig Lykken er contrair,
saa svær,

(og hold din Eed) at aldrig komme der.

Min Helt saa svor,

og holdt sit Ord.

DET KOLDE BLOD.

BEEBREID ei gunstige Natur,
fordi for høi, for lav Statur
Fortræd dig volder undertiden.
Den treffe kan en stor, den treffe kan en liden,
som du erfarer siden.

Der er en Folkeslægt,
bekiendt af Guldets Vægt,
Salat, og Sindighed og Kulde,
som Havet ei har slugt, men ofte sluge skulde.

Der er en anden Folkefærd,
 som troer sig hele Verden værd,
 og at man ei dens Lige kan oplede.
 Den ellers er bekjendt for Kiækhed og for Hede,
 Med bedre Ord: for Mod,
 og brændbart Blod.

Jeg lader Een af hver af dem
 paa Skuepladsen frem.
 Hiin hedder Pitter,
 denne Tom;
 de sammen paa Parterre kom.
 Jeg ingen Efterretning hitter,
 i hvilken Stad.
 Nok, at Tilskuerne ei sad.

Det af en Hændelse sig kom,
 at Pitter stod tæt forved Tom.
 Den Pitter var saa bred, saa lang
 som Tom halvanden Gang,
 saa denne intet saae for sine Penge.
 Han for ved sig ei taalte Risen længe.

»Hör, sagde han, Hr. Kammerat! giv Dag,
 »du seer jo ligevel, om du staaer bag.«
 Den Rise vendte sig, og, efter Landsmænds
 Skikke,
 ham svarte höfligen: »det gör jeg ikke.«
 Een Gang endnu, og to
 Tom ham anmodede; han saae paa Tom, og
 loe.
 Da sagde denne grum og bister:
 »Jeg snart skal blæse Liv i dit koldsindige Re-
 gister!«

Med knytte Næve blæste han,
 ved hurtigt Hop,
 Hat og Paryk
 af alpisk Mand.

(Forstaaer sig, Hovedet fik vældigt Tryk.)

Du troer, af Lyst til Hævn han ikke kun-
 de sandse?

O nei! — (lær du, som let kan taale Conte-
 nance!)

Han roelig sin Paryk og Hat tog op
 og roelig bag den Lille sig begav,

til hvem han hviskede, »Det var ei blevet af,
 »at min Paryk
 »I skulde slaget af i Fior.» —
 »Hör, Kammerat!» var Liltens *) Ord,
 »hvordan skal jeg forstaae den Snakken,
 »du hvisker mig i Nakken?
 »Hvis du
 »i Fior uhöflig var, som nu
 »og mig, ved lige Leilighed
 »med denne, havde truffet,
 »saa meget, om ei meer, du havde blevet puffet,
 »sær, om du havde Mod, og fræk mod Mag-
 ten stred.» —
 »Mod Magten havde jeg ei villet stride;
 »dog havde mig ei hændt, hvad hænder mig i Aar,
 »hvad sig Paryk angaaer; thi du maa vide:
 »Jeg bar i Fior mit eget Haar.»
 Og hermed endtes den Dispyt.

*) *Lilten er paa Tronhiemsk: den Lille.*
Jeg troer ikke, det skadede Sproget, om
Ordet blev gangbart.

(Forf. Anmærkning.)

Moral.

Beslut dig paa at skaffe dig Gemyt
saa iegodt, som hos den Lange.
Den Korte Medhold faaer af mange,
jeg forudseer.

Og saa ei meer.

 HERREMANDEN.

EN Herremand sov engang hen;

og saa skal alle Herremaend,

hvor gierne de end leve vilde.

Og det er ilde,

at döe, naar man endnu ei vilde.

Den Herremand, jeg synger om,

did, Stakkel! efter Döden kom,

hvor ingen frös, skiönt alle vilde.

Og det er ilde,

at ikke fryse, naar man vilde.

Han traf sin Kndsk, og studsede:

"Hvad! Jochum og i Helvede?

"Jeg næsten det forsværge vilde.

"Og det er ilde,

"at see, hvad man forsværge vilde.

"Hvorfor jeg kommen er herved,

"du uidentvivil alt forud veed,

"saa jeg omsonst det dölge vilde.

"Og det er ilde,

"bekiendte Ting at dölge ville.

"Min Sön forfaldd til Hoer og Spil,

"og satte flere Penge til,

"end min Formue taale vilde.

"Og det er ilde,

"at den ei mere taale vilde.

"Af Godhed for det Skumpelskud

"jeg sued' mine Bönder ud,

"og deres Suk ei høre vilde.

"Og det er ilde,

"ei Bønders Suk at høre ville.

"Men du, som var saa from og god,

»og gjorde intet Kræe imod,

«hvi du er her, jeg vide vilde.»

Og det er ilde,

saa nøie alt at vide ville.

"Det gaaer", var Svaret, "mig saa slet,

"fordi jeg hisset gjorde det,

"som I ei kunde, skiönt I vilde.

"Og det er Ilde,

"at ikke kunne, naar man vilde.

»Den Søn, som volder, I er her,

"har jeg paa Halsen skaffet jer.

"Jeg Fruen intet nægte vilde.

"Og det er ilde,

"slet ingen Ting at nægte ville."

Sligt lærer hvert utugtigt Skarn,
 at ikke skaffe Næsten Barn,
 skiönt Næstens Kone gierne vilde.
 Og det er ilde,
 at Næstens Kone gierne vilde.

OBSERVATIONEN.

I STEMME Sörgetone

for sin hensovne salig Kone,

det gör en Bonde, det gör vi.

Forskiellen kun bestaaer deri:

Han taabelig for ramme Alvor græder,

og vi, for ei at stöde an mod kiönne Sæder.

(At det med Enkers Graad er ligedan bevendt,

især naar de er' unge,

os noksom er bekiendt.)

Jeg om en Bondemand vil siunge.

Hans Ægtefælle sov
den Sövn, hvoraf man her
ei mere vækket er.

Det er paa andet Sprog:
Hun ind i Evigheden drog;
og, for at giøre mig end mere tydelig,
viid: hendes Krop og Siel de separeerte sig;
og separeret blev ved denne Leilighed
fra hende Manden med.

Saasuart han saae sig uden
sædvanlig Sengekammerat,
begyndtes der en Graad og Tuden,
og Sorgen aldrig holdt Sabbat.
Om Natten drømmende, og vaagende om Dagen
han græd for Ægtemagen.
Ei græd som den Fornemme,
der, for Anstændighed,
til rette Tid og Sted,
en Taare veed at giemme;
men som uslebne Bønderfolk.

Hans Graad var rörte Hiertes Tolk,

Hver Mand i Byen Enkemanden yndte,
med Pose fuld af Tröst sig til ham skyndte;
thi han var from, og han var riig.

(Det sidste trak fornemmelig.)

En sagde: "söde Faer!

"Til Döde, som en Nar,

"dig ikke græm!

"Din salig Kone, som er död,

"ei ved din Graad til Livet kaldes frem.

"Jeg er til fire kiönne Piger Fader;

"at de er' dydige, enhver dem lader.

"Det koster dig et Ord: vælg, hvem du vil af
dem!"

Men Patienten sig undskyldte,

og sagde, at hans Bryst kun Sorg opfyldte,

og at stor Synd det var, et Hierte, som var deelt,

at byde den, som man det skyldte heelt.

For Resten mange Tak han sagde ham, som böd.

Ham lige Tilbud giör hver voxen Piges Fader;

men fra sit Forsæt han sig ikke rokke lader.

"Maaskee sig aldrig lokke lod?"

Jo men lod han tilsidst sig røkke.
 Vi Mennesker er' ikke Stokke;
 og Tid paa heftigst Sorg kan raade Bod.

Hans Frierie han ei besværlig fandt,
 han havde nok at vælge blandt.

Han pegte kun paa een,
 strax var hun hans; den Sag var reen.
 Han lever lykkelig i nye Ægtestand,
 og glemmer, at han var, kun husker, han er
 Mand.

Alt dette er kun et Præludium;
 min Hovedsag er at fortælle Publikum
 en snurrig Observation,
 som ved en Leilighed blev giort af vor Person.

selvbuden Død ham røvede hans bedste Koe;
 han var eenfoldig nok, den Stakkel! til at troe,
 man skulde kappes om hans Tab ham at oprette,
 som da han mistede sin salig Mette.

Men Metter var der nok, som man heel
 gierne saae

i fremmed Vold. Af Køer der var kun faa.

Han længe ventede, og skuffet saac sit Haab,
 hvorpaa han ærgerlig udbrød i dette Raab:

» *Blandt dette underlige Folkefærd*

» *jeg seer, man holder Koe langt meer end*

Datter værd. »

Moral.

En Koe med Rente dig for Foer giör Gavn

igien;

jeg undres ikke paa, du vil beholde den;

men af en Datter du ei anden Indkomst har,

end et bekosteligt: O! vær saa god, min

Fæer!

Du önsker, (man deri dig ei fortænke kan)

det snart forvandlet blev til: vær saa god,

og ei den **Min Mand!**

Hvad heraf læres, deler sig i to:

Skil dig ved Datteren! behold din Koe!

FADER og SÖN, EEN MAND.

CUPIDO er en grusom Hørselist;
for Spög man ofte seer ham stille
imod ældgamle Bryst nyslebne Pile,
og ei den Saarede forunde mindste Frist,
för af sit Pudserie han först har leet sig mæt.

Til Overflödighed, jeg vil bevise det.

(En gammel Enkemand, i Fredens Bolig,
(med Ret han hedte saa) sad ganske rolig,

og bad iblandt, iblandt sin Mages Tab begræd,
 indtil omtalte Dreng ham spögte til Fortred,
 ham skiöd med ildröd Piil; strax Knarken
 brændte;

men den, han brændte for, Cupido Ispiil sendte.

Cupido! vær ei saadan Nar,
 men Ispiil til, hvor den behöves, spar!
 med Pande, som dyb Rynke pryder,
 Med sølvgraae Haar, man Kulde let indskyder
 i kielne unge Pigers Bryst;
 de brænde kun paa Skrömt iblandt af Vindelyst.

Saa tænkte ikke vor Dorinde,
 (det var den Gamles Elsktes Nayn)
 med ham var nok at vinde;
 men hun dog foretrak Fornöielse for Gayn.

"Fornöielse er Gayn"; saa taler unge Pige.
 Du har for saavidt Ret, jeg vil dig ei modsige;

men hun, som mere veed, end du og jeg,

Mama,

mon hun med os istemmer Ja?

Mon din bedagede Papa?

Nei, langt derfra!

Jeg Parenthesen ender,

gaaer flux til ham, som brænder.

Han gjorde alt, hvad giöres kan,

for at faae slukt sit Hiertes Brand;

men stedse uden Tröst tilbagevendte,

og stærkere hver Dag den Synders Hierte brænd-

te.

Halv i Fortvivlelse,

af unge Skielmere

pudseerligt Raad ham gives,

hvorved hans Haab oplives.

„Hvor lidt endog“, de sagde, „Deres Aar

”i Deres Skiönhed har giört Skaar,

”man letteligen bliver vaer,

„De yngre været har.

”Maaskee Dorinde De omsider vil behage,

”naar De en smule Konst til Hielp vil tage.

"Miss Fox, det sværge vi dem til,
 "skal skildre Dem saa ung, De vil.
 "Hun veed at jevne net de Alderdommens Furer,
 "og hendes Konst de Kræsenste belurer.
 »Ærværdige forliebte Ven!
 "Vil De benytte Dem af den?" —
 "Ja men!"

Miss Fox blev strax til Manden skikket,
 og, da hans Ansigt var opflikket,
 han til sin Dulcinea gaaer,
 sin Elskov ivrigen afmaler,
 og om tiltænkte Grunker taler.

Det Svar han faaer:

"Om alt for meget feil jeg ikke tager,
 "Om jeg seer ret, De er en Søn
 "af den, som jeg behager,
 "og som jeg Afslag gav paa lige Bøn.
 "Paa lige Maade jeg det Dem vil giv:

"I eenlig Stand jeg stødse vil forblive.

"Imellem Faderen og Søn.

"desuden vilde stiftes Splid,

"om han, som først kom hid,

"sig skulde see udstukket af sin Søn."

 RELATA REFERO.

DEN følgende Historie er sand.

Om du at mene saa er ei kapabel,

saa viser jeg mig resonabel,

og ei paabyrder dig at troe, hvad du ei kan.

En æreværdig og bedaget Pater

en Datter havde sig,

paa fire Tusinde Dukater

riig.

Det er, som ordinair Mand taler;

en otte Tusinde Rigsdaler.

En Officeer, bekjendt for honette homme og

brav,

som hende meget lidt i Midler eftergav,

og uden hendes utrængt kunde leve,

saac hende, saaret blev. Saa begge bleve,

formodentlig ved Hierte-Sympathie,

om hvilket Snurrepiberie

læs i Romaner mere.

Ulykken var, at her den strak sig ei til flere

end Officeren og den lille Glut;

thi Præsten absolut

vil ei sympathisere.

(De fire Tusinde Dukater

var Skyld, at ovenfor jeg kaldte Manden Pater.)

Omsoust anvendtes Overtalelser

af Slægtninge paa begge Sider.

Han blev ved sit: af rødt han Hader var.

Der findes flere Præster hist og her
som Officerer ikke lider.

Gud veed, hvad Grund de dertil har.
 Men unge Piger de behage,
 saa de derfor hos dem kan fuld Erstatning tage.)

Han havde en Collega,
 hvis Rigdom var hans *Alpha* og *Omega*.
 Af sine Grunker stolt han var;
 men over alle Ting af sin Forstand.
 (Det skal du gierne see, den er, som ingen har.)
 Han maatte, skulde være hendes Mand,
 Hun fandt Partiet fælt,
 men blev saa overhængt, og truet, skieldt,
 at hun forsikrede, at inden otte Dage
 hun skulde en Beslutning tage;
 men hun imidlertid tog den,
 at skikke Bud til Officeren hen;
 om Sammenkomst incognito;
 den nød de i uafbrudt Roe.
 Og der blev afgjort i,
 naar den forundte Frist først var forbi,
 hun den ny Frier skulde svare Ja,
 og siden see, hvordan de kom derfra.

Der blev en fæl Allarm ;
 nær revned' Taleren af Harm.
 Der blev Proces. Ved överste Instants
 faldt denne Dom :

*Den Brud er hans ,
 hvis Vielse saa snart var færdig .
 Den Veddeprædikant er Embedet uværdig .*

 DAVID og JONATHAN.

MAN ved et velmeent Raad af Ven tidt Fiende
 skaber,
 ved giorte Tienester tidt Venners Omgang taber.
 Ifald du i dit Huus en Skurk ugierne seer,
 skil dig ved ham honet! Laan ham — han kom-
 mer aldrig meer.

Man seer, at Delene i min Discours er' trende.
 Jeg til den første mig da vil henvende,

Der var en David og en Jonathan :
 den første var en ærlig, from og sindig Mand ,
 den sidste ligesaa , undtag et hidsigt Blod !
 Han sær forfalden var til Spil ;
 hans David ham advare vil,
 dog neppe torde.
 Hans Venskab dog saa meget gjorde,
 at han omsider ham tilskrev
 et meget höfligt, meget kierligt Brev :
 „Ven ! jeg vil ei Hovmester være ;
 „men som din Ven, jeg skylder dig,
 «som Mand af Ære, mig,
 «dig at advare,
 „dit gode Navn staaer Fare !
 „Jeg haver tidt hørt tale om,
 „at flittig Spiller sielden kom
 «uskyldigen til sine vundne Penge ;
 «at han dem vinder tidt fra taabelige Dreng,
 „som, för han vandt, til Jöders Hielp maae
 trænge.
 «Hos dig kun Tidsfordriv, det Vindelyst ei er ;
 «men mon det hver Mand veed, saa godt som jeg ?

«Jeg veed, du altid høit vil spille;
 «end om en Rad af Uheld skulde skille
 «dig ved alt, hvad dig Lykken haver bragt,
 „og du udsættes for Medborgeres Foragt?
 «Jeg dig erindre vil endnu til Slutningen:
 «jeg ei Hovmester er, men David er din Ven.«
 Forbittret Jonathan strax Brevet sønderrev,
 og Svar med samme Bud tilbageskrev,
 hvori kun stod: «Min Skoletid er længst forbi.«

Saa ufortient et Svar ei David kunde støde;
 han kun bedrövet saae sin Vens Ruin i Möde.

For Jonathan imidlertid kun Spil,
 ei anden Tidsfordriv var til.
 Tidt David ønskede: gid Jonathan
 maa snart forarmet blive,
 at ei Exempler ham Forargelse skal give,
 og nedrig Vindclyst ham stikke an!

Han lod ham passe op, og inden Aar
 en Morgen han det glade Budskab faaer:
 „I Gaar din Jonathan sin sidste Skierv for-
 spilte.«

Her David Jonathan sig saae at skamme;
 et simpelt Tak han kunde knap udstamme,
 da hans oprørte Bryst tillod hans Læber Ord:
 „Hvor er du, (raabte han) hvor er du, David,
 stor!,, —

„Saa stor er Jonathan, ifald han, som han bör!
 „forglemmer alt, og er min Ven, som før.,

I

De

GASCONADERNE.

I

D_e Franske har en sælsom Skik,
 paa hver Provinds, hver Bye at sætte Klik;
 saa Moralister mene ville,
 de ikke har stort andet at bestille,
 end at uddele Ögenavn.

(Held dig, vort Kiöbenhavn!
 endskiönt du staaet har saa længe,
 du bleven er for Sobriquetter fri.

To Riger skielde vel — men det er Jalousie —
dit unge Mandskab for de kiöbenhavnske

Drenge —
af Jalousie, fordi de sely ei veed

at vise en saa fri, saa ædel Munterhed. —

De sige, det for stærkt med overdaadig Mund
forraader ringe Pund;

men bryd dig ikke om provindialske Pak,

bliv, smukke Folkes Barn! kun tröstig ved, og

snak.

De tale og om Hovedsag og Pynt — men nei!

jeg skeier alt for vidt fra rette Vei.)

Gascogneren er tillagt denne Lyde:

at lyve og at skryde,

og ei at være ganske fri

for lidt Bedragerie.

(En heel Provinds tidt kom for Orde

for det, som nøgle faa i den kun gjorde.)

Der var Gascognens Mand:

som Selskab ikke fandt sig godt nok i sit Land,

og resolveerte desaaarsage ;
 en Tour til Engeland at tage.

Han Vadsæk tog paa Ryg ; deri var ikke stort.
 (Han vilde Landsmands Skikke hædre :
 og for ham destobedre !
 let Förling gör os Veien kort.)

Paa raske Fod Calais han rækker ;
 Paketbaad treffer strax , som der for Modvind
 laae.

Kaptainen kiendte ham (paa Sproget at for-
 staae) ;
 thi sagde han : „ jeg be'er , De Fragten mig
 forstrækker. „

Gascogneren forstrakte.

Hans Uheld ham til en Viinkielder bragte ;
 der mod sin AErgrelse , for han ei havde Vind ,
 i Viin han søgte Medicin.
 Han drak saa længe , til han sov ,
 sov sin Paketbaad bort.

At jeg skal være kort ,
 den Skipper , som ei sov , og Vinden nu fandt
 god ,

gav Hyerne Signal. De alle kom,
kun ikke vores Mand; det brød man sig ei om,
men Anker lette lod.

Den Vind var svag, men desto stærkere var
Taagen.

Naar man har søt ud, saa bli'r man vaagen.

Saa blev Gascogneren,
og skyndte sig derpaa til Stranden hen;
men flöiten Skibet var med Peer og Paal.

Der blev en Hylen og en Skraal.

Den gyselige Lyd hen til ham førte
to Fiskere, som, da de Sagen hørte,
tilbød' sig, ham til Skibet före frem;
men, da hans Sprog var ogsaa kiendt af dem,
saa, da de havde endt en kort, men fyndig

Tale:

hvor snart med lette Baad var Skibet at indhale,
de Prisen sagde ham, og bad ham strax betale.
Han maatte saa; og strax de stak fra Land.

Er Taage meget tyk, man see ret langt ei
kan.

De Skibsfolk sov, og Skibet glide lod' i Roe,
saa vores Fætter kom ombord incognito.

Han længe holdt sig taus. Tilsidst faldt Ti-
den lang.

Saa længe harked' han, og stampe og sang,
til den, som slumrede ved Roret, blev ham
vaer.

Han sagde: „Hilleknö! siig, hvad herhid jer
bringer,

«min kiere Faer!

«I har jo ingen Vinger?

«Har Pokker selv ombord jer bragt?« —

«Af jer det er uhöfligt sagt.

«Jeg langte hid ved Svömmen,

„og skulde kommet för, men hindret blev af
Strömmen.«

II

Den Mand, ved Roret stod, en Raabert tog,
hvis Brölen alle Mand paa Dækket drog.

«Den Mand, som vi forlod'«, saa han tiltalte
dem,

«ved Strømmen nylig kom her til Skibssørde
frem,

„og see ham der!“

Forundret stod enhver.

„Hvad?“ raabte de, „i saadan Il

„at svømme fire Miil!“

„Ja men og sandelig! han vaade Klæder har.“
(Den vaade Taage Skyld i Fugtigheden var.)

Derpaa treen frem til Lystighed
 en Höker, gammel, trind og feed;
 han Vennerne tiltalte saa:
 «At frygte Gud og Kongen ære,
 «det er, har været, og skal være
 «min Vellyst, som det er min Pligt.
 «En god Samvittighed kan trodse Fanden.
 «Jeg för har seet paa Havet noget sligt;
 «en Helvedes Gesandt, og ingen anden,
 «er den. Forgangen Aar ham som en Fugl jeg
 saae —
 «jeg aldrig glemme kan, hvad Veir der fulgte.
 paa —
 «som i Uskyldighed han trippede paa Dækket.
 «Gid han faae Skam, saa sandt han gjorde os
 forskrækket;
 «den helvedsendte Knös!
 «Vi fik en Storm. « — Hör, Mand! du har
 en Skrue løs! «
 Saa tordned' een. Af hele Fartöiets Matroser
 han maatte döie lige fine Skoser.

Imidlertid bli'r Luften klar, og Vinden
stærk.

«Seer (raabte Hökeren) nu Satans Værk!

«nu sander mine Ord, I, som mig för belöe.»

Men der, foruden hans, om Bord var ingen

Troe,

at sige, Troe til Fanden.

En ivrig Fyr, som havde sig en anden,

som vi: Troe til vor Herre,

vel for ham selv, for Hökeren desværre,

med disse Ord ham slog paa overtroisk Mund:

«Kun Gud kan skabe Veir, din Hund!»

En, mere spögefuld, saa talte Fanden til:

«Min söde Sieleven!

«naar vi skal fare hjem igien,

«stik dig til os om Bord igien!

«Du skal, gid jeg faae Skam!

«faae Ost og Bröd, og en tredobbelt Dram.»

Af Sprikvort hver Mands Mund var fuld,

hvert Seil af Vind;

og inden stakket Tid (saa Vinden var dem luld)
i Dowers Havn de seiled' ind.

Den franske Lucifer fornöiet stöeg i Land;
hans Svömmestykke strax udsprektes af hver
Mand,
undtagen Hökeren, som man beloe;
thi Engelskmænd kun har til Fanden liden
Troe;
men Veddemaal — deri de alting vover.

En stærk bemidlet Mand opholdte sig i
Dover;
han eiede en Morian,
som han udskeg for Verdens störste Svömmere.
(At have noget, som kan vises Mage til,
os Store ikke sömmere.)
Han nærmer sig fordievlet Mand:
«Hör, Herre!», sagde han, «ifald De vil
«med Jack (saa hedte Svömmeren)
«om Kap et Stykke svömmere,
«hvor langt, hvorhen,

«De at bestemme selv befaler ;
«jeg tusind Pund betaler.

«Men, om De taber, De heel let kan dömmе,
«at hvad vi vedde om, tilhörer mig.»

Fransk Pokker bad om Tid til at betænke sig.

(Hiin Herre kaldte ham,

thi i Gascognen er det Skam,

ei Adelsmand at være;

derfore der det alle ere.)

Min Mand gik strax til Reisekammerater,
fortalte, hvad han havde veddet om,
og bad dem laane sig fem hundrede Dukater,
at sige mod en vakker Provision.

Hver tænkte stort om hans Person.

Han fik dem, og til Stranden kom,

forsynet med en madrig Bomme.

Han saae sin Vederpart med Herren komme.

«Hvor,, sagde han, «har du din Mad?

«Saa vil du da af Hunger döe?

„Til Middag spise vi i aaben Söe.

«Min Mad du ei skal smage;

«maaskee vi svømme faaer i fire Dage.

«Jeg sely ei komme vil tilkort.»

Forfærdet Morian, forfærdet Herren blev,
betalte Veddemaal, og gik ei glade bort.

Lyksalig, Læser! lev.

CAVALIEREN.

EN Jyde var — (maaskee her Landmagere her Land magere)
 du dig alt laver til at lee:
 men, søde Siel! betænk, at vi, desværre!
 er' alle Jyder for vor Herre.)
 en Jyde var, som kiöbte sig to Skoe;
 een til hver Fod, man skulde troe.
 Nei! for det første ei; han bar dem paa en
 Stok,
 skiönt han behöved' nok
 at væbne Födderne med dem
 mod steenrig Vei, som førte til hans Hiem;
 thi han klareret var i Bye,
 og sig til Hiemmet skulde tye.

Han paa sin Reise fik
 en Hoben Kammerater,
 som næsten sprak af Latter,
 da de fik see, at han barfodet gik,
 imod kloge Folkes Skik,
 med Skoe imellem Gruus og Steen.
 „Hör, Landsmand!“ raabte een,
 „om alle Folk, som du, bar deres Skoe paa
 Kieppe,

„Skomagere her fandtes neppe, —
 „Vær ingen Nar,
 „at gaae paa saadan Vei med Foden bar.“ —
 „Hör!“, var Barfodens Svar:
 „de mig en god Rigsdaler kostet har,
 „og, om paa saadan Vei jeg tog dem paa,
 „hvad havde jeg for min Rigsdaler saa?
 „Nei! jeg blandt Bymænd, Södskende og Fæ-
 dre

„mig vil med Nyt fra Staden hædre.
 „En Skoe, naar den er halv opslidt,
 „kun hædrer lidt.“
 En svarte: „bedre er, i brugte Skoe

«at bringe hele Födder hiem,
«end med en saaret Fod, maaskee med begge

to

«i splinternye Skoe
«for Slægt og Venner hinke frem. «

Den Jyde sagde Nei, de andre sagde Jo.

En Times Tid gik væk med Contra og med
Pro,

og (som er ikke nyt

i lærd Dispyt)

hver Part beholdt sin Troe.

Bestandig dinglede paa Kiep de Hæders-Skoe.
Saalænge blev de ved om Skoe og Fod at
snakke,

indtil de snakked' sig frem til en Bakke,
som stenet var og brat.

Den forrige Discours Godnat!

De sig paa Brinken satte,
beundrede Naturens Skatte.

Om majestætisk Høi, om underlagte Dale,

Z

hvis Blomster Glæden male,
 hver talte paa sin Viis; kun Mikkell intet snak-
 ker,
 men lumsk studerer paa en Streg, som ei var
 vakker.

«Hör!» sagde han, «du Jyllands Søn!
 «hvis du gesvindtere end jeg kan naae
 «til Bakkens Ende, skal du faae
 ,,mit sidste Smörrebröd til Lön.
 ,,Du smidig, uden Skoe, naturligviis
 ,,bör vinde Priis.
 ,,Jeg desuagtet vover det;
 ,,thi, mellem os, jeg er alt mæt,
 ,,og det vil ikke vare længe,
 ,,för vi skal komme der, hvor vi faae Mad for
 Penge,
 ,,og dem har jeg.»,
 Den Jyde tænkte saa: man ei
 faaer Smörrebröd for bedre Kiøb.
 Han sine Skoe en anden gav at bære,
 og sagde: ,,Top jeg löber!,, og han löb.
 Gud bedre ham saa sandt!

Felix quem faciunt aliena pericula
cautum!

EN Jyde var — (Nei, det er sandt,

saadan begyndte jeg forleden.

End om jeg en Forandring fandt,

og satte cimbrisk Barn isteden?

Det er et vakkert Ord.)

Var cimbrisk Barn. —

(Jeg kunde gierne sagt: der var et cimbrisk

Barn.

Men, skiönsom Læser! mig ei nægt,

at jo det første Udtryk Stempel bær
af höie Stiil hos fordums Slægt,
som tydskviis Barder nævnet er.)

Var cimbrisk Barn, som arved' lidt
af Penge.

Hans Arv en Lærdom var, den hørte han saa
tit,
og længe.

(Vi arve gavnlignst efter Fader,
som os kiön Lærdom efterlader.)

Den Lærdom, Jyden min af Fader fik, var
den:

„Jeg raader dig, min Sön! som Fader og som

Ven,

„at ingen Ting af Vigtighed

„du siger den, hvis Navn du ikke forud veed.

„Jeg følt er kommen an tre, fire Gange.

„Bliv af min Skade klog, lad du dig ikke
fange! „

At Sönnen sig ei fange lod,
derpaa see et Beviis, om du har Lyst og Mod,
at læse meer.

Den Fader döer, den Pode groer.
Han husked' vel sin salig Faders Ord.
Hvad skeer?
Han ud engang paa Handel foer,
og i en Kroe tog ind paa Veien,
hvor rundt om en Kamin et Røgeselskab sad,
og havde (som ei ædelt Sprikvort lyder)
lidt paa Skalmeyen.
At Ilden sprutted' stærkt, sig ingen derom
bryder;
thi Bacchus sorglös gör, saavel som glad.
Lad Torden bröle, Havet bruse!
det er kun Tidsfordriv,
hvor Guden er til Huse,
og her var han.
Kun ædru var min Mand.

Han ubemærkt sig satte ned ved Bordet,
sad seig ved et Kruus Öl, og mælede ei Ordet,

för en Omständighed ham vakte af sin Dös.
 Blandt dem, som ved Kaminen sad,
 en nys ankommen endnu frös,
 og Kappen ei aftage gad.
 Til ham gaaer Jydebarnet hen,
 og siger: «hör! hvad hedder De, min Ven?» —
 «Han er en Nar!» fik han til Svar igien.
 Han nok engang det samme Spörghmaäl giör,
 og faaer det samme Svar, som för.
 Den Mand ansaae ham for en næsviis Pies,
 som taabeligen vilde spöge,
 og blev saa rolig ved at röge.
 Den jyske Fætter spör igien,
 og skraaler sig fast læs:
 «For alt, hvad Dem er kiært, jeg beder,
 «fortæl mig, hvad De hedder!»
 Den anden svarte: «andre Löier!
 «saa tosset Spög mig ei fornöier.» —
 «Jeg beder nok engang, De sige Deres Navn!
 «Det er til Deres eget Gavn.» —
 «For dig at blive qvit, saa er mit Navn Jo-
 han.» —

«Nu vel, saa viid, Johan!

«din Kappe er i Brand.»

Den anden saae sig om, og fandt,
at det var sandt.

Moral.

Ei, Læser! du kan troe, hvor det mig fry-
der,
naar store Handlinger af Jyder
jæg dig fortælle kan.

Kom en, og viis os frem en udenlandsk
Person,
som med saa stræng Religion
sin Faders Bud adlyder,
som denne Mand;
nei, skal man finde ham, man søge maa blant
Jyder.

For Resten seer man af Johan,
man i Utide tie kan.

VEDDEMAALET.

DER var tre Færgemænd, som havde hver sin
Mave,

der skreg, som den var reent af Lave,
fordi de kunde ei, hvor gierne de end ville,
den give noget at bestille.

Hvorfore sultede de Tre,
du gierne vilde vide. Det skal skee.

Det respective Sund af Iis var proppet,
og Overfart og Næring stoppet.
De sørged' for den Dag i Dag.
Sorg for i Morgen var ei deres Sag.

(At leve saa, er flere Venners Viis;
men, Ven! betænk, dit Sund kan lægges til
med Iis;

da viid, at det er godt, i Baghaand lidt at have,
hvorved man kan undgaae Kuur af sin Mave.)

Den Regel havde vores Færgemænd ei fulgt;
for silde, slappe og heel slet til Mode,
de trende Dödelige stode,
da Broder Peer bröd ud: «Gid ingen döe af
Sult!

«man i det mindste maa först alt probere.

«Den Bondemand, som slagter Faar,

«og selv er et, han torde os vel assistere.» —

«Ja, sandt nok, han er dum», saa svarede
en anden;

«men jeg hos ham os ingen Redning spaaer,
«thi han er nidsk, som Fanden,

«og sælger intet uden for den bare Skil-
ling.» —

«Just for han gierrig er, han os traktere maa;

«det koster overalt kun at forsöge paa.

«Jeg vil först ind i Boden gaage;

„I andre tage denne Stilling:
 «først Jens taer Post tæt udenfor,
 «du Niels kom i hans Sted, saasnart han gaaer.
 «I af min Tale selv kan høre,
 «hvad I for Resten har at giøre.»

De gik, og nedenfor Jens lydeligen hørte,
 at Peer slig Tale førte:
 «Der har I hængende to skionne Skinker;
 «de ind i jeres Bod mig vinker.
 «Siig, hvad begierer I for Stykket vel af
 dem?» —

«Hör», svarte Bonden, «har I jere Fem?»

«Kan I ei Forskiel see paa Svinelaar,

«og Laar af Faar?» —

«Hör», svarte Peer, «min gode Mand!

«I er, min Troe, fra jer Forstand.» —

«Nei, I er, Gon — fra jeres.» —

Her længe disputeres.

Til sidst Peer sagde: «Hvis jeg Sandhed ei har
 sagt,

«jeg giver jer min halve Sommerfragt;

«hvis jeg har Ret, mig Skinkerne tilhøre.» —

«Top! men hvem dømme skal heri?» —

«Tag, for Exempel, den, som først gaaer her
forbi!» —

«Ja nok!» —

Jens mærked strax, hvad her var ved at giøre,
og snart sig vise lod
for Bonden, som paa Luur med heftig Længsel
stod.

«Hör, Landsmand!» raabte han,

«jeg har Dispyt med denne gode Mand,

«om dette Skinker er,

«og ikke Lammeferdinger,

«som han seer hænge der.

«Vi veddet har om store Penge., —

«Min gode Bondemand! I vundet har;

«den Sag er soleklar,

«det Skinker er', der hænge.» —

«Men jeg af modsat Mening var.» —

«Saa har I tabt, min kiere Faer!

«Jeg i sin Profession saae aldrig saadan Sinke,

«som Lammefierding ei kan skille fra en Skin-

ke. « —

Den Bonde heel forbaust der staaer.

Med Bón og Graad Tilladelse han faaer,

at appellere til den förstes Dom,

som herpaa foran Boden kom.

Niels frem for Boden gaaer;

indkaldes, spørges, fyær,

det Skinker er.

Den Bonde rasende gav Peder Kiödet hen.

De trende gik,

og fuld Forflegning fik,

til Iis blev Vand igien.

Nulla regula sine exceptione.

Impromptu, for en Præmie i et Selskab.

JEG havde netop lært at gaae ,
og var omtrent saa stor , som saa —
da een af vore Nabopræster
for Penge blev min Skolemester.
Jeg troer , der blev hvert Aar betalt
for Kost og Lærdom , alt i alt —
dog , hvad jeg kostet har min Fader ,
jeg troer , mig Læseren tillader ,
at jeg med Taushed gaaer forbi ,
helst da det ingen Deel har i
hvad jeg ham vil fortælle siden.

Som før er sagt , saa var jeg liden ;
men (Skam at tale selv derom)

Fornuft hos mig för Alder kom.
 Jeg engang en Samtale hørte,
 som Præsten og hans Kone førte,
 og strax begreb jeg den som Nix.

I Aften traf det sig ret fix,
 at jeg erindrede den samme,
 at jeg ei skulde staae til Skamme
 ved disse Priismaterier,
 som sysselsætte een og hver.
 Som knyttet Næve til et Øie,
 sig sil Opgaven netop föie
 de lykkeligen giemte Ord,
 som udaf Præstefolket foer.

Nu skrider jeg til selve Sagen —
 nu ingen Hosten! ingen Bragen!
 nu hver Tilhører tee sig taus,
 og agtsom høre paa mit Snaus!

Hver anden Dag min Præstes Kone
 var stemt i den umilde Tone.
 Jeg tvende Dage ei paa Rad

saae hende nogensinde glad,
 og ei i Rad jeg tvende Dage
 saae hende opbragt mod sin Mage.
 Aarsagen, skulde jeg fast mene,
 var den, hun sov saa godt som ene
 hver anden Nat; thi Rygtet gaaer,
 at Præsten var halvhundred' Aar.

En Morgen, som vi allesammen
 i Huset vented', at Madamen
 var blid (fordi det var den Tour),
 hun meer end nogen Tid var suur.
 Hun hvisked' ind i Præstens Öre
 et Sprikvort, jeg ei kunde höre —
 « *Naturà* », svarede min Præst,
 « *Paucis*, Madam! *contenta est.*
 » Paa Dansk, mit Guld! om du vil vid'et:
 « Naturen nöier sig med lidet. »
 Hun sagde, ganske spodsk og suur:
 „Gid Fanden være jer Natur!“

MOSTERS PÖLSER.

Hvis den er sand, jeg sandt fortæller;

(jeg mener den Historie,

som du vil strax faae see.)

En engelsk Krönike os melder

om snedig Færgemand, og druknet Hund, og

Lugt,

om Reisen over Thems, og Pölser, som ei

smukt

man skaffer sig til en Present.

Hör nu engang!

En Færgemand traf til at have

til Moster een, hvis ngemene Gave

til Pölse delikat at lave

var London rundt bekiendt.

Hun Midler samlede ved sit Talent.

A a

(Hvor manges Litteratus gad,
 at Fædre havde ham opdraget
 vel i den Videnskab, at lave Pölsemad!
 Man sveder tidt ved Skrivt, som man seer vraget;
 men lækker Pölse er en Ting,
 som er i Priis den hele Jord omkring.)

Der findes manges een, jo meer ham Lykken
 giver,
 jo mere nidsk han bliver.
 Saa mod sin Söstersön var Moster.
 Naar han bevidnede sin Lyst
 til Pölse, mödte ham den Röst:
 „Betal först, hvad den koster!“

Vi er' gemeenlig meest forpikket paa,
 hvad vanskeligst vi kunne faae.

Den Moster havde i Logie
 en kræsen mon Ami.
 De rare Pölser ham anstode.
 (De var' og virkeligen gode.)
 En Snees han kiöbte, eller to;
 med dem han skulde over Themsen roe.

(Han ved modsatte Bredde boede)

Den Söstersön ham roede;

paa Pölserne, som Kat paa Muus, han gloede,
men Kattefrihed havde ei.

Sig aabnede tilsidst for ham til Lykke Ve.

En Hund i Themsen flöd,

som af for meget Vand var död;

han med sin Baad sig nærmer den.

«Det er jo uret Kours? Hvor Pokker vil du
hen?»

ndbröd den Fragtende. Han dette knap ndtalte,
för druknet Hund om Bord den Færgemand
indhalte.

«Hvad! du har nok en Skruc lös;
vil du forgive mig med giftig Stank, da
Knös?» —

«Knös! dette Navn sig ikke
«paa den, som tyve Aar har fyldt, kan
skikke.

«Desuden maa De vide,

«jeg længe nok for en Dukat maa slide,

«og, naar jeg Moster dette Aadsel bringer,

«Dukaten jeg faaer strax; hun med mig aldrig
tinger;

«thi det er drukned' Hundes Kiød,
«som hendes Pölse gjør saa lækker og saa
sød, « —

Til Luvart vendte sig den Mand,
og, som fra Fanden, sprang i Land,
saasnart de naaede det;
betalte Færgemand sin Ret,
og videre strax vilde gaae.

«Min Herre husker ikke paa»,
saa raabte Færgemanden,
«at Deres Pölser ligge her igien.,»

Den Fragter svarede: «gaae du til Fanden
«med dine Hundepölser hen!»

Den anden
gik Fanden ei til Fanden;
deels i sit Hiem, deels i sin Baad
han selv dem aad.

BLANDEDE DIGTE.

PROLOG.

Hvad er du for en menneske?
Det hele liv er en spøg,
Sine Næsten Døder er spøg,
Du er kun Byg med Kiste døde.

(1) Og du er en Døder,
Du er en Døder, som døde,
Du er en Døder, som døde,
Du er en Døder, som døde.

1817
The first of the year was a very cold one
and the weather was very disagreeable
and the people were very much
affected by the cold.

The first of the year was a very cold one
and the weather was very disagreeable
and the people were very much
affected by the cold.

The first of the year was a very cold one
and the weather was very disagreeable
and the people were very much
affected by the cold.

I
 PROLOGUE (*).

SCHWARZ.

HVAD nu? Nu er det reent forkeert!

det hele Stykke er spoleert;

Sieur Nielsen Dækket tør optrække,

för jeg kan Ryg med Kiøle dække.

(*) Opført den 13 Oct. 1780, i Anledning af
 Hs. Kongel. Höihed Arveprindsens Födsels-
 fest, paa Lysttheatret paa Fredensberg.

URBERG.

Jeg tager Raad af Jomfrue Winther:
 Hans Ryg haandgribelige Finter
 skal gives af min seige Stok;
 og hvis han ei faaer dermed nok,
 der vel forbarmer sig en anden.

ELSBERG.

Nei, een om een, og to om Fanden!
 Jeg skal ham hilse, faaer jeg Lov,
 saa han ei mere har behov.

FREISLER.

Vi tabe ikkun ved at prygle;
 bedst er, at vi om Naade trygle
 Herskabet först, saa Publikum.

SUHM.

I Venner! hörer lidt paa Suhm!
 Den Sats er min, og er den rette:
 at intet kan vor Skam aftvette,
 men at vi Byen heel omkring
 vil blive latterlige Ting,

ifald vi ei den Slutning fatter;
med os at døde Folkets Latter.

Lad væbnet Arm med hvasse Dolk

forkynde, hvad vi var' for Folk!

Vor Konst vi öve kun for Ære —

SCHWARZ. (sågte)

Og hvad den ellers kan beskiære.

SUMM.

Og faaer den allermindste Plet —

hvo da kan leve, tænker slet.

URBERG.

Nei, døde!

ALIE.

Døde! døde! Men —

SUMM.

Ingen Menner!

Om eders Ærekierhed, Venner,

betager Publikum al Tvivl!

i Døden ofrer Æren Smil.

B b 2

(i Coulissen) Hr. Regisseur! lad bringe Kni-

ve!

(De vise alle en Frygt, som de ville skiule.)

JOMFR. WINTHER. (sagte)

Alt mine Lemmer blive stive.

JOMFR. MÖLLER. (sagte)

Mig Himlen frie fra hastig Død!

JOMFR. AASLEV. (sagte)

Alt döe? Jeg er jo nylig fød!

ELSBERG. (sagte)

Jeg troer, vi efter Død ei tørste.

URBERG. (sagte)

Slet ingen være vil den første.

PREISLER. (sagte)

Mon ingen dog Indvending gjør?

SCHWARZ. (sagte)

Suhm synes ei saa kiek, som för.

Jeg vil et Snit med ham probere.

(höit) Men Venner! skal vi ei votere?

Var det ei større Ære, om
 hver af os skrev sin egen Dom?
 I Grunden var det vel det samme;
 men Folk kan troe, at vi os skamme
 den ene for den anden, og
 af Skamfuldhed vi Dolken drog.

HANSEN. (*med Knive*)

Gid dem med Helsen De maae slide!

SUHM.

(*grædesfærdig, vil synes modig*)

Person! han skierts'er i Utide.

(*mere munter*) Hör, lad os bringe lidt Papiir.

JOMFR. WINTHER. (*sagte*)

Døe, troer jeg knap mit Votum bli'r;

og gid det ei blev nogen andens!

ELSBERG. (*sagte*)

Skrev Mængden: døe! da var det Fandens!

HANSEN. (*med Papir*)

Det slaaer vist ingen Mand ihjel.

(*De rive Papir af etc.*)

Den Lap Papiir kan Brystet dække,
saa Dolken ei skal Hiertet række.

JOMFR. MÖLLER.

(seer sig om paa de andre)

Hvis paa hvers Ansigt ret jeg seer,
i Dag her intet Selvmord skeer.

SCHWARZ.

Har I nu alle udvoteert,
saa bli'r mig Sedlerne leyeert.

(De kaste alle Sedlerne i en Hat.)

Hvad? leve? Hvem saa nedrig er,
og Liv har meer end Ære kier?

(Han tager nok een)

Bevare mig! der ere flere,
som feige tør paa Liv votere.

(Han tager ivrig de andre op, og kaster med bister Forundring den ene efter den anden paa Bordet, hvor de andre læse dem efter, og forrestille sig meget forundrede. Förend han aabner den sidste, siger han sagte)

Fen har dog vel paa Död voteert?

(Høit, med en foragtende Tone)

Jeg seer, at I mig har fixert, og
og at jeg den maa ene blive,
som raader til sig at affive.

(Han aabner Seddelen, lægger den forbluffet
fra sig)

Af mig en hellig Eed her gives,
(sagte) Saa vidt dog Sagen ikke drives,
(køit) At paa min Seddel jeg skrev : døde!
Skrev nogen af Dem : leve?

ALL E.

Døde!

SCHWARZ.

Saa Skiebnen os et Puds har spillet.
Vi see, den ei vor Død har villet,
og, paa det at vi ei omkom,
har vores Skrivt kalfatret om.
Os til at leve Skiebnen tvinger!

SUMM.

(seer til Coulissen)

See, Schwarz! der Ole Kiolen bringer.

Den (300) Schwaarz (Schwarz)

Os Skiebne derved vil paaminde, at
vi strax forsöge hör at vinde
igien vort elskte Herskabs Gunst
ved vores Flid, om ei vor Konst.

Og er nu dette Spög mislykket,
saa er det dog kun Wessels Skam,
og Skaden falde og paa ham!
Imidlertid begynder Stykket.

Skrev nogen el Dams: 1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

S A N G.

O_{NDT} og Godt i alle Lande,

Roser sig med Torne blande
andensteds saavel som her.

Landsmand! Roserne du tage,
og af dem du Honning drage!
men for alting agtsom vær,
kom ei Tornene for nær!

Naar en Tydsker dig vil lære

ærlig, grundig, kiek at være,

du lærvillig følge ham.

Men, naar En dig stort fortæller

om Daraussens Bagateller,

var det sandelig en Skam,

om du blindt hen troede ham.

Naar en Franskmand dig vil lære,

altid glad og munter være,

beed til Gud, du ligner ham!
 Men adlyde ham som Kongen,
 for hver Mode, og for Tungen,
 det var sandelig en Skam;
 vi bör ikke hylde ham.

Som en Britter, lad dig være
 Patriotens Pligter kiære!
 elske Frihed, lær af ham!
 Men hvis du seer en og anden
 overmodig, vild som Fanden,
 det var fælt at ligue ham;
 lukke for ham, var en Skam.

Ved den Vælskes søde Stemme
 vi al Sorg, os selv forglemme,
 og henrykte høre ham;
 men, naar han en Grumhed över,
 som ham Börnebörn beröver;
 skal vi deri følge ham?
 Det var baade Synd og Skam.

Paa Spaniolens Viin og Piaster
 jeg Foragt ei daarlig kaster,

gierne deler dem med ham;
 men, saa længe jeg kan læse
 uden Briller paa min Næse,
 jeg den Stads vil unde ham;
 kunne see, gjør mig ei Skam.

Ham, som boer lidt under Havet,
 og med Guld er stærkt begavet,
 spare, er en Dyd hos ham;
 men, naar han, tung af Dukater,
 spiser evige Salater,
 saa gid jeg faae Last og Skam,
 om jeg spise vil med ham!

Du, som dine Ahner glemmer,
 og al Pragt bag Ploven giemmer,
 du ei nok beundres kan;
 Polak! du skal Verden lære,
 om lærvillig den vil være:
 Det er under ingens Stand,
 at han plöier eget Land.

Men at du din Dont forlader,
 og med Glaynd dig omlader,

naar du seer en Vandringsmand;
 snurrig synes dem, som mene,
 (thi jeg mener ei allene)
 at man gjerne sige kan
 uden Sværd: god Dag, min Mand!

Du, en Skræk for Tyrkens Rige,
 al din Adfærd kan os sige:
 stor var Ruslands store Zar.
 At dig Finkel-Jochum smager,
 og hver Copek dig fradrager,
 derom man vel mumlet har;
 Herre Gud! om nu saa var!

Svensken jeg slet intet ændser;
 han for nær er vore Grændser,
 og det kunde stikke ham,
 hvis jeg gav ham mindste Lyde,
 at han Freden torde bryde;
 fik da Landet Krig med ham,
 hvis var Skammen? Autors Skam.

Jeg den elskte Danske priser,
 at Beskedenhed han viser,

sielden Dyd i fremmed Land!

Men, naar han for vidt den driver,
og alt Fremmed Fortrin giver,
den en Dyd ei nævnes kan,

og fornedrer danske Mand.

Jeg hos kiække Nordmand priser,
at han stedse ivrig viser,

han sit Födeland har kier;
men, jeg troer, han gjorde ilde,
om han vilde sig indbilde,
at der födes Mennesker
kun i Engeland og der.

Hædre alle Nationer,
hade Feil, men ei Personer,
er vort Selskabs Løv og Lyst;
hellig Pligt, og største AEre
er, vor Konge troe at være;
Statens Önske er vor Lyst:

Glæden boe i CHRISTIANS Bryst!

III

H Y M E N A E E. (*)

MAN spöger nu med de Personer,
som synge i ha-stemte Toner.
Hvem der har Uret eller Ret,

(*) Paa en Tid, da alle de, som følede, eller, hvilket ofte er det samme, troede at føle Kald til at giøre noget, som de vilde, Folk skulde antage for Vers, ja for Poesie, havde begyndt at indklæde deres Nonsens i Svulst, og da alle Aviser og offentlige Blade, i Anledning af en vis Leilighed, vare opfyldte med Frugterne af denne Manie, foretog en Deel Venner sig at bestride dem, ved, i Anledning af en af deres Venners Bryllup, at overdrive dette Styltegængerie saaledes, at alle, endog dets ivrigste Tilhængere, maatte see det Latterlige heri. Da Hr. Wessel troede, at man havde drevet dette Spøg langt nok, skrev han dette, som gjorde Ende paa Legen. Dermed synes ogsaa Bombastjagten lige til denne Dag temmelig vel at være forjaget,

jeg veed ei, vil ei vide det;
 men veed, at, hvis man vil befale;
 jeg daglig tusind' Vers skal male,
 saa vælger jeg den Art med Ha!
 jeg kommer ellers slet derfra.
 Jeg mener Ha! med hvad tilhører;
 med dette Spænd man hastig kiører.
 Men den, som Læs vil tage paa,
 (den sunde Sands jeg kalder saa)
 han kiører ei saa langt om Dagen. —
 Men nu er nok kiört om med Smagen.

Mit Vers var blevet alt for kort,
 hvis den Indledning ei var gjort;
 til den jeg valgte lidt om Smagen,
 blot af en Slump; see det er Sagen!
 Gid du, og den, som gjør sit Vel,
 maa naae fortiente varigt Held!

IV Jeg veed ei, vil ei vide,

For Kierlighed er Viia
 en daarlig Medicin;
 thi, naar de komme sammen,
 forøges altid Flammen;
 og, naar de sammen kommer,
 saa bli'r der dobbelt Sommer;
 men Sommeren er heed,
 som Gud og hver Mand veed.

V

Alt det, som i Ungdommen glæde os kan,
 en Kone os giver, os giver en Mand;
 man mærke, at Bacchus her menes ved Manden,
 og at jeg Frue Venus forstaaer ved den anden.
 Man veed, at for Venus her Døren er lukket;
 for ikke med Smerte at savne Madamen,
 saa troer jeg, det er baade billigt og smukt,
 at drikke en Draabe, imens vi er' sammen.

TIVI

MAERK derpaa! V

For det første
skal du tørste,

drikke saa.

Siden, naar

Viin er drukket,

Törsten slukket,

nok en Taar.

VII

AFHOLDENHED! du Viises Dyd,

som jevn og seig, men varig Fryd,

i et langvarigt Liv os byder!

Du tager vel ei ilde op,

at jeg dog heller i Galop,

i kort, men heftig Lyst mig fryder.

VIII

V A A R E N.

(Et Fragment.)

FAST hele Jordens Kreds udraaber Vaarens
Pragt.

Bedrøveligt Beviis paa hvad saa tidt er sagt:
at Smagen her til Lands (jeg mener paa vor
Klode),

om ei den værste, er i Sandhed ei den gode.

Ifald mig undes Liv, saa er det min Propos,
at vise, Vaaren ei fortjener Verdens Roes.

Kun Christen-Kierlighed mig, andet ei, ind-
blæste

Den Lyst, at hövle lidt paa Smagen hos min
Næste.

(Til Smagens Politur, jeg troer, man bruger
Fiil;

men hövle, syntes mig, faldt bedre i min
Stiil.)

Jeg sielden noget troer, som troes af for mange;
 dog hørte jeg saa tidt evindelige Sange
 om Majidagens Lyst, at jeg det Indfald fik,
 engang til Floræ Egn at gaae — og see! jeg
 gik.

Jeg havde Österport lagt nogle Skridt tilbage,
 og standsede, for ret ind i mit Bryst at drage
 den Balsom, som saa tidt er liflig siungen om,
 og henrykt raaber jeg: Du Duft af Blomster,
 kom!

Du Zephyr, bring mig den paa silkebløde
 Vinger!

da AEolus med Fart mig i mit Ansigt springer,
 vred, for jeg hilsede hans Fætter Zephyr mildt,
 og puster Stöv, hvis Lugt fra Balsom let var
 skilt.

Min Skade lærte mig, at Vestenvinden blæser
 ei altid lige mildt paa Digter og paa Læser.
 Men, skiönt jeg lidet Godt hos Flora torde
 spaae,

af Maaden, som hun strax böd mig velkommen
 paa,

min Fromhed gav mig Mod, trods Stormen,
 frem at trænge,
 i Haab, at, naar jeg gik opmærksom langt og
 længe,
 en Art af Skiönhed mig vel engang forekom,
 som over Næstens Smag formildede min Dom.
 I dette fromme Haab aftörrede jeg Stövet,
 ved hvilket nyligen mig Synet var berövet,
 og saae den grønne Mark — den var — ja!

Herre Gud!

man veed, hvordan en Mark, naar den er grøn,
 seer ud.

Den meest Nysgierrige, hvor lidt han end har
 Stunder,

sig dog i Tide kan see mæt paa det Vidunder;
 sligt Syn mit Öie kun en slet Erstatning gav
 for Stövet, som endnu det fölte Svien af.

Dog tys! jeg synes nu den muntre Lærke
 höre.

Hvad Öiet tabte för, det vinder nu mit Öre.

Men hvad! jeg hörer jo blot Klang, og intet
 meer,

som naar man regellös slaar paa et stemt Klaveer.

Omsonst Køer, Faar og Sviin, som brøle,
bræge, grynte,
med Accompagnement den smukke Sang vil
pynte.

Den første Stemme er de andre Stemmer værd;
Men for Musikens Skyld jeg staaer ei længer
her.

Endnu var Næstens Smag et Skin af Bifald
værdig;

endnu til nyt Forsøg min Fromhed fandtes fær-
dig —

Cætera desunt.

IX

(Fragment.)

JEG synger om en Mand, saa er den gamle
Tone;

hvad, om man sang engang for Løier om en
Kone?

En Kone, synes mig, maa ogsaa vel gaar an;
siig, Læser! hvad du vil, en Kone eller Mand?
En Kone, siger du; velan! det er en Kone,
som jeg for Rimets Skyld vil kalde Abelone.

Jeg synger om en Kone. Hemistichen falder,
saa synes Læseren en Smule splittergalt;
men troe, jeg hende nok herefter saa skal
vende,
at hun mig ikke meer skal Hemistichen skien-
de.

TÆL over dine Sind, har du de fulde fem,
da viid, du kommer ei med dem i Verden
frem;
kast bort to, tre; hvis ei, dölg varlig, du har
dem,
og Held og Overflod skal strömmen til dit Hiem.

XI

LAD Thevandet fare, men heller drik Öl,
saa lever De til Deres Haar bli'r som Sölv;
og lyster Dem Döden tilgavns at fixere,
da aldrig en bedre end sig at moyere.
Men om De vil Satanas spille et Puds,
vær flittig Tilhörer i Tempelen Guds.

XII

(*Impromptu over Tandpine.*)

Du, Tændernes uhøflig' Giæst,
 al Roligheds og Friheds Pest,
 du er paa Jorden Vice-Fanden,
 og halve værre end den anden;
 men siig mig, naar du plage skal,
 hvi falder just paa mig dit Valg,
 paa mig, som seer kun sorte Dage,
 og sorte haver lagt tilbage;
 paa mig, som meer ei Kiole har,
 og har den ubetalt, jeg bar;
 hvis Krop knap fire Skilling gielder,
 hvis Aand Bekymring daglig fælder,
 hvis Creditorer er' en Flok;
 er dette dig ei Plager nok?
 Paa denne Suppe kom en Jevning
 af Mandags og af Torsdags Stevning.
 Der gaaer Sr. — — glad og feed,
 som nu af ingen Plage veed;

forlad du mig, tag ham i Steden,
og lad ham faae lidt Sorg blandt Glæden.

XIII

I, som med brændbar Luft Maskiner fylde,
hvad vilde mangen Mand ei eder skyld,
ifald I pumped' lens
for den Ingrediens
vor Byes Jesabeller,
som hverken I, jeg ikke heller;
maaskee slet ingen tæller;
og samme strax igien i Luftmaskiner pumped',
og valgte Vinden saa,
de Land ei kunde naae,
men midt i Havet dumped'!

O! er hos nogen af jer ledigt Sted,
han tage min Bekymring med
ombord,
for billig Fragt og gode Ord.

XIV

(Impromptu.)

Du, som for din og min Plaseer,
og hidindtil for intet meer,

hos mig har sovet!

Du, som jeg svoer en evig Troe,
og jevnlig afbrudt Natteroe

for Præst har lovet,

kort: Du, som jeg har Løvte holdt,
skiönt det har ingen Skade voldt

paa smalle Taille;

Du, som jeg kaldte tidt paa Skierts,
men nu for Rimet i mit Vers,

en söd Canaille!

dig gör jeg vitterligt, min Moer!

at jeg ei spiser ved dit Bord

for denne Sinde;

men Klokken fire, ja vel tre,

med Glæde jeg igien skal see

min söde Qvinde.

XV

(Fragment.)

ALTING i en Cirkel gaaer:
 Dyder, Følelser og Laster.
 Den, som altid fremad haster,
 og betids ei stille staaer,
 haster, uden det at vide,
 til den Grad af Cirkelen,
 hvor for ei at komme hen
 han indbildte sig at stride.

XVI

(Indrykt i Aftenposten.)

TÖR jeg besvære Aftenposten
 med ringe Raad imod Kighosten:

D d 2

Stöd Nelliker en Aften smaa,
 kom dem i Viin, og drik dem saa.
 Hvis du er ikke inden Aften,
 som den, der aldrig havde havt'en;
 saa kan du sige allenfals:
 Hr. Medicus! Lögn i jer Hals.

 XVII

 NYT AARS VERS.

MIN lille vakre Madam Knudsen!
 ret ligerviis, min Mo'r, som Strudsen,
 man siger uden mindste Meen,
 fordöier Jern, og Staal, og Steen;
 saaledes skal det mig fornöie,
 om De Fadaisen kan fordöie,
 som jeg har lagt paa dette Blad:
 Falleri fallera fallerad.

Nu fik min Indgang da en Ende,
 nu vil jeg mig til Texten vende;
 min Text i disse Ord bestaaer:
 Madam! et glædeligt nyt Aar!

Du lille vakre Karen Bach!
 for hvert et mödigt Sting, du stak
 paa en mig höistnödvendig Frak,
 som sprak,
 Tak!

P. S. Lyksaligt nyt Aar!

XVIII

NYTAARS - ÖNSKER.

SKIEBNEN gav dig glatte Kinder,
 Skiebnen gav dig lyse Haar;
 lidt Forstand, den giør ei Hinder,
 naar Saturnus engang faaer
 reent afplukket dine Haar,
 og bekruset dine Kinder.

Du yndte mangel kiön Matrone;
 jeg önsker: gid du ei faae Kone!
 thi du maa sikkerligen troe,
 du blev da paa *Jus Talio-*
 nis
 vis.

*) Disse ere kun forskjellige fra forrige Afde-
 lings Önsker deri, at de ikke ere skrevne til
 nogen vis Person, men have henhört til disse
 Qvodlibets af Nytaars - Önsker, hvormed
 Boghandlerne aarlig opvarte Publikum

XIX

TIL HR. JENS BAGGESEN.

VED salig Rasmus Langeland,
 som ikke var Poet, derfor maaskee ei Prakker,
 ved store Belt og Smakker
 udmærkedes kun för
 Korsöer.

Men nu er Pokker lös;
 en Snees Aars gammel Knös
 fød der, tör skrive Vers, dem gode skrive,
 som Aftenposten ham skal evig ei tilgive.

Jeg fra Korsöer mindst ventede Rivaler,
 da Baggesen gav ud sit Manifest,

Jeg först saa godt som sidst la'r falde Flag;
 thi, naar man tabe skal, at tabe uden Slag
 er efter mine Tanker bedst.

Rivalen er for stærk og jeg for svag,
 han stiger i sin Flugt, jeg daler;
 men dalende jeg har det Haab, den Tröst,
 at tidt jeg læse skal hans Vers med Lyst.

Syng flittig, unge Mand! för Alder giör dig
 læs,
 da nöies med din Lod, dig glad i Yngres Sange
 læs.
 Jeg giver dig et Raad, som selv jeg ikke föl-
 ger;
 Aarsagen — Taal, at jeg den dölger!

Men nu et Raad jeg giver dig,
 som var bestandig fulgt af mig:
 Korsörianske Ven!
 mod klog, mod taabelig Kritik
 spids aldrig Pén!
 Den sidste derved ufortient
 for stor en Ære fik;
 den förste, taus, lad blive vel anvendt.
 Om Myrias Emanucler

bidsk til dig skeler,
 saa see du rolig ligefrem.
 Til Tidsfordriv engang iblandt,
 naar Tiden er dig lang, du skotte ned til dem,
 som, for du vittig var, i dig Misdæder fandt.

XX

GRAYSKRIVT OVER DIGTEREN

af ham selv.

Han aad og drak, var aldrig glad,
 hans Støvlehæle gik han skieve,
 han ingen Ting bestille gad,
 tilsidst han gad ei heller leve.

XXI

Et andet, ogsaa af ham sely.

Han syntes fød til Bagateller,
og noget Stort han blev ei heller.

ALVORLIGE DIGTE.

ALVORICE DIGT E

N Ö J S O M H E D.

Kronet af det norske Selskab 1775.

— — — *multa petentibus**Desunt multa, bene est cui Deus obtulit**Parca, quod satis est, manu.**Horat.*

«Hvor, Damon! raaber du, er Dydens Ret-
tigheder,

«naar ene Födselen til Lykken Vei bereder,

«naar Slumpelykke blot uddeler Lön og Straf,

«og tidt dens blinde Had Uskyldigheden traf?

„Hyad har vel jeg forbrudt, som maa i Kum-
mer leve,

«at jeg ei blev bestemt, som hine andre bleve,
«til Herlighed og Magt, og fød til Croesers
Guld?

«Mon disse Skiebnen har ved Dyder gjort sig
huld?

«Og kan man, før man blev, vel ogsaa Dyder
öve?

«Hvad kunde, før jeg blev, mig vel dens Gunst
beröve?

«Da jeg endnu ei var, hvad mon jeg da begik,
«hvorfor til Straf jeg Nöd, Foragt og Trældom
fik?»

Den Straf kun indbildt er, hvis Vægt du li-
der under,

du lige Lykke fik med dem, som du misunder;
thi samme Maal tilfaldt hver Stand af Vee og
Vel,

og Herren uden Grund misundes af hans Træl.
Men vi forringe let de Plager, os ei trykke,
og altid dobbelt stor anseer en fremmed Lykke;
man priser lykkelig hver Stand foruden sin:

din blev dit Önskes Maal, hvis den var ikke
din.

Men nu dens Fortrin faaer endogsaa Navn af
Plage,

og Grunden til dit Vel var Grunden til din
Klage;

Arbeide Trældom blev, og Nok blev nævnet
Nöd,

skiönt al Velsignelse fra disse Kilder flöd.

Du drager dybe Suk, for dine Kaar forbinde
til daglig Flittighed, for dagligt Bröd at vinde.
Kiend din Vildfarelse, kiend din Lyksalighed:
arbeidsom, maadelig, du ei af Plager veed,
som Overflödighed og Örkeslöshed döie.

Ja! Livets störste Held var Lönnen for din
Möie;

den muntrede din Siel, den luttrede dit Blod,
ved den du hviled' trygt, og glad igien opstod;
den ene krydede de tarvelige Retter,
hvorved du dagligen med lige Lyst dig mæt-
ter —

kan Uheld vel bestaae med saa at lide Nöd?

Og valgte du dig för, om man dig Valget
löd,

at sidde væmmelig ved mange kræsne Retter,
og tvinge ned en Gift, som dræber, naar den
mætter,

og allermest er Gift og allervissest Död,
fordi den bragtes dig i dösigt Ladheds Skiöd,
hvor sundest Föde mindst kan trættet Gane
smage,

hvor slappe Fölelser tidt smagte Vellyst vrage,
og misbrugt Overflod, til alle Lyster vant,
sin Væmmelse tilsidst i Smerter endet fandt,
hvor Döden selv var Tröst, hvis brudte Pligters

Torden

ei dig bebreidede, du bröd Naturens Orden,
og havde selv dit Liv saa snevre Grændser sat?

„Men, svarer Damon mig, min Frihed over-
ladt

«jeg ikke rasende det Værste skulde vælge,
«ei for utæmmet Lyst min Roe og Helbred
sælge.

„Nei maadelig, som nu, jeg midt i Overflod
 „i rolig Nöisomhed med Nok mig nöie lod.“

Min Damon! sielden kun vi egen Svaghed
 mærke,

og til vi have tabt, vi tro os gierne stærke.

Den derfor tryggest er, som sattes i en Stand,
 hvori han ei til Strid saa let udæskes kan;

men sæt, du er den Helt, den sieldne Dödelige,
 som altid seierrig kan Fristelser bekrige:

sæt, at i Lykkens Favn du Lyster overvandt,
 som tidt med Slavebaand selv Dydens Kiæmper
 bandt;

hvad nye Fortrin blev da Frugten af din Seier?

Hvad eiede du da, som du nu ikke eier,

om det er ikke dit, som du ei nyde tør,

vandt du kun netop Nok, og hvad du havde
 for.

„Men AEren — blandt en Sværm at vide sig
 den bedste,

„og regnet stor, paa sig saa manges Öine
 fæste,

E e

« at finde Lydige, saasnart en Mine böd ,
 „ det dog et Fortrin er, den ringe Stand ei
 nød.«

Misund, o Damon! ei, men heller ynk den
 Stolte,
 som Dyden dristigen for Ærens Skygger solgte.
 Hans Lykke, som saa stor i Haabet viiste sig,
 ved Nydelsen forsvandt, den lette Taage liig.
 Forført ved Glædens Glimt, som lyser i hans
 Mine,
 du ønsker dig hans Kaar, og kiedes tör ved
 dine;
 men viid, hver Muskel blot ved Konst afrettet
 er,
 og trolöst Vidnesbyrd om Hiertets Tilstand bær.
 Han skulde i sin Pragt sig höist elendig troe,
 om ei Misundelse forstyrrede din Roe.
 Hans Vel (om indbildt Vel kan kaldes saa) sig
 grunder
 paa denne Kundskab blot, at Ringhed ham
 misunder;

men paa den ægte Dyd (thi den er lige frie
 fra Misfornöielses og Hovmods Tyrannie)
 kan Lykkens blinde Gunst ei dybe Indtryk
 giøre :

Den, som ved Dyd er stor, gör Höihed ikke
 større.

Det sande Vee og Vel er Frugt af Dyd og Last,
 og denne Sandhed staaer til Himlens AEre fast :
 at lige Skyldige og lige Plager trykke,
 og Ligemænd i Dyd er Ligemænd i Lykke.

S Ö V N E N .

Kronet af det norske Selskab 1775.

*Duunvinget, silkeblöd, du gleed paa Öiet frem.
Og hvisked': al din Sorg, dig selv Stryange glem.
Bruun.*

Du, dobbelt skiön, fordi jeg sov!
du skal min Tone Styrke give,
du blide Morgen skal oplive
den Röst, som synger Sövnens Loy.

Omsonst sig södest Klang tilböd
det tunge Öre at fornöie,
eg fra et dunkelt, svækket Öie
til kiedsom Aand kun Ulyst flöd.

Til Döden Livet grændsede,
 hver Eyne syntes slidt af Ælde,
 og Bygningen til Fald at hælde,
 da du, o Sövn! mig vinkede.

Tung i din blöde Favn jeg gleed,
 berövet Vid, og Syn, og Stemme,
 lig den, som sank i Muldets Giemme
 til mere varig Hyle ned.

Jeg tryk mit Væsen dig betroer,
 jeg spørger ei, hvad stærke Stytter
 imidlertid fra Fald beskytter
 i tynde Luft den tunge Jord.

En Hær af Verdener utalt,
 som mig omgive, hvis de skeie
 et Haarbredt fra de vante Veie,
 et Kaos gör af mig og alt.

Min Undergang et Haarbredt nær,
 jeg slumrer södt, jeg intet vover
 han vaager, han, som aldrig sover,
 for alt, og for hvert Stöv især.

Som jeg, den halve Klode var,
 indsvøbt i Mørkheds tause Taage,
 og paa de lukte Öienlaage
 din grumme Broders Billed' bar.

Men Ilden ulmer, Livet groer:
 du snart igien skal Kræfter vinde,
 min Aand, du snart igien skal finde
 en Morgen skiön, din Skaber stor.

Saa danner Aarets Morgen sig;
 og Jordens-Safter Liv udklække,
 naar, under hvide Sörgedække,
 Naturen synes ligge Liig.

Nu Kraft til alle Aarer flöd,
 nys slappe Drivefiedre spændtes,
 til Sielens Pleie Væsner sendtes,
 som spillede i Sövnens Skiöd.

Med Moders Ömhed böd du dem
 den spæde Fostersön fornöie,
 o Sövn! og for din Yndlings Öie
 hver önsket Scene bringe frem.

Du böd dem i den Elskers Bryst,
 som en uheldig Lue næрте,
 og som forgieves Suk fortærte,
 at gyde Lægedom og Tröst.

Hans Grumme skabes om i Hast,
 hun med Cytheres Smiil ham vinker,
 og Ömhed i hver Mine blinker,
 og Himlen i hvert Öiekast.

Du böd dem löse fængslet Fod,
 de Slaven tidt paa Tronen satte,
 gav nogen Armod Perus Skatte,
 og den Fortrykte Haab og Mod.

Den Usle, segnet i en Vraae,
 tryg bag det Dække, som du drager
 imellem ham og Dagens Plager,
 med Smiil paa begge Kinder laae.

Ei SmerTERS giftig' Braad formaaer
 dit Slör, o Sövn! at giennemtrænge,
 O! skiul ham bag det, skiul ham længe,
 hans Bödler vaage udenfor.

Men blandt de blide Væsners Chor,
 som Sielen til dens Held bedrager,
 Fornuften studsende opdager
 Alvidenhedens sieldne Spor.

Dybt i din skyggefulde Boe,
 hvad mægtig Aand har valgt sig Tempel?
 Dens Udsagn bær et Guddoms Stempel,
 som Vantroee selv forbaust maa troe.

Men Tidens Maal i virksom Gang
 de nu fuldmodne Eyner bringer,
 og Sövnens flyer paa Nattens Vinger,
 at lindre fierne Landes Trang.

Nu strömte Lys og Sandhed til,
 nu faldt Fortryllelsernes Teppe,
 og Sielen fatted' endnu neppe,
 at, hvad den saae, var Skuespil.

Vær hilset Morgen! Sövn farvel!
 Tak for den svangre Roe og Varme
 som nys i dine kielne Arme,
 nyt Liv udklækket' i min Siel.

Hver Aand er frisk, hver Krop er stærk,
 hver Sands mod glade Indtryk tager,
 hvert følsomt Hierte Vellyst smager,
 og alt er Held og Sövnens Værk.

Og den har stemt til hellig Klang
 de Tunger, som nu Luften fylde,
 og kappes Skaberen at hylde,
 som kiendes stor i deres Sang.

Du, ene god og ene stor!
 o! værdiges du at fornemme
 min ufuldkomne svage Stemme,
 blandt de utalte Stemmers Chor.

Meer værdig Verdnens og min Gud
 den fra forklaret Bryst skal lyde
 da, naar mig evig Dag skal byde
 fra Gravens Nat at træde ud.

Men midt i jordisk Paradiis,
 hvad Tone kan mit Öre saare?
 Forklares og din Lov ved Taare?
 O Sövn! hvo hyler ud din Priis!

Elendighed, hvis Glædes Stand
med dig begyndt, med dig ophører,
den sukkende fra sin Velgiörer
nu fløi til Virkeligheds Land.

Skal og — snart vægrer sig min Röst,
at yttre denne fæle Tanke;
Skræk synes i hver Aare banke,
og Rædsler tordne i mit Bryst.

Skal og den store Morgens Bud,
som os af sidste Sövn bör vække —
hvem skal den vaagnende forskrække?
Mit Blod blev lis! o! frels mig Gud!

